ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1280

9. 7. 1976. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVII

КОМПЛЕТАН СТРИП

ЛУТКА СА ТАВАНА

Ripley Веровали или не!

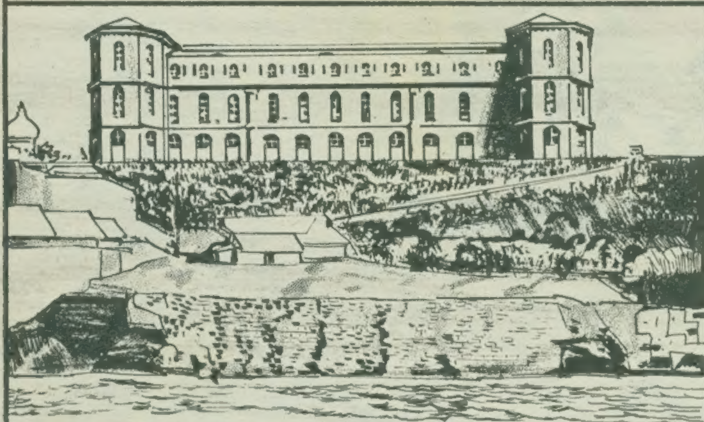

ДВОРАЦ ФАРО У МАРСЕЈУ /ФРАНЦУСКА/

ИЗГРАДИЛА ЈЕ ОПШТИНСКА УПРАВА **1860.** ГОДИНЕ КАО ПОКЛОН **НАПОЛЕОНУ III** КОЈИ ОВУ ЗГРАДУ **НИКАД НИЈЕ ВИДЕО.**
ПОСЛЕ ЊЕГОВЕ СМРТИ ГРАД МАРСЕЈ ЈЕ ТУЖИО НАПОЛЕОНОВУ УДОВИЦУ ДОКАЗУЈУЋИ ДА ЗАМАК ПРИПАДА ГРАДУ, А НЕ ЊОЈ.
СУД ЈЕ ИПАК ДОСУДИО ДВОРАЦ НАПОЛЕОНОВОЈ УДОВИЦИ КОЈА ГА ЈЕ ПОСЛЕ **ПОКЛОНИЛА ГРАДУ ПОД УСЛОВОМ ДА БУДЕ ПРЕТВОРЕН У МЕДИЦИНСКУ ШКОЛУ.**

Свако НОВОРОЂЕНО ЖЕНСКО ДЕТЕ

У АФРИЧКОМ ПЛЕМЕНУ **МУМФУНУКА** ДОБИЈАЛО ЈЕ ИСПАЛИ МЛЕЧНИ ЗУБ НЕКОГ ДЕЧАКА ИЗ НАСЕЉА. ТАЈ ЗУБ ДЕВОЈЧИЦА ЈЕ НОСИЛА ОКО ВРАТА СВЕ ДОК **ТОЛИКО ПОРАСТЕ ДА СЕ МОЖЕ УДАТИ ЗА ЊЕГОВОГ ВЛАСНИКА.**

Деветогодишња ФЕЛИСИСТЕ НОРМАН

ГУРНУЛА ЈЕ, ИГРАЈУЋИ СЕ, ОГРОМАН КАМЕН КОЈИ СЕ КЛАТИО НА ВРХУ ЈЕДНЕ ПЛАНИНЕ. КАМЕН СЕ СКОТРЉАО У КЛИСУРУ И ЗАГЛАВИО ИЗМЕЂУ ЊЕНИХ ЗИДОВА НАЧИНИВШИ ТАКО ПРИРОДАН МОСТ ПРЕКО РЕКЕ НЕРОН (ФРАНЦУСКА). (1755)

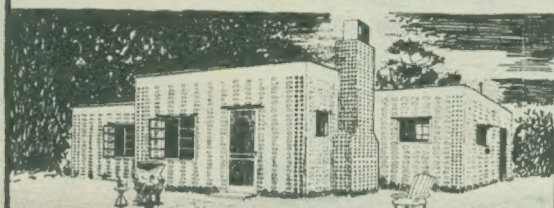

ШЕСТОСОБНУ КУЋУ

САГРАДИО ЈЕ ОД 10.000 БОЦА ОД МЛЕКА **ТЕД КЛАРК** ИЗ ТАМПЕ (САД)

СТРУК ПАРАДАЈЗА

ВИСОК 5 МЕТАРА ИЗРАСТАО ЈЕ У ИЗЛОГУ ЈЕДНЕ РАДЊЕ У ВИЛМИНГТОНУ (САД).

Језеро СУРАХА ТАЛ

У ИНДИЈИ, КОЈЕ ЗАУЗИМА ОКО **500 000** КВАДРАТНИХ МЕТАРА, СВАКЕ ГОДИНЕ СЕ ЗА ВРЕМЕ ЗИМЕ СМАЊИ ЗА ДВЕ ТРЕЋИНЕ. **НА ТОМ ИСУШЕНОМ ДНУ ЈЕЗЕРА СТАНОВНИЦИ ГАЈЕ ПОВРЋЕ.**

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● музика, као што је познато, позитивно делује не само на људе, већ и на биљке и животиње. Међутим, према тврђењу америчких научника музика отвара и апетит. Идеја је добродошла стручњацима једне фабрике фрижидера који су недавно пустили на тржиште апарате који „свирају". Сматра се да најбољу прођу има фрижидер који „свира" мелодију: „На мирном мору".

● холандски педагози тражили су узроке нетрпељивости међу генерацијама једне исте породице. На крају су дошли до закључка да стари треба да иду укорак с временом. Због тога су отворили школу за „преваспитање старих". Први резултати били су одлични: у породицама „ученика" престале су вечне свађе младих и старих.

● назив за салату, који је сличан у свим европским језицима, дошао је од латинске речи „саларе" која значи посути сољу.

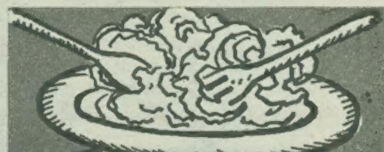

● пошто је читао да су се робови, да би забавили своје господаре, спуштали са велике висине помоћу сунцобрана, неки Ленорман се 1783. године спустио са опсерваторијске куле у Монпељеу, у Француској, држећи у руци сунцобран чије су

жице биле узицама привезане за дршку. Овај Ленорманов скок сматра се за један од првих падобранских скокова.

● према тврђењу двојице научника са америчког универзитета Мериленд извесна врста мрава, коју су они проучавали, способна је да користи разна помагала да би до мравињака пренела житку или течну храну.

● Кракатау је пре ерупције био велико и високо острво. Његов врх од 860 метара и пола његове масе одлетело је у ваздух када се 1883. године десила једна од најстрашнијих ерупција у историји. Стење је летело 27 километара увис, а страховита експлозија чула се чак у Аустралији која је удаљена од њега 3.700 километара. Том приликом погинуло је око

36.000 особа. Вулканско острво Кракатау налази се у Сундском теснацу, између Суматре и Јаве.

● извесни Јохан Ландолф из Нев-вила, у Швајцарској, поклонио је 1725. године градској већници лепу пећ од керамике под условом да се његови наследници сматрају грађанима овог града све док пећ буде служила. Пећ и данас ради..

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

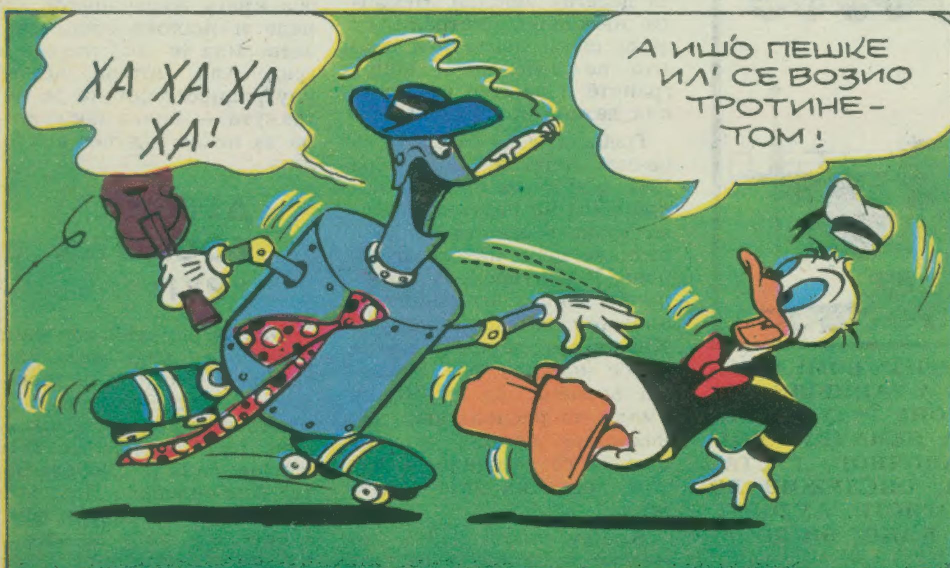

ЧЕЛИЧНИ ДИНОСАУРУСИ

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

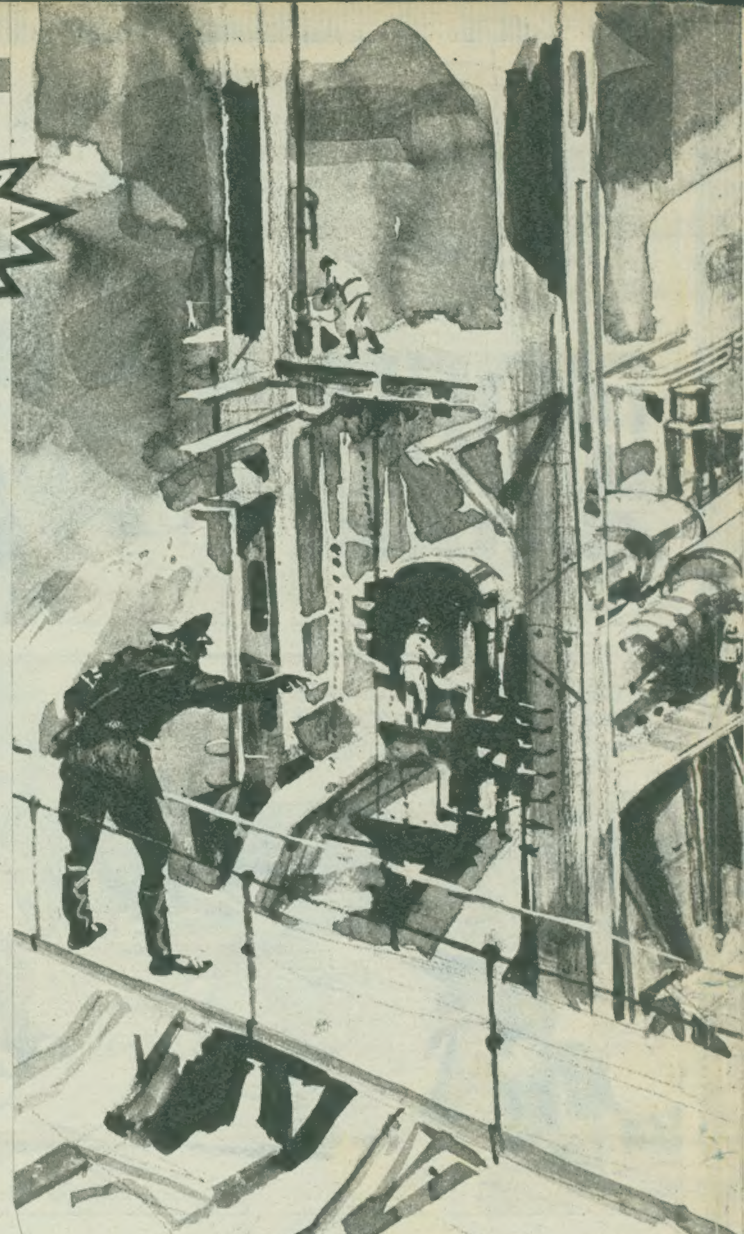

Савезници су се запрепастили кад су сто метара под брдом код Калеа угледали сплет ходника, железницу, раскошне станове и кухиње за хиљаду опслуживача подземних топова.

Чувени топови Наварона о којима је снимљен филм никада нису постојали, али је 25 сличних џинова Хитлеровој војсци било главна нада да ће покорити град до којег никако није могла да допре — Лондон. Хитлерово треће тајно оружје ФАУ-3 могло је да оствари оно што раније два, ФАУ-1 и ФАУ-2, нису успела.

ФАУ-3 било је највеће и најфантастичније немачко оружје, познато под још једним називом — „Топ за Енглеску". Зидови његове џиновске цеви од 126 и по метара били су читавом дужином у коморама са експлозивним пуњењем чије су узастопне детонације, изазиване електричним путем, потискивале гранату ка излазу из цеви у низу трзаја повећавајући јој тако брзину. Граната је имала крилца за одржавање правца а тежила је 136 кг.

Читава батерија оваквих топова била је скривена преко 100 метара дубоко под једним брдом близу градића Калеа на француској обали Ламанша. **Немачки „Пројект 51" предвиђао је да се у бункере заштићене бетонским зидовима дебелим 5 и по метара сместе две батерије од по 25 топова чије би цеви, добро камуфлиране, вириле кроз косе бетонске тунеле пробијене у брдском кречњаку.** Нагиб тунела из рачунат је тако да топови гађају сам центар Лондона, удаљен 153 километра.

ХИТЛЕР ЈЕ ЗАКАСНИО

Армија од 5.000 људи, међу којима 430 рудара из Рурске области, радила је готово годину дана на припремању овог скровишта и до пролећа 1944. готово га довршила. Упркос томе, британска обавештајна служба није имала појма о постојању чудовишног оружја.

Додуше, извиђања британског ваздухопловства открила су да се на брду код Калеа одвија жива активност. Претпостављајући да се ради о некаквом артиљеријском утврђењу, Британци су бомбардовали брег нарочитим гранатама велике разорне моћи те су тако и не знајући уништили бетонски кров бункера.

Због причињене штете Немци су напустили ту батерију и усредсредили се на другу формацију од 25 топова која је и сама могла да испаљује гранате на Лондон сваких 12 секунди и тако сручи на британску престоницу 180 тона снажног експлозива дневно.

На срећу, у усавршавању „Топа за Енглеску" било је препрека. Прве гранате имале су почетну брзину од 1006 метара у секунди — за трећину мању од оне која им је била потребна да досегну Лондон. Немачки инжењри сматрали су да ће овоме доскочити тако што ће побољшати нацрт гранате и дејство електричних детонатора у цеви.

Требало је да батерија отпочне дејство септембра 1944. али су на пробама извршеним на балтичкој обали гранате експлодирале и разнеле цеви неколико топова. У међувремену савезничка војска извршила је инвазију на Нормандију и Хитлер је наредио да се пробе наставе без губљења времена. Да су Немци имали на располагању још неколико месеци, ко зна шта би се догодило. Међутим, срећа их није послужила.

Крајем августа 1944. канадске јединице у саставу савезничких снага запоселе су скровиште топова на француској обали. Војни инжењери запрепастили су се када су 100 метара под брдом угледали сплет тунела и железничку пругу која је ишла с краја на крај. Налазио се ту и раскошан стамбени „кварт" као и већи број кухиња за 1.000 опслуживача подземних топова.

Једва верујући очима, савезнички научници и инжењери испитали су јазбине и ходнике џиновског постројења. **Вест је брзо стигла до Винстона Черчила који је одмах наредио да се тунели запечате пошто су топови још могли да буду опасни по Британију.** Двадесет пет тона тринитротолуола постављено је на оба краја железничког тунела и њихова експлозија затворила је овај подземни град. Али, читава његова унутрашњост остала је нетакнута — права посластица за неког будућег археолога.

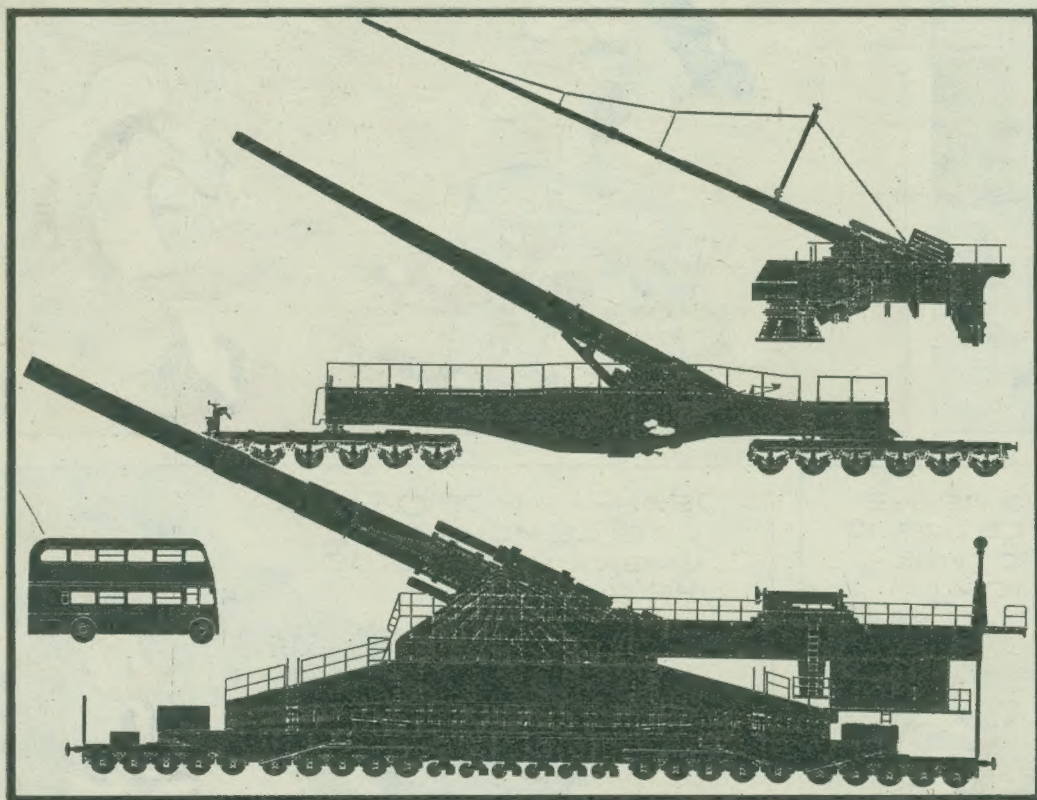

„ДЕБЕЛА БЕРТА" (ГОРЕ), ТАКОЂЕ ПОЗНАТА КАО „ТОП ЗА ПАРИЗ", БОМБАРДОВАЛА ЈЕ ФРАНЦУСКУ ПРЕСТОНИЦУ 44 ПУТА УСМРТИВШИ 256 А РАНИВШИ ПРЕКО 600 ПАРИЖАНА. ТОП КАЛИБРА 28 САНТИМЕТАРА „КАНОНЕ 5" (У СРЕДИНИ) БИО ЈЕ ЧУВЕН ПО БРЗИНИ И ПРЕЦИЗНОСТИ ПАЉБЕ А НЕМАЧКИ ВОЈНИЦИ ПРОЗВАЛИ СУ ГА ИЗ МИЛОШТЕ „ВИТКА БЕРТА". СТРАВИЧНОГ „ГУСТАВА" (ДОЛЕ), НАЈВЕЋИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ТОП СВИХ ВРЕМЕНА, ОПСЛУЖИВАЛО ЈЕ 500 ЉУДИ. НЕМАЧКОЈ АРМИЈИ НИЈЕ БИО ОД ВЕЛИКЕ КОРИСТИ. АУТОБУС НА СПРАТ (ДОЛЕ ЛЕВО) НАЦРТАН ЈЕ У ТАЧНОЈ СРАЗМЕРИ КАКО БИ ДОЧАРАО ВЕЛИЧИНУ ТОПОВА.

ДЕБЕЛА ГОСПОЂА КРУП

ФАУ-3, највећи топ свих времена, никада није употребљен. Био је то истовремено и последњи из рода џиновских топова. Њихова „каријера" почела је 1918. године, када је „Дебела Берта" бомбардовала Париз. Велики топови грађени су у I светском рату за кретање по железничкој прузи

а њихова далекометна ватра служила је за разбијање концентрисаних трупа и линија снабдевања, разарање железничких пруга и заустављање противничког појачања које је стизало из позадине током битке.

Генерал Лудендорф затражио је 1916. године да се сагради топ домета 120 километара како би досегао Париз — једини циљ који је сматрао вредним пажње. Тако је фирма Круп усавршила „Дебелу Берту“, популарно названу по позамашној супрузи фабриканта Крупа. Чудовиште је смештено у Гобенској шуми одакле га је од Париза делило 109 километара.

Између 23. марта и 9. августа 1918. године „Дебела Берта“ испалила је 303 гранате од по 115 кг тежине усмртивши 256 и ранивши 620 Парижана. Ипак, генерал није успео да утера страх у кости непријатељу.

Напредовање савезника августа 1918. натерало је Немце да се повуку и „Дебела Берта“ ишчезла је без трага. После рата Савезнички одбор за разоружање узалуд је трагао за њом, а подједнако безуспешни остали су и сви покушаји до дана данашњег.

ИШЧЕЗЛИ БЕЗ ТРАГА

Али, немачка армија није се одрекла великих топова. Са Хитлеровим доласком на власт наступио је повољан политички тренутак и армија се бацила на истраживање чији је резултат био железнички топ „Каноне 5“ калибра 28 цм који је по домету надмашивао „Дебелу Берту“.

Радови су почели 1934, три године касније армији је испоручен први топ, а до краја II светског рата било их је 25. После пада Француске 1940. неки су пребачени на обалу Ламанша одакле су гађали енглеске луке Довер и Фокстон.

„Каноне 5“ био је популаран међу немачким војницима и они су га од милоште звали „Витка Берта“. Савезничка војска у Италији назвала је један овакав топ „Анцио Експрес“, због брзине и прецизности паљбе.

Највећи железнички топ свих времена био је калибра 80 цм и звао се „Густав“. И он је био дело фирме Круп која је 1937. наумила да сагради топ мамутских размера. Чудовиште је било тешко 1.350 тона а по железничкој прузи клизило је на 80 точкова.

„Густав“ није само величином надмашивао своје претходнике; испаљивао је две врсте граната — „лаке“ од 4 тоне против људства, домета 73 километра, и седмотонске гранате за рушење утврђења које су могле да пробију бетонски блок дебео 80 метара!

Прву гранату „Густав“ је испалио на проби 1940. и исте године послат је у јужну Француску да бомбардује Гибралтар. Али, генерал Франко није му дозволио да прође кроз Шпанију.

Године 1942. „Густав“ је пребачен на Исток да освоји Севастопољ али није сломио отпор Совјета.

Чудовишни топ потом је окушао срећу с Лењинградом, но биле су потребне читаве три недеље да се припреми за паљбу. За то време Црвена армија разбила је опсаду града. „Густав“ је последњи пут загрмео септембра 1944. за време пољског устанка када је бомбардовао Варшаву са растојања од непуних 30 км.

Затим је, као некада „Дебела Берта“ нестала без трага. Савезници су пронашли само резервну цев и нешто муниције у фабрици Круп у Есену.

Са II светским ратом заувек је прошло и доба „челичних доносауруса“. До 1950. године железнички топови ишчезли су из арсенала свих армија. Проналазак савршено прецизних теледиригованих пројектила далеко већег домета и разорне снаге учинио их је излишним.

Б. Д.

МИНИ-КВИЗ

1. **Када се одиграла битка код Саламине?**
2. **Шта је салцгајст?**
3. **Гопак је:**
3. **Знате ли ко је написао роман Мартин Крпан?**
4.
5. **Која је река по количини воде најбогатија на свету?**

ОДГОВОРИ:

1) Међу најчувеније поморске битке свакако спада и битка код Саламине која се одиграла 480. године пре наше ере. У овој бици грчка флота је до ногу потукла моћну персијску флоту; 2) Салцгајст (германизам) је уобичајени назив за хлороводоник и хлороводоничну (сону) киселину; 3) Гопак је украјинска народна игра живог темпа у двочетвртинском такту; 4) Мартина Крпана написао је књижевник Фран Левстик (1831 — 188[illegible]), једна од најпознатијих личности словеначке литературе 19. века; 5) Амазон, река у Јужној Америци; извире у Перуанским Андима, на висини од 4000 метара, протиче кроз Перу и Бразил. По величини слива — [illegible],18 милиона квадратних километара — и протицају воде (110.000 м³/сек) спада у највеће реке на свету.

ДОБРОВОЉНИ СПАСИОЦИ

Скромни продавац Џон Прајс није обичан човек — у његовим венама тече крв која припада реткој крвној групи!

Док је после завршеног посла у једној продавници на периферији Њујорка журио кући, Џон Прајс је размишљао како већ око пет часова по подне треба поново да се врати на посао и замени једног оболелог друга. То му је тешко пало јер је од дугог стајања иза тезге осећао јаке болове у ногама. Зато је једва чекао да стигне кући и одмори се.

И управо када је отворио врата свога стана који се налазио на тридесет и другом спрату једног облакодера, зачуо је звоњење телефона. Подигао је слушалицу и, не говорећи ништа, после десетак секунди вратио је на апарат. А затим је на брзину обукао капут, утрчао у лифт, сишао у приземље и испред куће зауставио први такси. Возачу је наредио да га што брже одбаци до аеродрома!

УВЕК НА УСЛУЗИ

Ту, на писти, већ га је чекао хеликоптер којим је за пола сата стигао до Трентона, удаљеног неколико стотина километара јужно од Њујорка. Тамо је поново сео у такси и одвезао се до болнице где га је већ чекала дежурна сестра која га је одвела до једног бокса и из леве руке узела му — пола литра крви!

Џон Прајс, скромни продавац, у ствари, уопште није обичан човек. У његовим венама тече крв која припада реткој групи — Б негативна. Већ годинама он је члан једне необичне организације — **Националног клуба за ретке крвне групе** који је основан да би људима са сличним крвним групама, после тешких саобраћајних несрећа или операција, могло благовремено да се помогне.

Овога пута Џон Прајс је дао крв за једну петнаестогодишњу девојчицу, која је после компликоване операције на срцу одједном добила унутрашње крварење а у резервама болнице није се налазио ниједан грам те ретке крвне групе.

Али, пошто чланови овог клуба увек остављају бројеве телефона организацији којој припадају, секретар клуба је, чим су га обавестили, позвао Џона и замолио га да хитно дође у болницу. А њему, иако је био веома уморан, није пало на памет да ту молбу одбије, јер, можда ће се и он већ сутрадан наћи у сличној ситуацији.

СВЕ ЈЕ БЕСПЛАТНО

Око 75 одсто људи има крвну групу О или А позитивну па тако, у случају несреће, и давалаца има довољно. Али, постоји и шест веома ретких група — АБ негативна, после ње је група Б негативна, затим долази АБ позитивна (њу има један човек на двадесет шест), А негативну има један човек на седамнаест, О негативну има један на шеснаест и Б позитивну — један на једанаест.

У неким случајевима могуће је за трансфузију користити и крв која није свежа, односно она сме да буде „стара“ највише 21 дан. Али пошто добровољни даваоци смеју да дају крв највише једном у два месеца, њих нема много тако да је и немогуће ретку крвну групу чувати за сличне потребе. Зато је основано овакво удружење у којем чланови увек радо дају ову драгоцену течност а за своје услуге не наплаћују ниједан динар.

Б. Ј.

ГРАД И

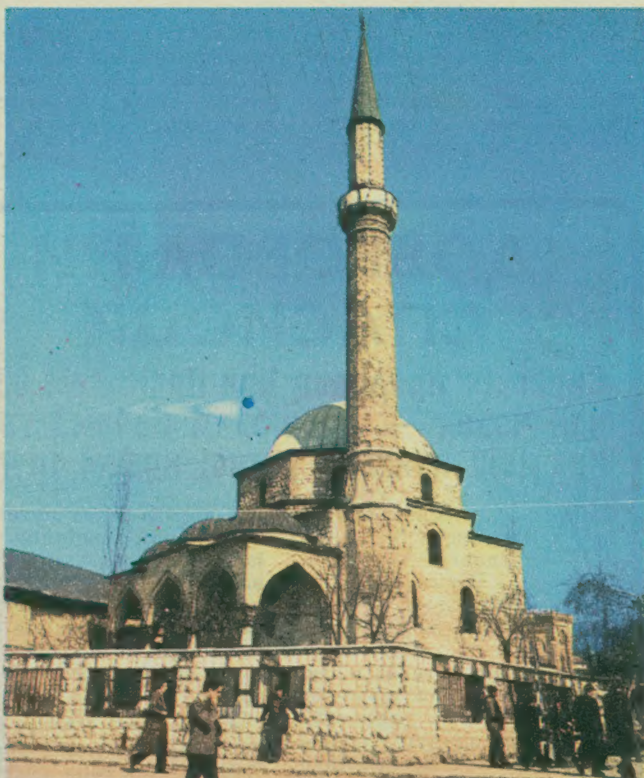

ДРВО ЗАМЕЊЕНО ОЛОВОМ — На самом тргу старе сарајевске чаршије, познатијем под именом Баш-чаршија, налази се **Хаџи-Дуракова џамија.** Првобитна купола ове грађевине подигнуте половином 16. века била је од дрвета али је изгорела у великом пожару који је захватио град 1697. године и замењена новом, оловном. Испред џамије се налази трем са три мање куполе. Занимљиво је да је унутрашњи простор џамије веома светао и акустичан упркос дебелим каменим зидовима.

СУНЦЕ ЗАЛАЗИ У ПОДНЕ — По угледу на западноевропске градове Турци су крајем 16. века или почетком 17. века подигли витку **камену сахат-кулу,** високу око 30 метара. У доњем делу ове грађевине масивне конструкције и четвороугаоне основе налазе се уски отвори налик на пушкарнице кроз које продире светлост и осветљава завојите, дрвене степенице што воде на врх. Горњи део куле президан је 1874. године и тада је у њега уграђен сат који и данас ради. Занимљиво је да сат на сарајевској сахат-кули показивао 12 часова у тренутку кад је залазило сунце а не у подне! А како је због неједнаке дужине дана сунце залазило у различито време то је био неопходан стални службеник који је вршио потребне корекције.

СВИЛА ИЗ БРУСЕ — Године 1551. саграђен је, као задужбина великог везира Рустем-паше Хрвата, **Бруса-безистан,** средњовековна робна кућа специјализована за продају текстила. Бруса-безистан је једноспратна грађевина правоугаоне основе, покривена са 6 купола које се ос-

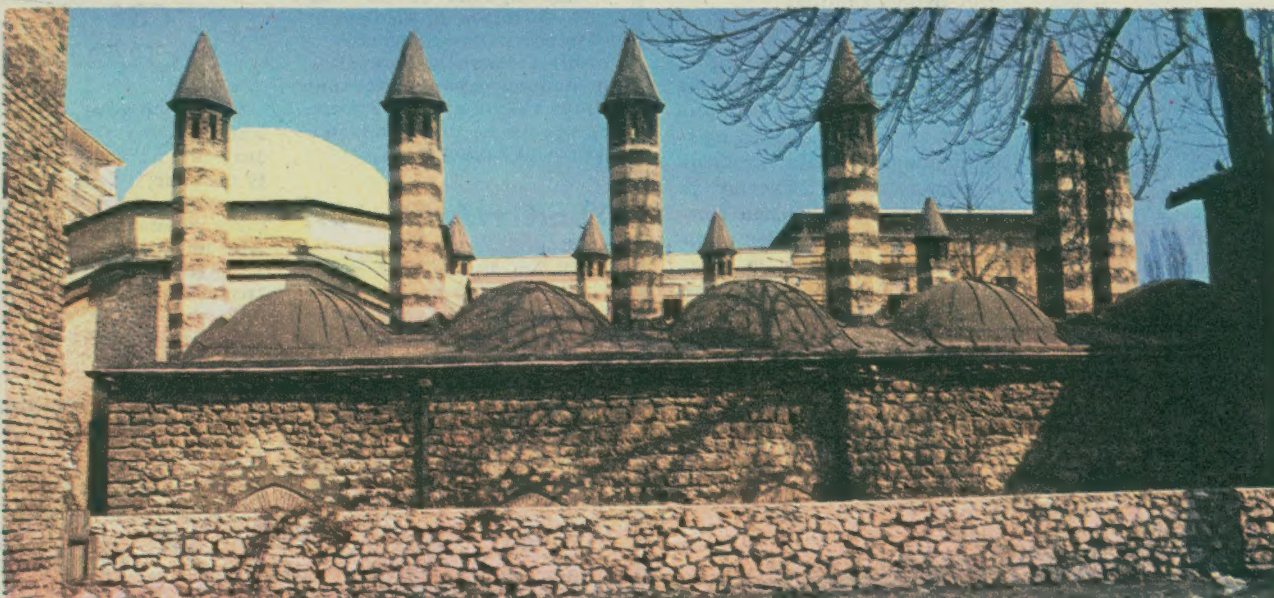

ЧЕТИРИ ВЕКА КУРШУМЛИЈЕ — У Улици Сарачи налази се **медреса** (висока школа) коју је 1573. године саградио Гази Хусрев-бег у знак сећања на своју мајку принцезу Селџуку-султанију, кћерку Вајазида II. Због оловног крова којим је била покривена народ је медресу назвао **Куршумлија** (куршум на турском значи олово). Трем зграде, покривен са 10 купола, почива на колонади од 7 стубова. Са трема се улази у предворје а из њега у 12 унаоколо поређаних соба за студенте, од којих је свака пресвођена малом куполом. Уз те куполе се налази и 12 наизменично поређаних димњака. Насупрот улазним вратима налази се просторија за наставу, покривена великом куполом. Сматра се да је **Гази Хусрев-бегова медреса** нека врста претече сарајевског универзитета јер се у њој пуна 4 века изучавала филозофија, право и теологија.

КОЗЈА ЋУПРИЈА — Три километра источно од града налази се један од најлепших камених мостова из турског периода. Подигнута, како се сматра, у првој половини 16. века, Козја ћуприја представља изванредно занимљиво архитектонско решење: лака, изванредно избалансирана мостна конструкција са два растеретна, кружна отвора налик на очи, пресвођује реку у једном јединомлуку. За настанак и име ћуприје везано је неколико легенди. По једној од њих подигао ју је Мехмед, сиромашни пастир који је чувајући козе пронашао у оближњој пећини ћуп са златом.

З ПЕПЕЛА

лањају на зидове и два стуба. Уз његове спољне зидове налазили су се дућани који су заједно с њим чинили архитектонску целину. Име Бруса-безистана потиче отуда што су се у њему продавале свила и друге тканине из малоазијског града Брусе.

Половином 15. века, свакако пре 1462. године, турски војвода Иса-бег Исхаковић ударио је темеље касаби на месту где се још у камено доба налазило насеље такозване вучедолске културе. Ту, на левој обали Миљацке подигао је САРАЈ — намеснички двор по којем ће град и добити име — џамију, мост, купатило и водовод, дућане и млинове. Међутим, своје златно доба варош која је постала и центар босанског санџака доживеће у време кад је њоме управљао везир Гази Хусрев-бег (1480. до 1541). Нагли успон Сарајева зауставиће се 1697. године кад је у њега упао, продирући долином реке Босне, принц Еуген Савојски са војском од 8500 војника и спалио га. Од тада град је задесило још неколико катастрофалних пожара који су га готово до темеља уништавали но он је увек, изнова на згариштима ницао. Под турском влашћу Сарајево је остало до 29. јула 1878. године кад га је, према договору који су склопиле европске силе на Берлинском конгресу, окупирала Аустро-Угарска. Нове управе главни град Босне и Херцеговине ослободио се тек 1918. године, завршетком првог светског рата. У аналима светске историје Сарајево је остало забележено по догађајима који су се у њему одиграли 28. јуна 1914. године. Тада је, наиме, омладинац Гаврило Принцип извршио атентат на аустријског престолонаследника принца Фердинанда и његову супругу Софију, што је послужило као непосредан повод за избијање првог светског рата.

ДАИРЕ ОД МАГАЗА — Из страха од пожара који је у прошлости често харао градом на Миљацки, трговци су сву своју скупоцену робу држали у магазама чији су масивни, камени задови били у стању да одоле пламеној стихији. Кровови ових једноставних правоугаоних грађевина били су од камених плоча и ћеремиде. Скуп од неколико магаза које су се налазиле око унутрашњег, каменом поплочаног дворишта и покривених заједничким кровом звао се **даире**. До данас су остале сачуване још само три.

КРОВ ОД ЋЕРАМИДЕ — За стару стамбену архитектуру Сарајева карактеристичне су једноспратне зграде од непечене иловаче и дрвета, са избаченим доксатима и стрехама и засењеним тремовима. Кров је обично био од ћерамиде. Унутрашња дворишта, скривена од погледа пролазника високим зидовима, обично су била поплочана каменом и украшена шедрванима и цвећем.

ШИРА НЕГО ДУЖА — Стара православна црква коју легенда приписује Андрији, брату Краљевића Марка, први пут се помиње још 1539. године. Када је грађена и ко ју је подигао није тачно утврђено. Занимљиво је, да је црква која се стилски не уклапа у средњовековни српско-византијски начин грађења, шира него дужа. Средишњи простор цркве опкољен је са три стране стубовима који носе галерију. Лађа је опкољена са осам стубова правоугаоног пресека и олтарском нишом. Звоник је новијег датума.

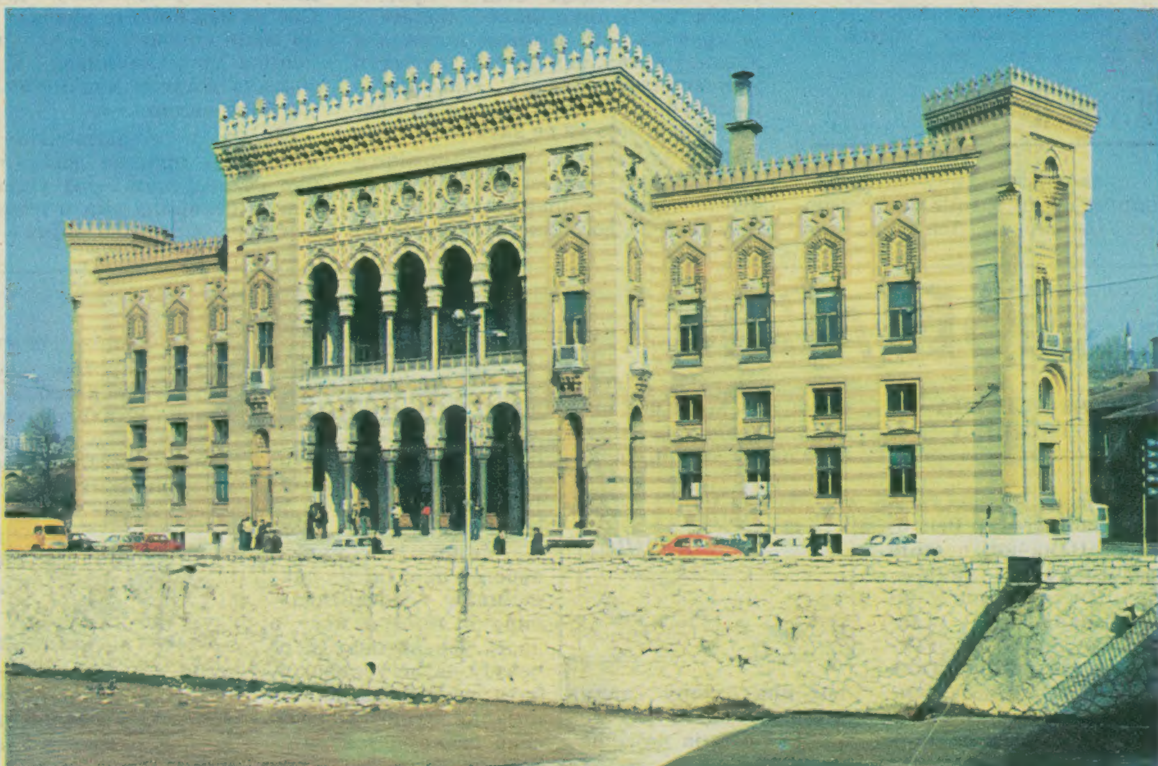

У МАВАРСКОМ СТИЛУ — Некада **Градска вијећница** а данас зграда **Народне библиотеке** грађена је од 1892. до 1896. године по нацртима архитекте Александра Витека. Главну вредност ове грађевине сазидане на десној обали Миљацке у маварском стилу представљају архитектонски детаљи, односно богата скулпторско-сликарска декорација.

Снимци: Љ. Патрногић

Текст: О. Вукадиновић

МАШИНОВОЂА ЈЕ ПЛАКАО

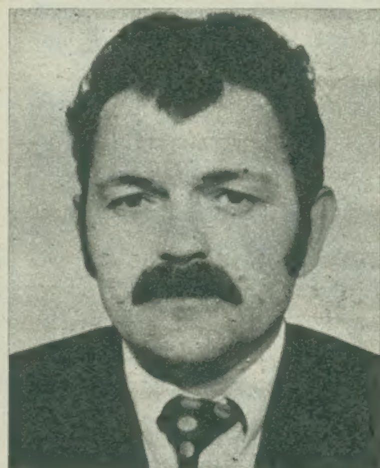

БИО ЈЕ ТО САМО ЈЕДАН ОД ТЕШКИХ ТРЕНУТАКА МАШИНОВОЂЕ МИРКА ЈАСИКЕ.

ВЕЋ ПО НАВИЦИ, МИРКО ЈАСИКА ЈЕ ИСТУРИО ГЛАВУ КРОЗ ПРОЗОР ДА БИ ПОЗДРАВИО СКРЕТНИЧАРА. И ТАДА ЈЕ УГЛЕДАО КАКО ЈЕ ИЗ ВОЗА ИЗЛЕТЕЛО НЕШТО ЦРВЕНО, НАЛИК НА ВЕЛИКИ ПАКЕТ, И НЕСТАЛО У ВИСОКОЈ ТРАВИ!

Одужила се пруга од Новске до Београда, па никако краја. Уз пут се ређају сеоца, почађавеле кућице. Онако у брзини, машиновођа Мирко Јасика запазио би понеког чобана који је поранио, како укочено стоји и посматра захукталу композицију.

Већ је увелико свануло, ведро претпразнично јутро 30. априла 1964. године. Поред Мирка у малој кабини дизелке која је вукла петнаестак путничких вагона седео је Чедомир Илић од којег је у Новској 31. годишњи машиновођа преузео дужност. Уморан од претходне вожње незаинтересовано је гледао кроз прозор.

— Каснимо двадесет минута — изненада рече Чеда.

Мирко погледа на сат, нервозно, пуче прстима и намршти се: ово непредвиђено закашњење кварило је његове планове. Требало је да чим стигне у Београд ухвати први воз за Инђију где је становао. Тако се још из Новске договорио са својом супругом Неном.

— Провешћемо празнике у Чортановцима — рекао јој је сат раније преко телефона. **— У Инђију ћу стићи око 8 часова и нећу излазити из воза. Одмах ћемо продужити даље, па зато понеси и моје ствари.... Али, ти уђи у вагон само ако ме угледаш на прозору.**

Повећао је брзину, пруга је сраза, ништа неће фалити.

СИГУРНО ЈЕ МРТВА

Уто прођоше кроз станицу у Голубинцима на којој није било предвиђено задржавање. Већ по навици

истурио је главу кроз прозор локомотиве и окренуо се уназад да би махнуо скретничару. И тада је угледао... **негде око средине захукталe композиције нешто црвено, налик на велики пакет, полетело је кроз ваздух, а затим нестало у високој трави, тик уз гвоздени стуб железничког сигнала.** Махинално је повукао кочницу, воз је уз нагли трзај почео да се зауставља.

Први је истрачо из локомотиве и појурио дуж вагона, онако у трку чуо је како уплашени путници питају шта се догодило. Стигао је до железничког сигнала, ту се већ окупило неколико људи који су изишли из најближег вагона. **А на земљи, испред његових ногу угледао је — трогодишњу девојчицу. Све на њој било је црвено: низ бледо лице сливала се крв која је улепила црну коврџаву косу и умрљала шарену хаљиницу. Очи су јој биле склопљене.**

Мирку ноге заклецаше. Један младић је пришао девојчици, сагнуо се над њом... **И управо тада она је отворила очи и слабим гласом почела да зове мајку.**

Изненада, кроз гомилу се проби млада жена, лице јој је било згрчено у болну гримасу. Мајка!

Водила је своју старију девојчицу до тоалета. И док је улазила унутра, дете које је држала у наручју случајно је додирнуло кваку на излазним вратима која су се нагло отворила...

Јака струја ваздуха истргла је дете из мајчиних руку и оно је полетело из воза. Неколико путника који су се затекли у ходнику занемело је од ужаса. **Када је схватила шта се догодило, очајна жена покушала је да се баци за девојчицом. Снажне руке једног младића спречиле су је...** А тада, воз је почео да се зауставља.

ОПРАВДАЊЕ У ОЧИМА

Већ потпуно освешћену девојчицу пренели су до једног вагона. Два лекара — хирурга који су путовали истим возом одмах су је прегледали.

— Није јој ништа, само се огребала — рекли су.

Ипак, Мирко је одмах из скретничареве кућице телефоном обавестио станицу у Београду и затражио да воз — 1401 сачекају кола хитне помоћи. А онда је пиштаљком обавестио путнике да се врате у вагоне и покренуо дизелку.

Зашто сам возио тако великом брзином, да нисам јурио она не би испала, прекоревао је себе. Ко зна шта се дешава у оном вагону, можда су наступила унутрашња крварења!

Чим је стигао на перон број седам, изашао је из локомотиве и наслонио се на њен топао гелендер. Видео је болничаре како с носилима јуре према композицији, а минут касније и девојчицу на њима!

И док су пролазили поред њега, срце му је заиграло од радости — мала је са носила махнула путницима.

У Инђију је Мирко стигао тек око 11 сати, а у кући га је сачекала љута супруга.

— Што сам само излазила на станицу да те чекам...

Али, када је угледала сузе у Мирковим очима знала је да се нешто страшно догодило!

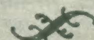

Мирко Јасика данас ради као главни машински диспечар у ООУР за вучну службу возова у Београду. Често се присети овог догађаја али му је жао што тада није сазнао име девојчице која је испала из воза, као и њених родитеља.

Б. Јеремић

МОЗАИК

БЕСПЛАТНА ТОПЛОТА

У граду Штрасбургу, у Демократској Републици Немачкој, постоји најнеобичнији инкубатор. Он се налази у једној напуштеној галерији рудника, на дубини од 400 метара. Тамо влада стално иста температура и ваздух је довољно влажан тако да се у једном наврату може излећи 20.000 пилића. Трошкови производње у том природном инкубатору спали су за 90 одсто јер се топлота добија потпуно бесплатно.

БИРО ЗА ИЗГУБЉЕНЕ ПТИЦЕ

При комесаријату токијске полиције постоји необичан биро — за изгубљене птице. Сви они којима је из кавеза побегао папагај или канаринац обавештавају биро о томе и могу доста вероватноће да очекују да ће ускоро добити свог љубимца. Специјалне екипе агената, снабдевене одговарајућом опремом, мрежама и омиљеном птичјом храном, крстаре градом и хватају крилате бегунце. Ухваћене птице чувају се у лепо уређеним кавезима док се не јаве њихови власници. Један агент стално дежура крај телефона да би свака пријава о нестанку била примљена.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

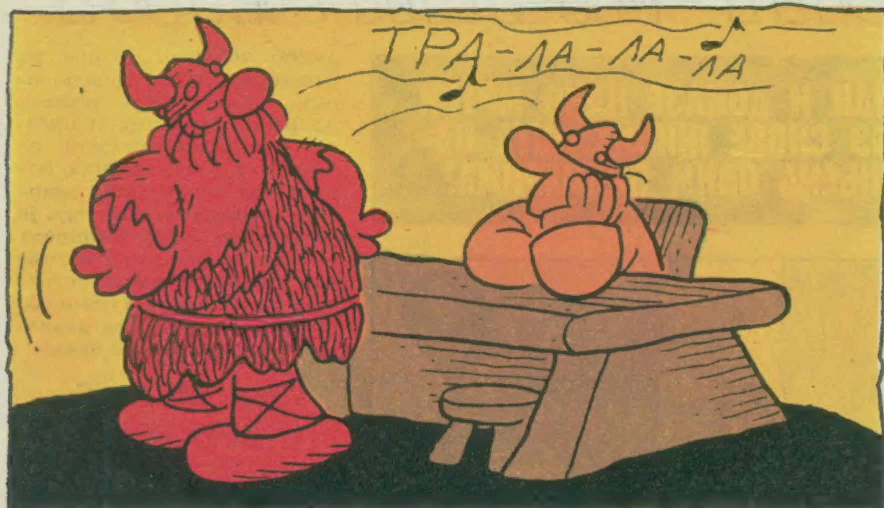

ТАБЛИЦЕ ПРОФЕСОРА ХИЛПРЕХТА

ИЗМЕЂУ МАШТЕ И НАУКЕ

НЕКИ ЉУДИ ПРОНАШЛИ СУ ЧАК И ДОКАЗЕ КАКО МРТВИ ПРЕДСКАЗУЈУ БУДУЋНОСТ КРОЗ СНОВЕ ЖИВИХ. ШТА КАЖЕ ПСИХОАНАЛИЗА, ПРИТЕШЊЕНА ОВИМ ПРИМЕРИМА?

Име Шамеле великом броју људи данас не говори ништа, али у 17. веку оно је представљало отприлике оно што је за нас Ален Делон. Био је то најпопуларнији француски глумац.

Августа 1701. године Шамеле је замолио свог пароха да му одржи погребну мису. „За кога?“ — упитао је парох. „За мене“, самоуверено је одговорио глумац.

Парох је помислио да је реч о некој шали, али му је испунио молбу.

Шамеле је присуствовао својој погребној миси, а када је обред био завршен и глумац кренуо ка излазу из цркве, срушио се на камени под. Људи су притрчали, али било је касно: глумац је лежао мртав.

Како је Шамеле могао знати шта га чека? Јер, не само да је тражио погребну мису, него је тражио и последњу причест, обред који се даје умирућем. Глумац није тада био на самртној постељи, нити је показивао знаке слабости. Он је само, како је испричао пароху, претходне ноћи сањао чудан сан: **„Налазио сам се на обали Сене када су ми пришле две прилике обучене у бело. Позвале су ме да им приђем и тада сам препознао мајку и жену. Обе су биле мртве и покопане и звале су ме да им се придружим!“**

ДУХ-ПОГЛАВИЦА

Стари народи су веровали да духови умрлих могу да се јављају у сновима живих како би предсказивали будућност. У сну се успоставља као неки „телевизуелни“ контакт између духа и оног ко сања и то је веза између „овог“ и „оног“ света. **Чак ни највећи грчки филозофи, Платон и Аристотел, нису се усуђивали да посумњају у ову општеприхваћену истину!**

Велики антички историчар Плутарх прича како су императори Тиберије, Калигула и Домицијан у сну били обавештени да ће ускоро умрети.

Ремек-дела античке књижевности, „Илијада“, „Одисеја“ и „Енеида“ пуна су прича о предсказивањима будућности која су мртви давали у сновима живих. Тако је видовњак Тирезија из гроба Одисеју најзад „показао“ пут за повратак на вољену Итаку.

Неки источњачки народи верују да се за време сна дух одваја од „окова“ који га иначе везује за тело и тако ослобођен одлази у свет умрлих. Слично је и мишљење многих примитивних народа да је сан танана нит која спаја свет живих са светом мртвих. Нека племена читав свој друштвени и политички живот заснивају управо на порукама које им мртви шаљу у сну. Праве поглавице тих племена су, у ствари, духови умрлих предака који се појављују само у сну и одлучују о свему!

Ово и није тако тешко објаснити: **све оно што се не може видети на јави, баш као и бог у библијским причама, јавља се само у сну и решава нечије проблеме или двоумљења око важних одлука. У ствари, то су више или мање потиснуте жеље које снивач на тај начин оправдава пред својом свешћу и пред другима, нарочито ако оне нису баш сасвим „легалне“.**

Аустралијски урођеници на сновима заснивају и своје легенде и своју филозофију. Верују да је човек створен у „време сна“, а то је било давно доба среће и слободе. Није ли то, у ствари, исто што и библијски рај?

АСИРСКИ ПОП У 20. ВЕКУ

Током целог средњег века људи су настојали не само да тумаче снове, то јест поруке које мртви „шаљу“ живима, него су такве поруке чак сами „изазивали“. То је довело до стварања многих тајних секти према којима су закони били веома строги јер су „призивачи“ — дирали лешеве.

Тражење скривених блага, изгубљених тестамената „камена мудрости“ био је, у та времена, пре задатак мртвих него живих! Баш као што данас није мали број оних који у сну налазе свој срећан број за лутрију или спортску прогнозу.

Постоје чак и „докази“ да мртви делују кроз снове живих. Директор катедре за психологију на Универзитету у Фрибургу Ханс Дендер у једној својој књизи говори о фармеру из Северне Каролине, Дејвију Кантрију који је 1905. године направио тестамент у присуству два сведока. Сав иметак оставио је трећем од своја четири сина. Али, 1919. године, у тајности је изменио опоруку. Завукао ју је између листова једне старе породичне Библије, а затим је у џеп једног свог старог капута ставио цедуљицу на којој је писало где се опорука налази.

Три године после његове смрти, његов другорођени син који је много патио због опоруке, сањао је оца обученог у онај капут. Отац је растворио пешеве и рекао! „Овде ћете наћи мој тестамент“. Тако је све откривено!

Овакве ствари неки одбацују, јер сматрају да се оне противе здравом разуму. Али, примера има напретек! Тако Хилпрехт, професор асирског језика на Универзитету у Пенсилванији, никако није успевао да реши реченицу исписану клинастим писмом на комадима агата разних боја. **У сну му се јавио асирски свештеник који му је одгонетнуо тајну. Хилпрехт је схватио реченицу и тиме још разјаснио многа погрешна археолошка тумачења. Све ово догодило се двадесетих година нашег века!**

НА ЈАВИ ЈЕ ДРУКЧИЈЕ

Ако се пример фармера Кантрија и његове опоруке још и може сматрати чудном случајношћу — у недостатку бољих доказа — овај други, Хилпрехтов, много је лакше расветлити. Да је сам професор макар мало познавао психоаналозу, не би свој научни успех приписао свештенику из снова! Било би му јасно да када човек о нечему помно размишља, дању и ноћу, то се тако јако уреже у његову свест, да се јавља и у сну. У једном тренутку Хилпрехту је синуло решење: у сну зато што му је мозак тада био опуштен без дневних напетости и хиљада других утисака који су га спречавали да се потпуно усредсреди на проблем!

Отац психоанализе Фројд одбацивао је сваку могућност предсказивања кроз снове и налазио научно објашњење за сваки „невероватан“ пример који би му изнели његови пацијенти. По њему су снови одраз наших жеља, помешаних са утисцима из прошлости и садашњости.

Ипак сан, макар и лишен ових „чуда природе“ представља и даље велику, занимљиву тајну и за научнике и за обичне људе. Баш зато што је и он један од производа највећег од свих чуда природе, људског мозга!

М. К.

НАША СРЕДЊОВЕКОВНА ИСТОРИЈА

ВАТРЕНЕ КУГЛ

Најстарије познате белешке помињу топове с барутом у Фиренци 1326, у Француској и Енглеској 1338, у Немачкој 1346, године. У Дубровнику се 1351. говори о малом топу — спингарду.

Године 1352. послали су Млочани у Задар „оружје са којим се могу бацати стреле и кугле помоћу ватре“. У Дубровнику се спомиње израда малих топова 1363, а већих, који се називају бомбарде, 1378. године. Дубровачки историчар Мавро Орбини износи у својој „Историји“ из 1601. године мало вероватан податак према којем је кнез Лазар тукао „са ватром“ град Ужице кад га је заузео 1374. и у њему заробио Николу Алтомановића.

Зна се да су Дубровчани већ од 1378. године увелико усавршили ливење топова и израду барута и да су их продавали владарима суседних балканских земаља. Међу првим купцима био је босански краљ Твртко, а 1386. године и кнез Лазар је склопио уговор са јед-

Дивљи дух Ајдаха

Био је то по много чему необичан коњ, можда најнеобичнији у целој америчкој држави Ајдахо. Изгледом, снагом и понашањем одскакао је од осталих припадника своје врсте. У ствари, тај коњ је био невероватно паметан четвороножац и све његове „настраности" којима га је природа издашно обдарила сводиле су се на наслеђене нагоне који су се у њему пробудили убрзо пошто је дошао на свет. Јер, ако су му мајка и отац припадали раси питомих коња, он се никада није мирио с тим да мора да буде домаћа животиња. Природа у којој су живели његови преци, привлачила га је магнетском снагом.

Неизлечиви болесник

На трупу је имао кестењасту, а на ногама, гриви и репу црну длаку. Фармери су се чудом чудили таквој комбинацији боја па су га због тога назвали Кестен-Вранац.

Као ждребе није имао премца по својој лепоти. Гледајући га разиграног на пространим ливадама, његов власник, који је од гајивањем и продајом коња правио уносан посао, задовољно је трљао руке и унапред се радовао што ће за њега узети лепу суму новаца.

Кестен-Вранац је био најсрећнији када је могао слободно, ношен разузданошћу своје младости, да јури ливадама и шумама. Док су остала ждребад заобилазила препреке он их је пресекао као од шале, а потом раздрагано њиштао, ударао копитама о земљу и вртео главом.

Сваким даном постајао је све необузданији, а он да је престао да спава у штали. Ноћ је проводио напољу, под ведрим небом. Ограђен простор више није могао да поднесе. Кад су коњи одлазили на испашу, бежао је из крда. Или је ишао на већој удаљености напоредо с њим, или сам тражио сочну траву.

Прве невоље почео је да задаје свом власнику треће године. Био је тада у пуној снази, у годинама када је пастув нај лепши и најснажнији. Међутим, било је то време када млади коњ треба да почне да се навикава на седло и јахача. Кестен-Вранац није дозвољавао да му се ико попне на леђа. Ипак, због бича, морао је да се помири са судбином. Но закратко: после недељу дана почео је да храмље на предњу леву ногу, а затим наставио да и даље посрће.

Ухваћен на делу

Разочаран што је пастув оболео, власник га је продао суседу готово будзашто. Нови газда четвороногог лепотана мислио је да је направио добар пазар. Просто је био убеђен да се коњу може излечити нога. Али преварио се: Кестен-Вранац је наставио по старом.

У суседству Кестен-Врањчевог власника живео је повртар коме је неко ноћу причињавао штету у повртњаку. Решио је да у заседи сачека штеточину па је у помоћ позвао и Кестен-Врањчевог власника. Око поноћи двојица људи угледала су лопова и остали запрепашћени. Крадљивац је био нико други него Кестен-Вранац! Његов власник није могао да поверује својим очима: брстећи поврће, пастув је мирно шетао између леја — не храмљући! Коњ је био здрав, никад здравији! Дакле, његово храмање било је чиста превара. Он једноставно није дозвољавао да га узјашу и, ето, досетио се како да се спасе невоље.

— То је леп коњ, али не вреди ни паре јер храмље! — говорили су фармери. Нису ни слутили да их је животиња надмудрила.

Никакво бичевање није могло да га измени ни сутрадан, ни следећих дана: пастув је наставио да храмље. Препродаван је још двапут и на крају продат ловцима на медведе који су га купили да им послужи као мамац у лову. Али првом приликом кад су ловци кренули у брда, лепи пастув им се отргао и побегао. Трчао је преко ливада, кроз шуме, прескакао трула оборена стабла, пливао низ реку. У једном кланцу чуо је њиштање дивљих коња и радосно зарзао. Коначно, био је међу својима.

Још дуго су људи виђали Кестен-Вранца у планинама. Јездио је као вихор, увек на челу крда дивљих коња. Његов црни реп и грива лепршали су и пресијавали се на сунцу као најлепши драгуљ. После неколико година изгубио му се сваки траг. Ту и тамо чула би се о њему понека прича, а онда је потпуно пао у заборав.

В. К.

АНЕГДОТЕ

ВЕЛИЧАНСТВЕНО! ИЗВАНРЕДНО! ИЗВРСНО!

После представе „Кандиде" која је одржана у Њујорку њен аутор Бернар Шо послао је следећи телеграм прваканињи:

„ВЕЛИЧАНСТВЕНО! ИЗВАНРЕДНО! ИЗВРСНО!

Глумица је одговорила следећим телеграмом:

„МАЕСТРО, ВИ ПРЕТЕРУЈЕТЕ!"

„МИСЛИО САМ НА КОМАД!", одговорио је Шо.

„И ЈА ТАКОЂЕ", одговорила је глумица.

И ВИШЕ ОД ТОГА

Наш познати научник Никола Тесла био је свестан своје генијалности и то није ни крио. Убрзо пошто је стигао у САД био је представљен Едисону који га је примио код себе на рад. Међутим, Тесла се није осећао мање вредним пред славним Едисоном, шта више, не једном је тврдио да славни амерички научник није у праву, што би се касније показало као тачно.

Тесла је био већ више месеци запослен код Едисона кад њихов заједнички прија-

тељ, који је и упознао Теслу са Едисоном, упита:

— Шта мислите, драги пријатељу? Зар не да нисам претеривао кад сам вам тврдио да је наш пријатељ Тесла способан инжењер?

— Нимало — прогунђа Едисон. — Он је чак толико способан колико сам то тврди!

Е У ЗАДРУ

ним мајстором Дубровчанином да овај дође у Србију да му лије топове.

Деспот Стефан купио је 1425. године у Дубровнику 300 либара тј. фунти барута. Десет година касније деспот Ђурађ купио је такође у Дубровнику један мањи топ за град Дривраст код Скадра.

Ово су само ретки забележени подаци, али употреба топова у нашим земљама средњег века била је много већа.

ХЕРОЈИ НАШЕГ НЕБА 2

ЧУДЕСНИ С

Црта: В. Дорошев
Текст: Ш. Оштрић

ЧАСНО ЈЕ СЛУЖИО — Непосредно после капитулације Италије, септембра 1943. године, партизани су запленили неколико италијанских авиона на војном аеродрому у Горици. Међутим, пилота није било па је коришћен само један школски авион типа „сајман“. Али, и њиме је управљао Италијан који је из своје војске пребегао партизанима због мржње према фашизму. Стари „сајман“ часно је служио. Њиме је одржавана веза између јединица и штабова, употребљаван је за извиђања превозио је курире и команданте... Крајем септембра 1943. године, пред немачку офанзиву, авион је сакривен у шуми поред Отлица и маскиран грањем. Ипак, Немци су га пронашли и запалили.

НАПАДАЧ ИЗ УВАЛЕ СЕГЕТ — Ниједан авион није направио више дар-мара у непријатељским редовима од малог хидроавиона типа „флит“ којег су партизани затекли у ваздухопловној бази у Дивуљама поред Сплита након капитулације Италије. Наиме, од тада па до 6. октобра 1943. године, када је „флит“ настрадао, овај хидроавион извршио је 49 летова, од чега је 31 пут ишао на борбени задатак! Пилот Цирил Врабич полетао је њиме у окршаје углавном ноћу и то из скривене базе уували Сегет поред Дивуља, оперишући највише у подручју Сплита.

НИЈЕ ПОЛЕТЕО — Стварање наше авијације пратили су и тужни догађаји. Тако је 27. новембра 1943. године војна мисија НОВЈ на челу са Лолом требало је да се пребаци са Гламочког поља у Каиро двомоторним бомбардером „дорније До-17“. Пред полетање авиона, из Бањалуке је долетео један немачки „хеншел“ и засуо бомбама и митраљеским рафалима авион и простор око њега. Иво Лола Рибар је погинуо. У овом нападу настрадало је неколико чланова посаде „дорнијеа“, бораца и других особа.

ФЛИТ

МОГАО ЈЕ ДА СЛЕТИ СВУДА — Чим су капитулирали, Италијани су се дали у бекство остављајући иза себе обиље ратног материјала. До неколико њихових авиона партизани су дошли и на ријечком аеродрому Гробничко поље. Једним од тих авиона типа „шторх" („рода") ноћу је бомбардован непријатељски гарнизон у Госпићу. Овај спори, мали и лагани авион био је право чудо: није могао да понесе више од две падобранске торбе са бомбама од по 2,5 килограма, али је зато био у стању да слети на сваки пропланак па је највише и коришћен за курирске задатке и превожење команданата. Настрадао је почетком новембра 1943. године.

НА ПУТУ КРОЗ БЕСПУЋЕ — Одлуком Врховног штаба НОВЈ формирана је у Италији 14. октобра 1943. године Прва ваздухопловна база. У њој је створен почетком јануара следеће године и Штаб ваздухопловних школа са пилотским, извиђачким и механичарским курсевима са око двеста слушалаца, док се на ослобођеним територијама приступило организовању аеродрома за слетање савезничких транспортних авиона. Упућен је позив свим ваздухопловним стручњацима који желе да помогну стварању нашег ваздухопловства да се јаве у одређене центре. Одзив је био велики: многи су се пробијали кроз беспуће да би стигли, наилазили на непријатељске заседе, неки гинули.

ПАДОБРАНСКИ БАТАЉОН — Рањени партизански борци који су после продора савезника у Италији пребацивани у ову земљу на лечење били су спремни да се после исцељења одмах укључе у борбу. Прилика им је пружена стварањем падобранског батаљона. Батаљон је обучаван за десантне акције. Инструктори су били припадници савезничке војске. Иако због каснијег развоја ратне ситуације батаљон никада није извршио ниједан десант, наши борци остали су у сећању савезничких инструктора по храбрости и спремности да што пре ступе у борбу с непријатељем.

Декстроза
извор нових животних снага

Кад крви недостаје грожђани шећер, руши се природна равнотежа нашег организма. Тада осећамо замор и малаксалост. Све то спречава ДЕКСТРОЗА. Одлична је за рековаленсценте, интелектуалне и физичке раднике, за возаче моторних возила, спортисте и за малокрвне. Грожђани шећер је потребан организму читавог живота, од детињства до дубоке старости, јер је неопходан саставни део наше крви. Помаже функционисање јетре, бубрега, срца и не шкоди зубима. ДЕКСТРОЗА је зато погодна за непосредно узимање и као додатак за спремање различитих јела и пецива. Због тога ДЕКСТРОЗУ препоручујемо као додатак свакодневне исхране — посебно деци. Може да се набави у свакој радњи , самоуслузи, са укусом наранџе , лимуна , јабуке и ментола.

Упамтимо, ДЕКСТРОЗА је извор нових животних снага.

Серво Михаљ ,
индустријско-пољопривредни комбинат
Зрењанин.

ЗАНИМЉИВОСТИ СА ОЛИМПИЈАДА

У СТАРОЈ Грчкој најважнијом олимпијском дисциплином сматрано је бацање диска. Такмичар који би победио у овој дисциплини слављен је као најбољи атлета у земљи.

РЕЈ ЈУРИ (САД) са освојених осам златних медаља држи рекорд за мушкарце у броју добијених медаља на више олимпијада. Јури је освојио титулу победника у скоку удаљ из места и скок увис из места 1900, 1904, и 1908. године и у троскоку из места 1900. и 1904. године.

ТРИ БОКСЕРА, олимпијски победници, касније су постали прваци света у тешкој категорији у професионалном боксу. То су: Касијус Клеј, олимпијски шампион 1960. године у Риму, Џое Фрејзер, добитник златне медаље 1964. године у Токију и Џорџ Формен, олимпијски победник 1968. године у Мексику.

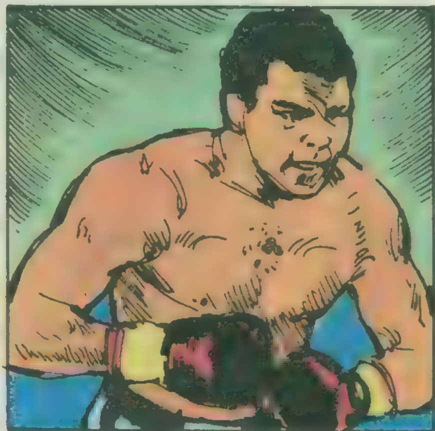

ЧЛАН југословенске репрезентације која је победила на олимпијском рукометном турниру у Минхену 1972. године Милан Лазаревић, проглашен је и за најбољег рукометаша на Олимпијади. Лазаревић је члан Црвене звезде.

ОБАВЕШТАЈАЦ ЗА СВА ВРЕМЕНА: Рудолф Иванович Абел

ФАТАЛНИ НОВЧИЋ

ИСКУСНИ ОБАВЕШТАЈАЦ, ЈЕДАН ОД НАЈВЕЋИХ НАШЕГ ДОБА, БИО ЈЕ ГОТОВО НЕУХВАТЉИВ. ИПАК, ЈЕДНОГ ДАНА НАЧИНИО ЈЕ ГРЕШКУ КОЈА ЈЕ КАСНИЈЕ И ЊЕМУ САМОМ БИЛА СМЕШНА.

У подне 15. новембра 1948. године међу путницима који су се искрцали у њујоршкој луци био је и високи средовечан човек са пасошем на име америчког грађанина Ендрија Кајотиса.

СИМПАТИЧНИ АРТИСТ

Кајотис није имао породицу па се сместио у једном јевтином хотелу у близини Бродвеја. Као Американац оскудних прихода који се тек био вратио из ратом опустошене Европе, морао је да живи скромно и да на најбржи начин дође до какве-такве зараде. Пошто је добро свирао на флаути и класичној гитари, а осим тога био и изврстан играч, започео је своју каријеру као варијетски артист у ноћним локалима на Бродвеју и Бруклину.

Ендри Кајотис се кретао по граду као да је у његовим авенијама и одрастао. Познавао је сваки ресторан, ноћни бар, улицу. Особље малог хотела у којем је становао, убрзо га је заволело као најдражег госта, а он им је понекад кад би се вратио са своје варијетске тачке у зору, тихо и дуго свирао Баха на гитари. Волели су га и због скромности јер Кајотис није допуштао да му спремају собу, радио је то сам пошто се до подне добро испава.

Симпатични артист је ипак једног дана отказао своју собу у хотелу. Рекао је да напушта „тежак хлеб" на Бродвеју и да намерава да нађе уноснији посао као уметнички фотограф, за шта је имао и квалификације и способности. Тако се варијетски свирач Ендри Кајотис уселио 1952. године као сликар и уметнички фотограф Голдфус у кућу број 252 у Улици Фалтон, преко пута саме Палате правде.

Емил Голдфус је и у новој средини стекао пријатеље. Посебно је био симпатичан суседу, сликару Берту Силбермену, чији је атеље био одмах до његовог, врата уз врата.

брзо био у рукама тајне полиције. Микрофилм нађен у новчићу је развијен, па је тако добијена шифрована порука од читавог низа бројки. **Америчкој тајној полицији било је јасно да негде на Бруклину делује шпијун који је забуном платио новим новчићем који му је служио за „паковање" и достављање микрофилмова с важним порукама.**

Повремено је Голдфус одлазио на пут. Силбермену је говорио да бежи мало из „њујоршког кавеза" у природу, где ће тражити пејзаже за слике. Каткад би остајао на путу и по месец дана, али се то његовом суседу није чинило сумњивим.

ИЗНЕНАДНИ ТРАГ

Једне летње вечери 1953. године тринаестогодишњи дечак Џемс Бозарт који је продавао новине да би зарадио за џепарац, разносећи их по кућама, пребројавао је после обављеног посла новац. На улицу му је испао један новчић од пет центи и откотрљао се. Џемс је потрчао и стао ногом на новчић да не оде у канал. Али када га је подигао, видео је нешто занимљиво: новчић је био распукнут и могао се растворити као мала кутијица. У њему се налазио минијатурни филм смештен у издубљену унутрашњост.

Дечак је о свему испричао сестри чији је заручник био агент Федералног истражног бироа и новчић је у-

Федерални истражни биро је затворио обруч на Бруклину. Наруку му је ишло обавештење које је нешто раније добио. Наиме, те, 1957. године, ФБИ је похватао неколико агената совјетске обавештајне службе. Међу њима је био и Рејно Хајханен. Он је нешто открио али је за ФБИ најважније било име „Марк" којег је Рејно означио као шефа. Иако није могао да пружи подробније податке о њему, јер је Марк био веома опрезан и никоме поверавао своју адресу и право име, после „случаја" са новчићем, тајна полиција је била сигурна да шеф совјетске обавештајне службе живи и делује на Бруклину.

Прочешљан је цео крај у којем је мали Џемс Бозарт продавао новине. Постао је тако сумњив и сликар Емил Голдфус. Међутим, кад је на њега требало боље припазити, он је опет „отишао на пут". Полиција није хтела да провали у његов атеље да га то не би упозорило на опасност. Стрпљиво је чекала на Голдфусов повратак, али узалуд: он се никако није враћао.

Више није било сумње:

ЦРТИЦЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ

ПРВИ ТЕЛЕГРАФ У ЦРНОЈ ГОРИ

Вацлик, секретар црногорског књаза Николе, упутио је у марту 1862. године молбу аустријском министру иностраних послова Рехбергу, у којој, између осталог пише да се „поклони Црној Гори један телеграфски апарат и нешто жице, колико да се направи телеграфска веза између Цетиња и Котора..."

Гроф Рехберг је, после разматрања Вацликове молбе, писао у децембру исте године далматинском наменику Мамули: „...За телеграф можда би боље би ло бесплатно експедовати све депеше црногорске владе, него подизати нарочиту линију од Цетиња". Међутим, овај предлог није одобрио аустријски министар трговине.

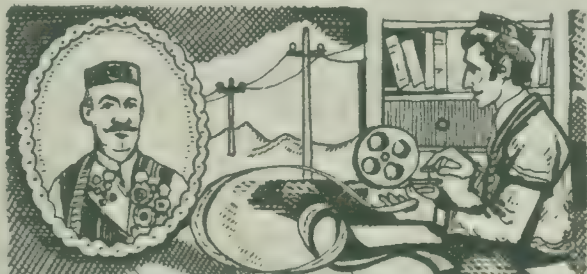

Кад је 1868. године књаз Никола посетио Русију, цар Александар II поклонио му је, између осталог, све што је потребно за једну телеграфску линију. На повратку из Русије, књаз је посетио Беч, где је испословао помоћ аустријског двора за подизање прве телеграфске линије у Црној Гори.

Следеће, 1869. године линија је подигнута, с три сталне телеграфске станице: на Цетињу, на Ријеци Црнојевића и на Орјој-луци у Бјелопавлићима.

Истовремено је Никола Брзаковић, телеграфиста из кнежевине Србије, послан од српске владе у Црну Гору „да телеграф уреди". Он је брзо обучио неколико младих Црногораца за „брзојавне послове, који су већ између Цетиња и Ријеке отпочели".

Тако је основан телеграфски саобраћај у Црној Гори.

Голдфус је био „прави" човек којег је ФБИ тражио. Требало га је наћи, али где? Као и увек у таквим случајевима прво су прегледане књиге гостију свих хотела. У малом хотелу „Лејтам", некој врсти пансиона за скромне чиновнике и пензионере, полицији је било сумњиво име Мартина Колинса рођеног 2. јула 1897. у Њујорку на Манхатану Број документа о рођењу био је 31024. Прегледом картотеке рођених утврђено је да је то број рођења неке Емилије Верман која је умрла пре шест месеци!

ОБРУЧ ЈЕ СТЕГНУТ

У седам часова ујутру 21 јуна 1957. године чуло се куцање на вратима собе хотела „Лејтман" у којој је становао Мартин Колинс. Хотелски гост их је пажљиво одшкринуо али су се она истог тренутка широм отворила под налетом двојице полицајаца. Одмах за њима у собу је ушао још један горостас.

— **Имамо налог Федералног истражног бироа за претрес и хапшење!** — процедио је горостас. — **Познато нам је ко сте, зашто сте дошли и шта сте овде радили! Предлажемо вам да сарађујете с нама. У вашем је интересу да прихватите наш предлог!**

Када су му ставили лисице на руке знао је да је његова шпијунска каријера, најзад, после седамнаест година, завршена. Погледао је полицајце и мирно рекао:

— Да, је сам совјетски пуковник Рудолф Иванович Абел. Обављао сам обавештајну дужност за своју земљу. То је све што вам могу рећи. Од мене више ништа друго нећете сазнати!

Рудолф Иванович Абел, осуђен на 30 година робије, није издржао казну на коју га је осудио амерички суд. Године 1961. замењен је за америчког пилота Гарија Пауерса чији је извиђачки авион био оборен над Совјетским Савезом и који је такође био осуђен за шпијунажу. Размена је обављена на мосту у Берлину, где се додирују зоне САД и СССР.

Многе ствари из Абеловог обавештајног рада остаће можда вечита загонетка. а његови мемоари које је написао по повратку у СССР брижљиво се чувају и недоступни су јавности.

Кратко време после ових догађаја Абел је оболео од рака на плућима. Смештен је у специјалну болницу, јужно од Москве у којој је провео око шест месеци, а затим је 16. новембра 1971. објављена вест да је умро. Касније је саопштено да је Абелово тело спаљено у московском крематоријуму. Његово право име и тачан датум рођења остали су тајна.

(По књизи Николе Милошевића „Обавештајац столећа")

ТРОЈИЦА ПЛАНИНАРА УГЛЕДАЛА СУ ЧОВЕКА КАКО ЛЕЖИ НА СТЕНИ ГЛАВЕ ЧУДНО НАГНУТЕ У СТРАНУ: ПОМИСЛИЛИ СУ ДА ЈЕ МРТАВ

Корнелијус Крамп, педесетогодишњи трговац из Лондона, волео је планинарење, па је тако једног јунског викенда 1921. године кренуо у Језерску област, познату по највишим планинама у Енглеској.

Корачао је добро утабаном стазом, дугом дванаестак километара и напајао очи пределом који му се указивао у свој лепоти сунчаног дана. Чинило му се да никада његов ранац није био лакши!

Шетајући тако, срео је шумара Харија Киркибија и ступио с њим у разговор. Киркиби је био страстан планинар, а касније су његове речи стално одзвањале у Крамповим ушима: „**Никако не пропустите да видите врх Стајхед!**"

Крамп је кренуо према Стајхеду.

Што се више пењао, постајало је све светлије, мада је магла обавијала ове висине. У једном тренутку, осврнувши се добро око себе, Крамп је схватио да је погрешио пут: налазио се на Скофел пику највишем врху у области. Да би стигао до Стајхеда који се налазио око 4,5 метра испод Скофела високог 987 метара, требало је да сиђе стазом уронулом у облаке.

Био је то тежак задатак, али Крамп се није уплашио. Додуше, није му ни било друге! Стаза је водила ивицом бездана низ који се сурвава водопад који напаја најдубље енглеско језеро, Вествотер. И десило се оно најгоре: у једном тренутку Крамп се оклизнуо и суновратио.

Последње чега се сећао било је како му нога запиње о нешто и пуца. Пробудио се од зиме и бола: на небу изнад њега видео се месец, била је ведра ноћ.

Мора да штеди храну

Неким чудом пао је баш на узан испуст између два крака водопада дугог преко двеста метара. Испод њега се налазио амбис, а око њега је пенушала вода. Кад неком иронијом судбине, ранац му је остао на леђима а и наочари на носу и то читаве.

Повикао је упомоћ, али његов глас одбио се о стене и вратио му се кад бумеранг. Било је јасно да у ово доба никога нема ко би га могао чути и једино је могао да сачека јутро.

Када је свануло, појео је један сендвич из ранца и напио се воде која му је била надомак. Опет је почео да виче и опет нико није одговорио. Сунце је већ високо одскочило и Крамп је покушао нешто да смисли, али у глави му је било мутно и празно у исти мах.

Изненада су се тешки облаци навукли преко ведрог неба као лоше предсказање. Крамп се сетио да је у Енглеској већ недељама била суша и то је био разлог што су слапови воде око њега били слабији него иначе. Уједно је схватио да киша значи његов крај: набујала вода сигурно би га однела.

Очајнички је покушао да се попне до стазе са које се тако кобно оклизнуо, али није успевао: његове панталоне запињале су свуда а није могао да нађе погодан ослонац за леву ногу којом је једино могао да се служи. Пао је, крајње исцрпљен, натраг, проклињући своју злу срећу.

Нису га спазили

Наслонио се на ранац и спремио да проведе своју другу ноћ у планини. Следеће јутро је опет освануло сунчано, пошто је невреме било пролазно, а такво је било и наредно јутро. Крамп је јео само по комадић преосталог сендвича дневно и по један кекс из малог пакета који је имао са собом: било је исувише јасно да мора да штеди храну.

Тако је прошла читава седмица. Крамп се и даље надао да ће га наћи планинари који редовно залазе у ове крајеве, али није више био у стању да даје било какве знакове нити да виче. Налазио се на измаку снага и падао би у несвест сваки час, не знајући по колико је времена прошло.

Храна се полако исцрпла.

Дванаестог дана Крамп је зачуо гласове непосредно изнад себе: сузе радоснице потекле су му низ лице. Помислио је да је дошао крај његовим мукама и последњим остацима снаге повикао у помоћ. Али, гласови и кораци су се полако удаљили и опет је завладао муk.

Тек сада је Крамп схватио целу трагедију свог положаја: био је сасвим заклоњен од погледа једном стеном која се надвила баш изнад испуста на којем је лежао, а шум воде надјачавао је његов слабашан глас.

Крампова агонија се наставила. Сада је већ желео што пре да умре, изгубивши и оно мало наде да ће га неко угледати.

Касно по подне 9. јула, осамнаест дана после његовог пада, стигла је помоћ. Била су то три планинара која су спазила Крампа и прво помислили да је и он један од излетника који се одмара. Онда су приметили да му глава чудно пада у страну и схватили да се ради о човеку који је можда већ мртав.

Када су пришли ближе, приметили су да човек даје знаке живота. Везали су га конопцима и повукли са собом: измучени Крамп освестио се неколико часова доцније у соби најближег хотела где су га спасиоци донели. Дали су му колача и шољу топлог чаја. Крамп је осећао како му пријатна течност греје желудац и душу: био је спасен!

Већ следећег дана опоравио се толико да је могао препознати сестру која је, обавештена о свему, дојурила из Лондона да га види.

М. К.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

БОБАН

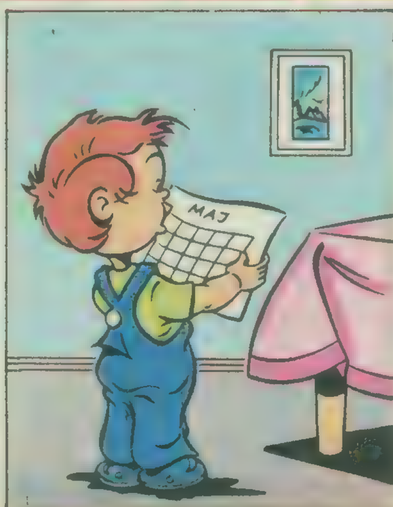

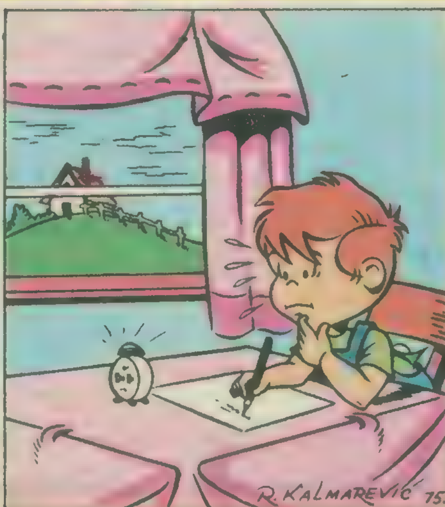

ЛУТКА СА ТАВАНА

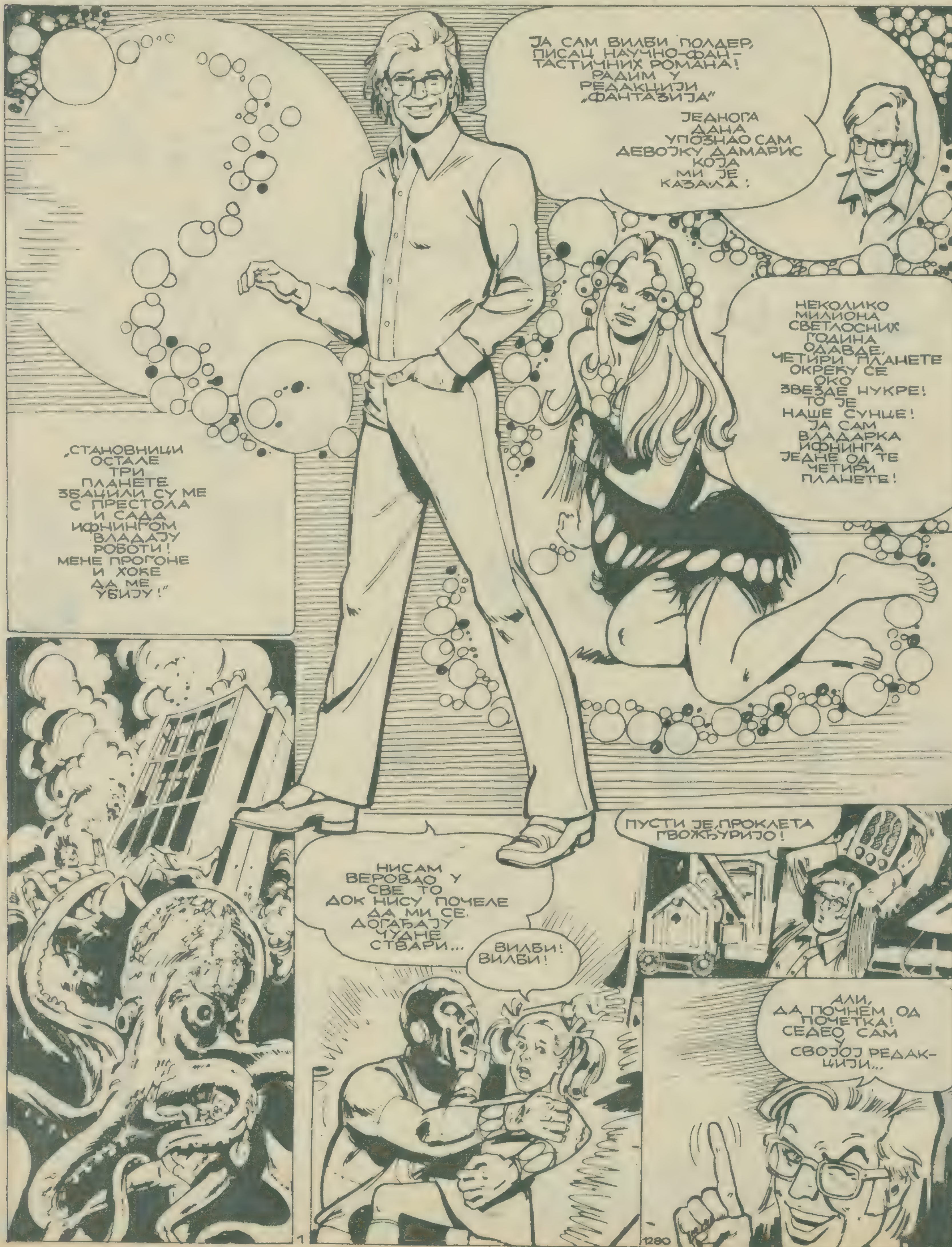

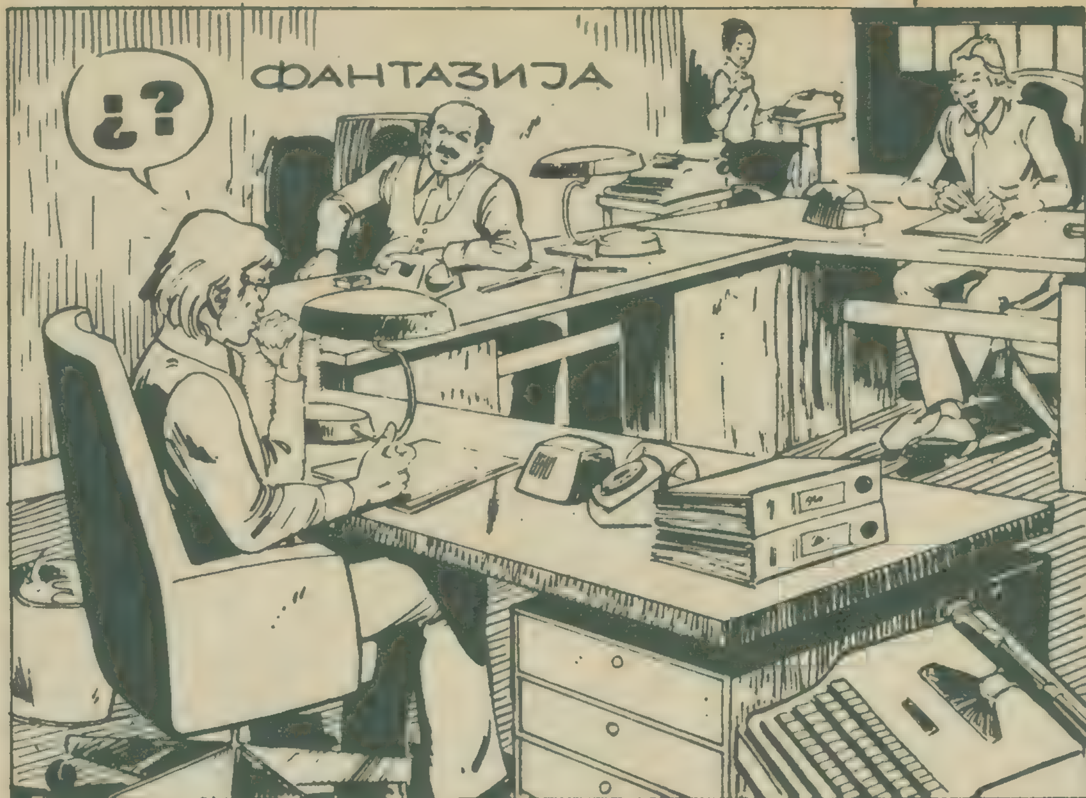

¿?
ФАНТАЗИЈА

ВИЛБИ, ДОЂИ У МОЈУ КАНЦЕЛАРИЈУ!

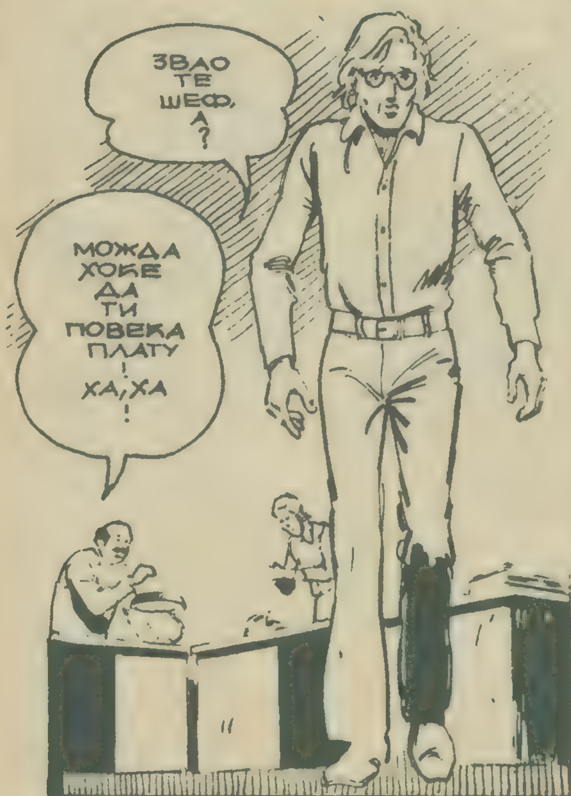

ЗВАО ТЕ ШЕФ, А?
МОЖДА ХОЋЕ ДА ТИ ПОВЕЋА ПЛАТУ! ХА, ХА!

ДА НИСИ НЕШТО ПОГРЕШИО?
НИСАМ, ТИНА! НЕ БРИНИ!
ШЕФ

ФАНТАЗИ
ЕВО МЕ, ШЕФЕ!
ШЕФ
УЂИ!

ХОЋУ ДА КУПИМ НОВЕ СТОЛОВЕ ЗА НАШУ РЕДАКЦИЈУ, ПА МЕ ЗАНИМА ТВОЈЕ МИШЉЕЊЕ!
БАШ ВАМ ХВАЛА ШТО ВЕРУЈЕТЕ У МОЈ УКУС!

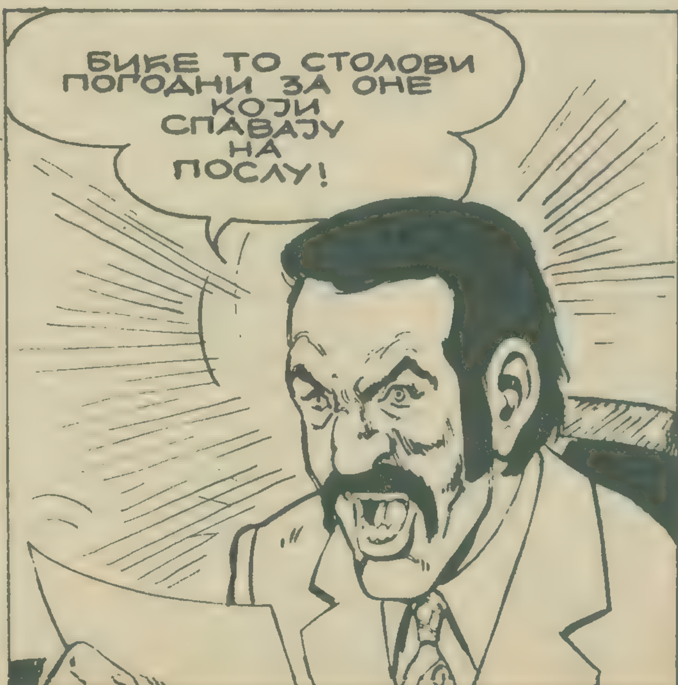

БИЋЕ ТО СТОЛОВИ ПОГОДНИ ЗА ОНЕ КОЈИ СПАВАЈУ НА ПОСЛУ!

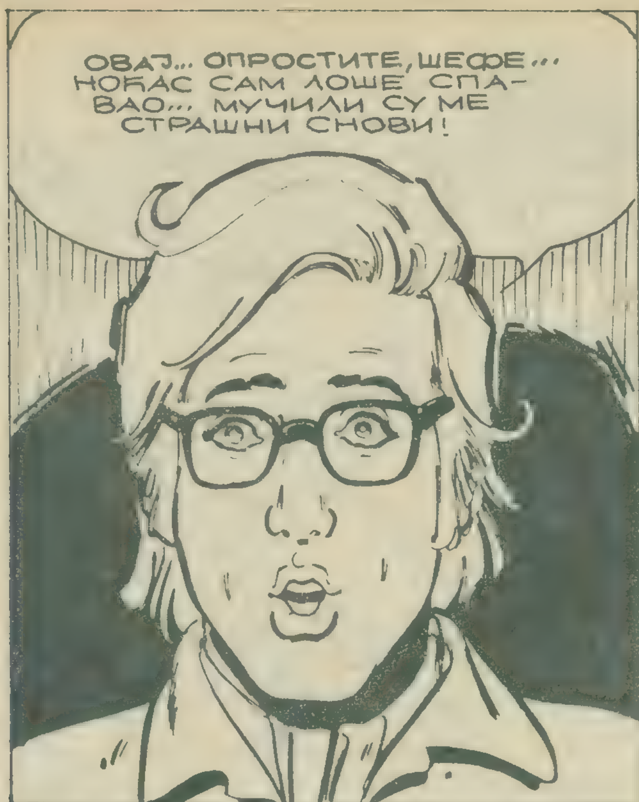
ОВАЈ... ОПРОСТИТЕ, ШЕФЕ... НОЋАС САМ ЛОШЕ СПАВАО... МУЧИЛИ СУ МЕ СТРАШНИ СНОВИ!

ТО МЕ СЕ НЕ ТИЧЕ! РЕДАКЦИЈА ТЕ ПЛАЋА ДА ПИШЕШ, А НЕ ДА СПАВАШ!

УЗМИ ОВО!
ДАЈЕТЕ МИ ОТКАЗ?

НЕ! ШАЉЕМ ТЕ КОД ПСИХИЈАТРА!

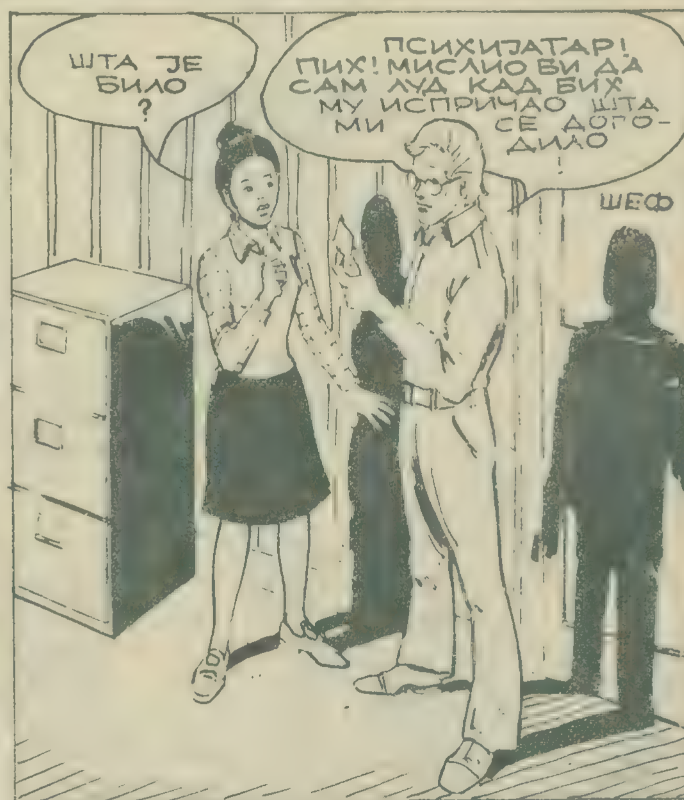
ШТА ЈЕ БИЛО?
ПСИХИЈАТАР! ПИХ! МИСЛИО БИ ДА САМ ЛУД КАД БИХ МУ ИСПРИЧАО ШТА МИ СЕ ДОГОДИЛО!
ШЕФ

КАКО СИ ПРОШАО КОД ШЕФА, ВИЛБИ?
ХИ, ХИ!
НИКО МЕ НЕ РАЗУМЕ!

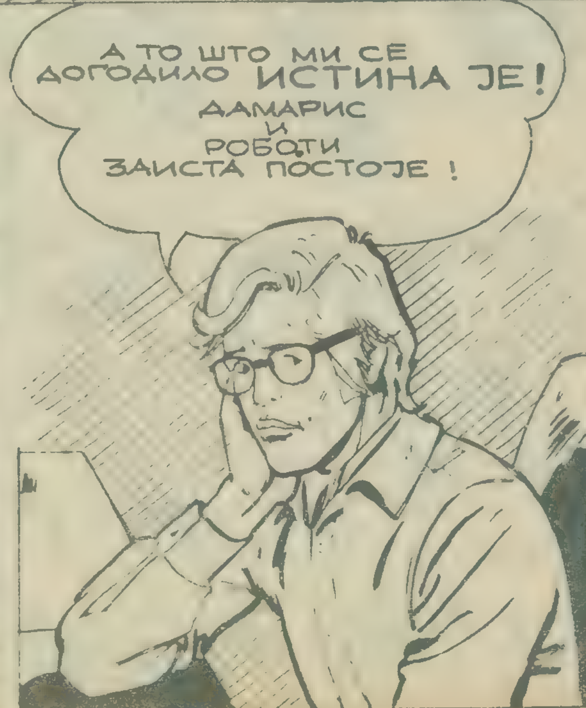
А ТО ШТО МИ СЕ ДОГОДИЛО ИСТИНА ЈЕ! ДАМАРИС И РОБОТИ ЗАИСТА ПОСТОЈЕ!

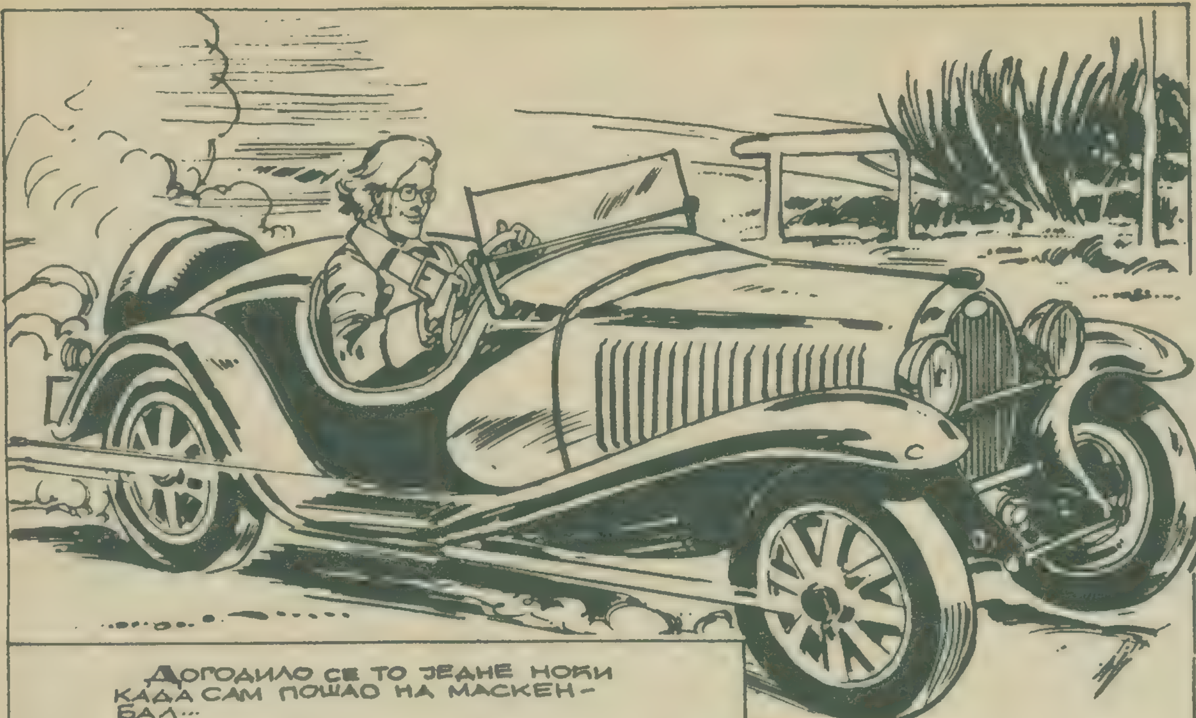
ДОГОДИЛО СЕ ТО ЈЕДНЕ НОЋИ КАДА САМ ПОШАО НА МАСКЕН-БАЛ...

ЈЕДНА ДЕВОЈКА ЈЕ ПОКУШАВАЛА ДА СЕ ОДБРАНИ ОД ДВОЈИ-ЦЕ НАПАДАЧА...

ЗАУСТАВИО САМ АУТО ДА БИХ ЈОЈ ПОМОГАО...
ХЕЈ! ПУСТИ-ТЕ ЈЕ!

НАПАДАЧИ СУ ИМАЛИ НЕОБИЧНЕ КОСТИМЕ НА СЕБИ, ПА САМ ПОМИСЛИО ДА СУ И ОНИ КРЕНУЛИ НА МАСКЕНБАЛ...
ОСТАВИТЕ ЈЕ!

ОООХ!

УДАРАЦ ЈЕ БИО ТАКО СНАЖАН ДА САМ СЕ ОНЕСВЕСТИО...

ФФЗЗЗ

ХВАЛА ТИ ШТО СИ МЕ СПАСАО!
УУУХ! МОЈА ГЛАВА!

ГДЕ СУ НЕСТАЛЕ ТЕ ХУЉЕ? ПОБЕГЛИ СУ, А? КУКАВИЦЕ!
ЈЕ ЛИ ТИ БОЉЕ?

ПОЂИ СА МНОМ!
ОВДЕ СТАНУЈЕШ?

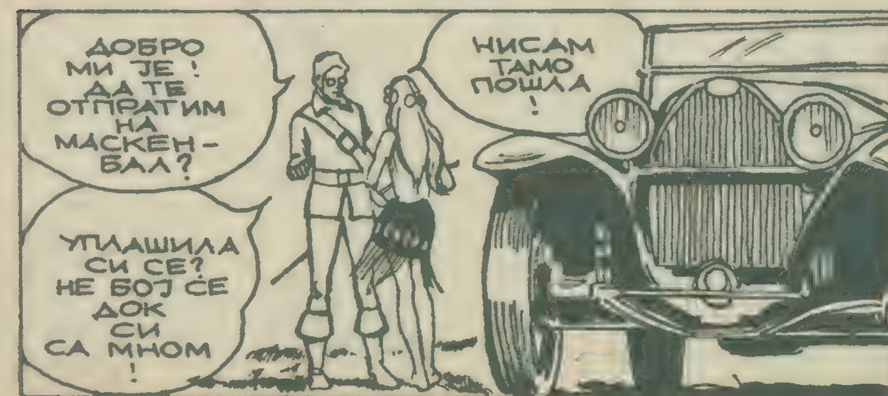
ДОБРО МИ ЈЕ! ДА ТЕ ОТПРАТИМ НА МАСКЕН-БАЛ?
НИСАМ ТАМО ПОШЛА!
УПЛАШИЛА СИ СЕ? НЕ БОЈ СЕ ДОК СИ СА МНОМ!

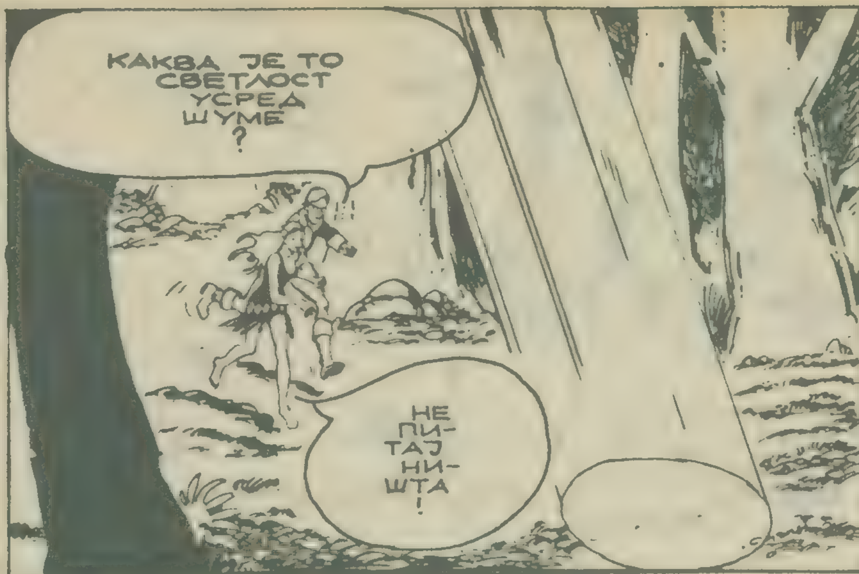
КАКВА ЈЕ ТО СВЕТЛОСТ УСРЕД ШУМЕ ?
НЕ ПИТАЈ НИШТА !

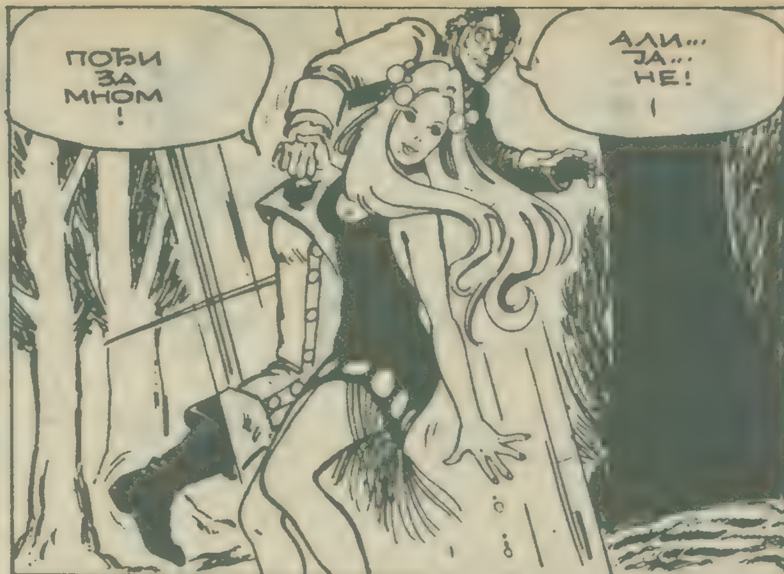
ПОЂИ ЗА МНОМ !
АЛИ... ЈА... НЕ !

ОСЕЋАО САМ СЕ КАО ДА САМ ИЗБАЧЕН ИЗ КАТАПУЛТА...

ШТА ?!

АХ, САД РАЗУМЕМ !
ШТА ТО РАЗУМЕШ ?

СВЕ ЈЕ ОВО САМО САН !

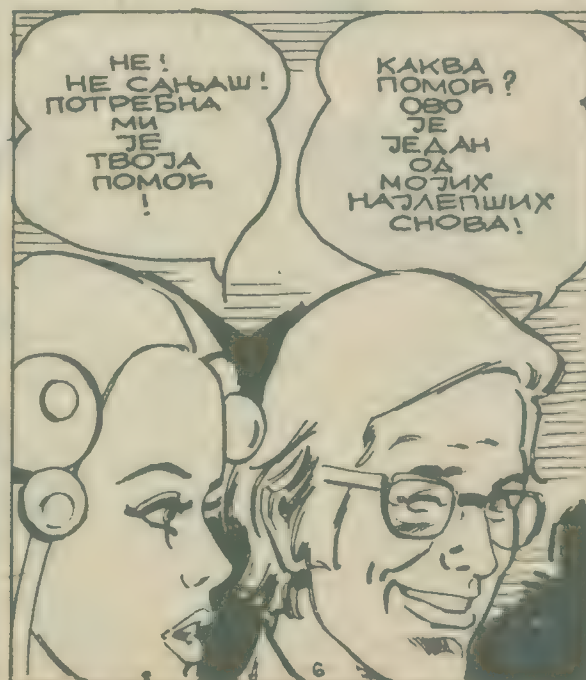
НЕ ! НЕ САЊАШ ! ПОТРЕБНА МИ ЈЕ ТВОЈА ПОМОЋ !
КАКВА ПОМОЋ ? ОВО ЈЕ ЈЕДАН ОД МОЈИХ НАЈЛЕПШИХ СНОВА !

КАЖЕМ ТИ ДА НЕ САЊАШ! СЛУШАЈ МЕ ДОБРО!
ХАЈДЕ ПРВО ДА СЕ УПОЗНАМО! ЈА САМ ВИЛБИ ПОЛДЕР!

А ЈА ДАМАРИС...
НИЈЕ НИ ВАЖНО КАКО СЕ ЗОВЕШ! И ТАКО ЋУ ЗАБОРАВИТИ ТВОЈЕ ИМЕ ЧИМ СЕ ПРОБУДИМ!

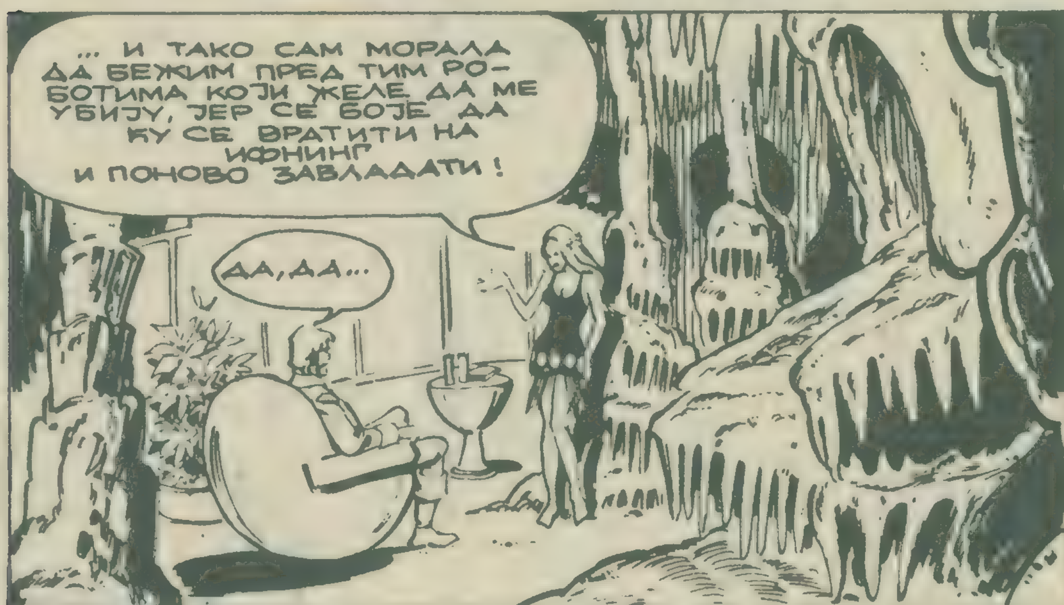
... И ТАКО САМ МОРАЛА ДА БЕЖИМ ПРЕД ТИМ РОБОТИМА КОЈИ ЖЕЛЕ ДА МЕ УБИЈУ, ЈЕР СЕ БОЈЕ ДА ЋУ СЕ ВРАТИТИ НА ИФНИНГ И ПОНОВО ЗАВЛАДАТИ!
ДА, ДА...

ТИ РОБОТИ СУ ПРАВА ЧУДОВИШТА! ИЗВЛАЧЕ БИО-ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ИЗ ЧОВЕЧИЈЕГ ОРГАНИЗМА И ТАКО ГА УНИШТАВАЈУ!

ВИДИМ ДА МИ НЕ ВЕРУЈЕШ...
ПА И НЕ ВЕРУЈЕМ ТИ! СВЕ ЈЕ ТО ТАКО НЕВЕРОВАТНО!

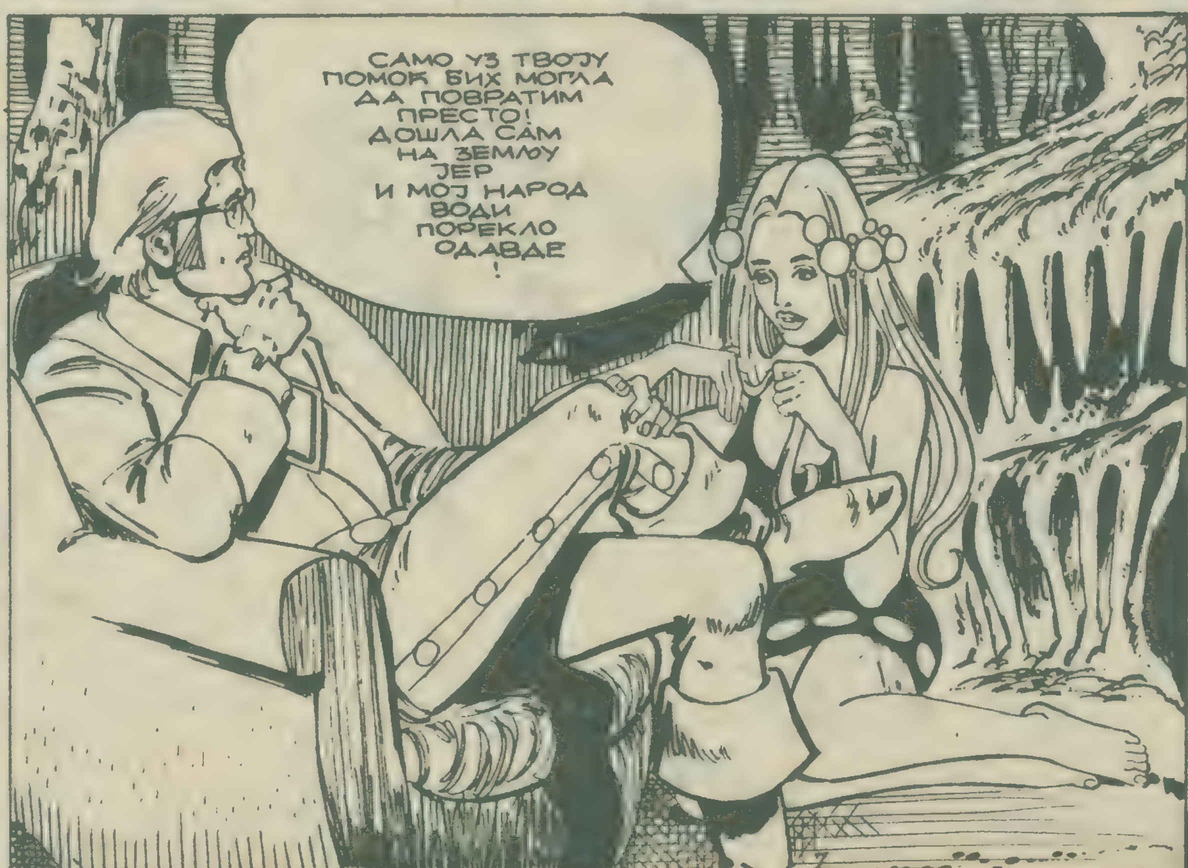
САМО УЗ ТВОЈУ ПОМОЋ БИХ МОГЛА ДА ПОВРАТИМ ПРЕСТО! ДОШЛА САМ НА ЗЕМЉУ ЈЕР И МОЈ НАРОД ВОДИ ПОРЕКЛО ОДАВДЕ!

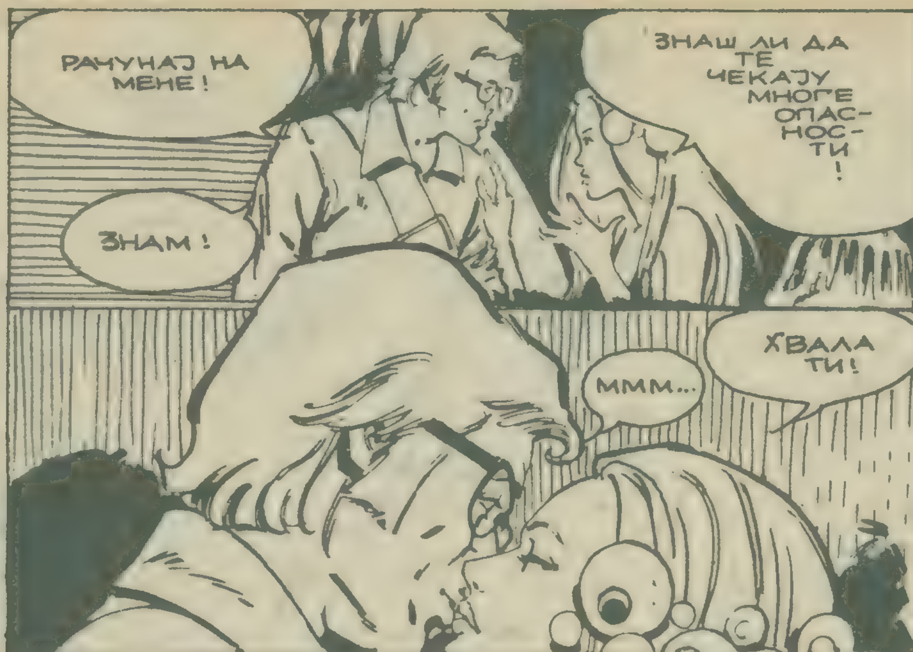
РАЧУНАЈ НА МЕНЕ!
ЗНАШ ЛИ ДА ТЕ ЧЕКАЈУ МНОГЕ ОПАС-НОС-ТИ!
ЗНАМ!
ММММ...
ХВАЛА ТИ!

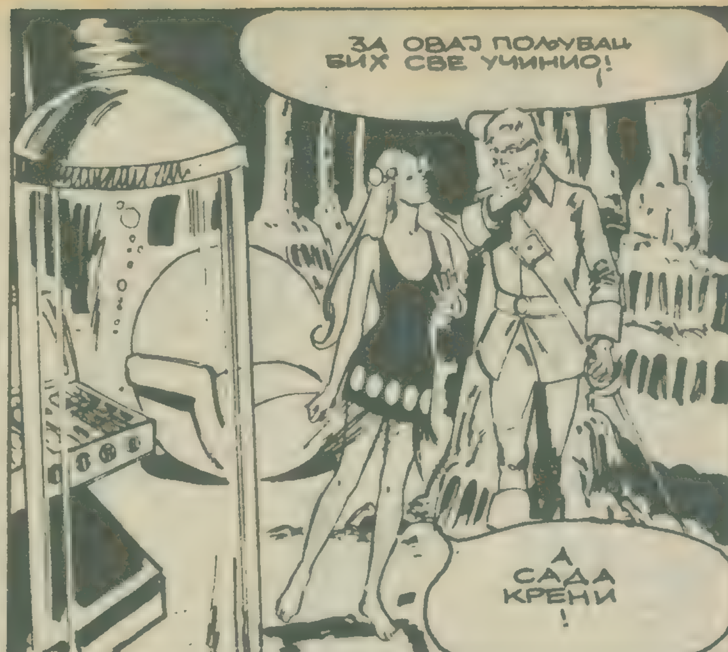
ЗА ОВАЈ ПОЉУБАЦ БИХ СВЕ УЧИНИО!
А САДА КРЕНИ!

ХОЋЕШ ЛИ, ПРЕ НЕГО ШТО ОДЕМ, ДА МИ КАЖЕШ ГДЕ СЕ НАЛАЗИМО И КАКО СМО ДОСПЕЛИ ОВАМО?

НАЛАЗИМО СЕ НА ЈЕДНОЈ ПЛА-НЕТИ КОЈА ЈЕ ВА-МА ЗЕМЉАНИМА НЕ-ПОЗНАТА! ТУ САМ НА-ШЛА СКЛОНИШТЕ! А ТАЈ АПАРАТ ЈЕ ДЕЗИНТЕГРАТОР! ПОМОЋУ ЊЕГА СМО ЗА НЕКОЛИКО СЕКУНДИ ДОСПЕЛИ ОВАМО!

КАКАВ ДИВАН САН!

БАШ МИ ЈЕ ЖАО ШТО СЕ БУДИМ!

УУУХ! ЕВО МЕ ОПЕТ У ШУМИ!

ШТА МИ СЕ ТО ДОГОДИЛО? ДА ЛИ МЕ ЈЕ ЗАИСТА НЕКО УДАРИО ПА САМ ДО САДА БИО У ВЕСВЕСНОМ СТАЊУ?

ТОГА ДАНА НИСАМ МОГАО ДА РАДИМ. РАЗМИШЉАО САМ О ДАМАРИС, О РОБОТИМА... ДА ЛИ ОНИ ЗАИСТА ПОСТОЈЕ?

ЗВРРР

АЛО!
ВИЛБИ! ОВДЕ ДАМАРИС! ПОТРЕБАН СИ МИ! ЧЕКАЈУ ТЕ ВЕЧЕРАС У ДЕСЕТ КОД НАПУШТЕНОГ КАМЕНОЛОМА!

КАМЕНОЛОМ ЈЕ БИО ЗАИСТА НЕОБИЧНО МЕСТО ЗА САСТАНАК...
ОПАСНОСТ

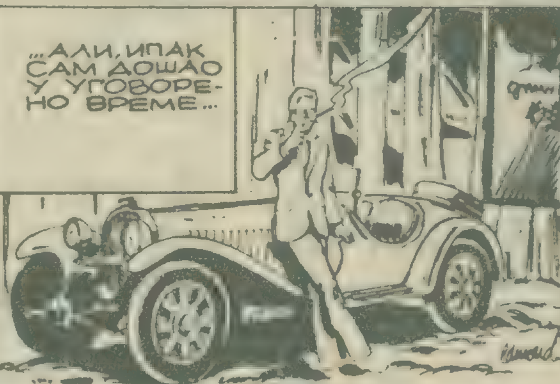
...АЛИ, ИПАК САМ ДОШАО У УГОВОРЕНО ВРЕМЕ...

ВИЛБИ ПОЛДЕР САРАЂУЈЕ СА ДАМАРИС! УНИШТИ ГА!

УНИШТИ ГА!

УНИШТИ ГА!

ИЗНЕНАДА САМ УГЛЕДАО ЈЕДНОГ ЧОВЕКА КАКО МИ СЕ ПРИБЛИЖАВА. ОСЕТИО САМ СЕ ПОМАЛО НЕЛАГОДНО...

НЕПОЗНАТИ ЈЕ ИШАО ПРАВО ПРЕМА МЕНИ...
ДАМАРИС ИЗГЛЕДА НЕЋЕ ДОЋИ!

БИЋЕ ВОЉЕ ДА ОДЕМ ОДАВДЕ!

ЧУО САМ НЕПОЗНАТОГ КАКО ТРЧИ ЗА МНОМ...
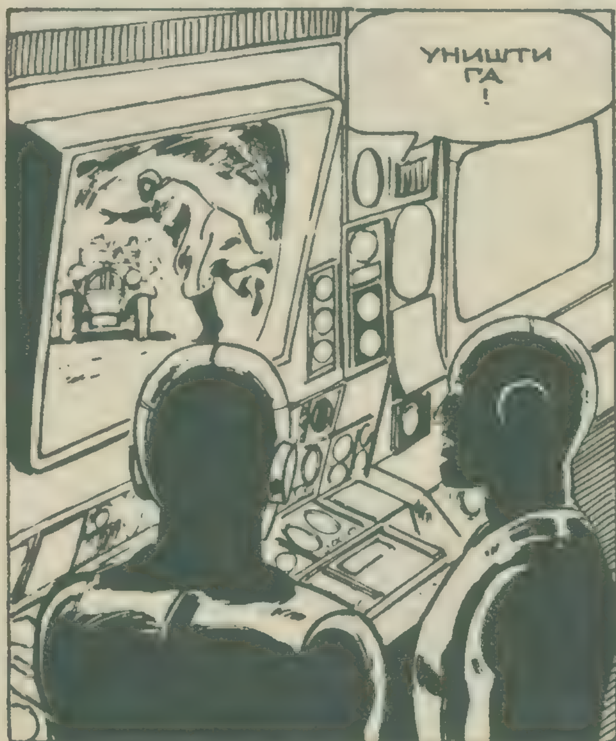
УНИШТИ ГА!
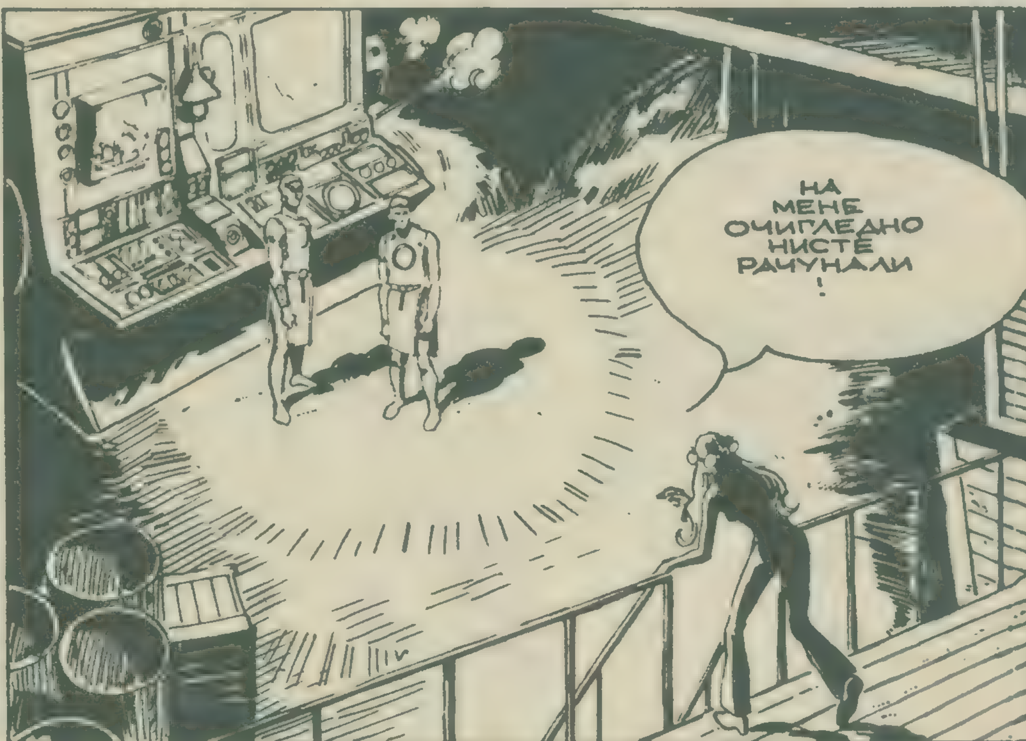
НА МЕНЕ ОЧИГЛЕДНО НИСТЕ РАЧУНАЛИ!

САСТАНАК С ВИЛБИЈЕМ ЈЕ ВИО САМО ЗАМКА!
ФЗЗЗЗЗ!

ФЗЗЗЗ!
ФЗЗЗЗЗ!

УЛЕТЕО САМ У АУТО И ДАО ГАС...

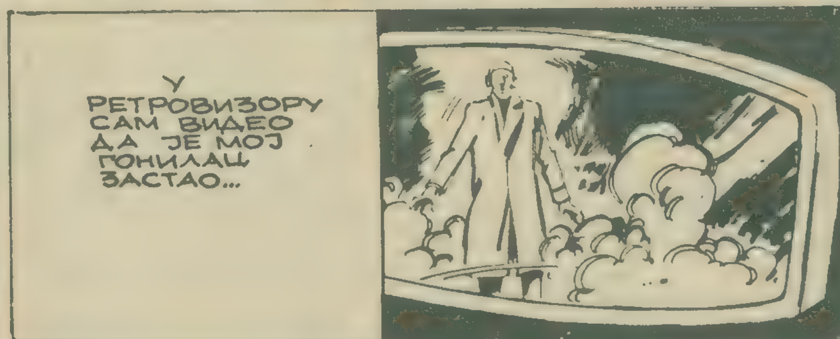
У РЕТРОВИЗОРУ САМ ВИДЕО ДА ЈЕ МОЈ ГОНИЛАЦ ЗАСТАО...

СКЛОНИШТЕ УНИШТЕНО! НАПАЛА НАС ЈЕ ДАМАРИС! БЕЖИ!

БЕЖИ!
УТВРДИ ГДЕ СТАНУЈЕ ВИЛБИ ПОЛДЕР! УНИШТИ ГА!

ПРОКЛЕТСТВО! ПОСТОЈИ ЈОШ ЈЕДАН РОБОТ!

ФЗЗЗ ЗЗЗЗ
БАР ЋУ УНИШТИТИ ЊИХОВО СКЛОНИШТЕ!

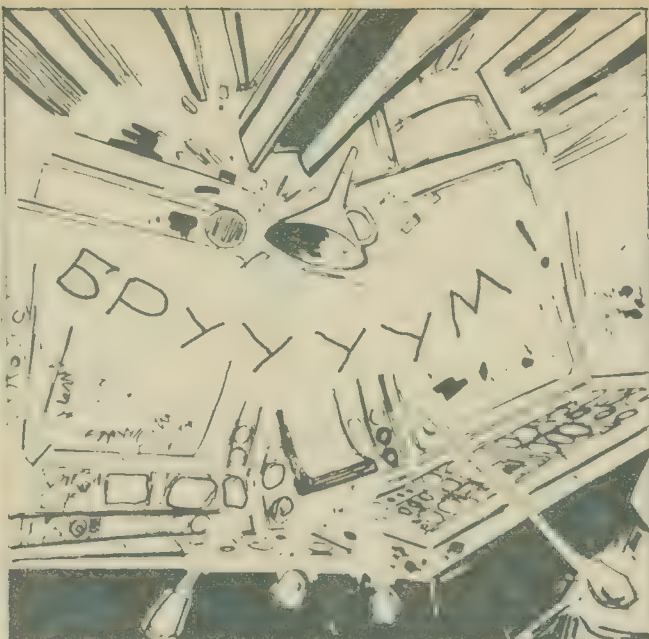
БРУУУУМ!

КАМЕНОЛОМ ЈЕ ПОЧЕО ДА СЕ ТРЕСЕ...

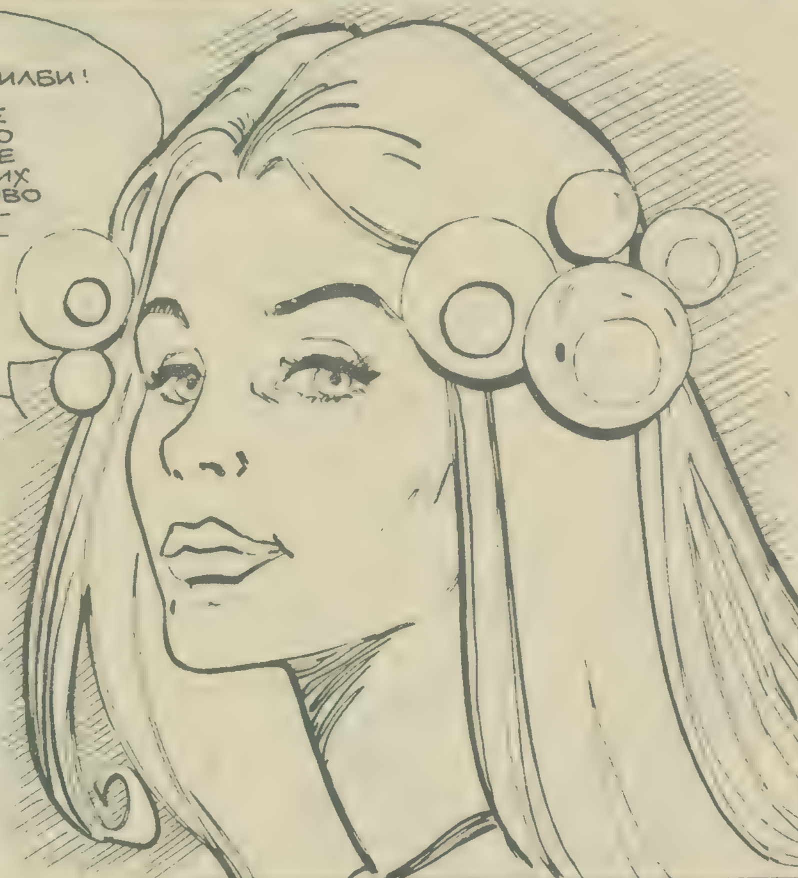
ХВАЛА, ВИЛБИ! ДА НИЈЕ БИЛО ТЕБЕ НЕ БИХ СВЕ ОВО ПОСТИГЛА!

ДАМАРИС МИ СЕ ПУТЕМ ТЕЛЕПАТИЈЕ ЗАХВАЛИЛА НА ПОМОЋИ...

КАДА САМ СЕ ВРАТИО КУЋИ, ЧЕКАЛО МЕ ЈЕ ОГРОМНО ИЗНЕНАЂЕЊЕ...

МОЈ ПРОГОНИТЕЉ ЈЕ СТАЈАО НАСРЕД СОБЕ И САДА САМ ТЕК ВИДЕО ДА ТО НИЈЕ БИО ЧОВЕК...

... ВЕЋ РОБОТ!
ШТА ДА РАДИМ...?

Робот је поле-
тео према мени.
Сетио сам се шта
ми је рекла Да-
марис...

НЕ!

... извлаче
био-елек-
тричну
енергију
из
организ-
ма
!

Успео сам да одбијем први напад
робота...

Немогуће!
Робот не пос-
тоји!
Ово ја
сањам!

Али није био тренутак
за размишљање...

ДУУУМ!

ТРА

13

НЕ СМЕМ ДА ДОЗВОЛИМ ДА МЕ УХВАТИ!

АКО ПОКУШАМ ДА СПАСЕМ ВИЛБИЈА, ОТКРИЋЕ МОЈЕ СКЛОНИШТЕ И УХВАТИТИ МЕ!

ДАМАРИС, ГДЕ ТРЕБА ДА ГА УДАРИМ ДА БИХ ГА УНИШТИО?
ЖАО МИ ЈЕ, ВИЛБИ, НЕ МОГУ ТИ ПОМОЋИ!

НЕ!

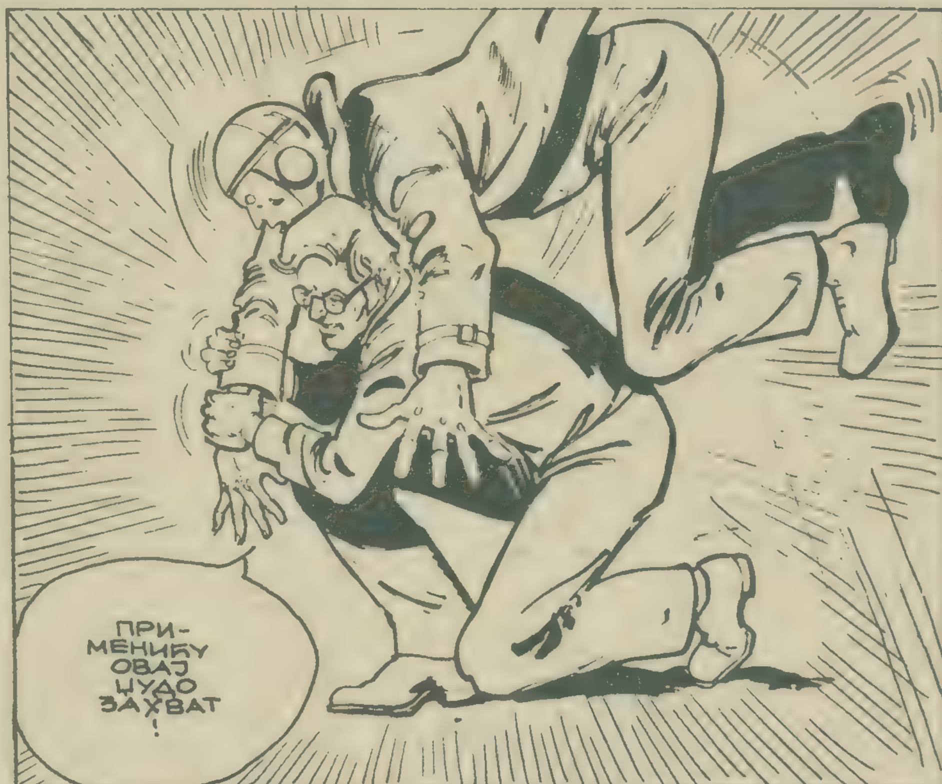
ПРИМЕНИЋУ ОВАЈ ЏУДО ЗАХВАТ!

УСПЕО САМ!

НИСИ ТИ НЕПОБЕДИВ КАО ШТО ИЗГЛЕДА!

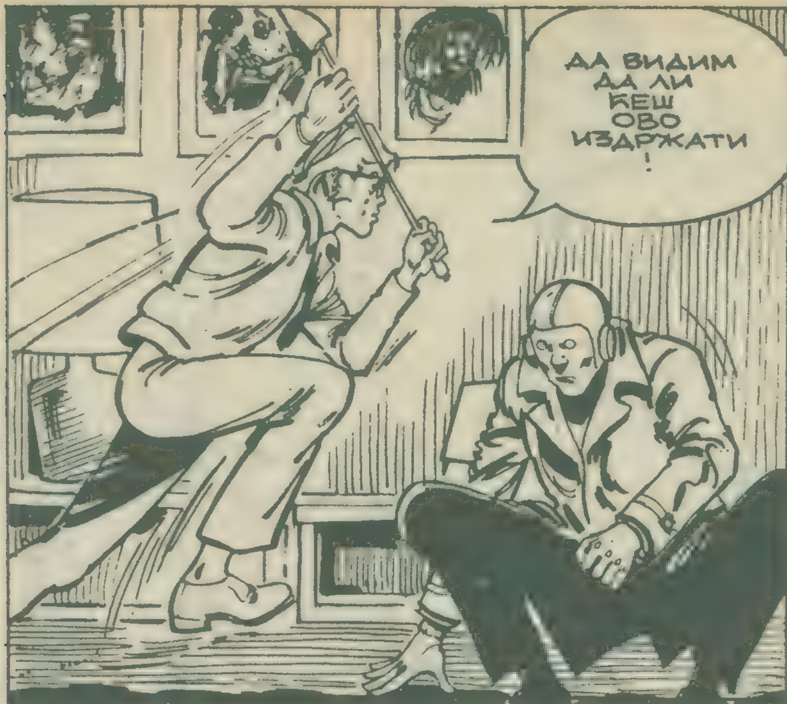
ДА ВИДИМ ДА ЛИ ЋЕШ ОВО ИЗДРЖАТИ !

ТРАС

СЈАЈНО, ВИЛБИ! СЈАЈНО!

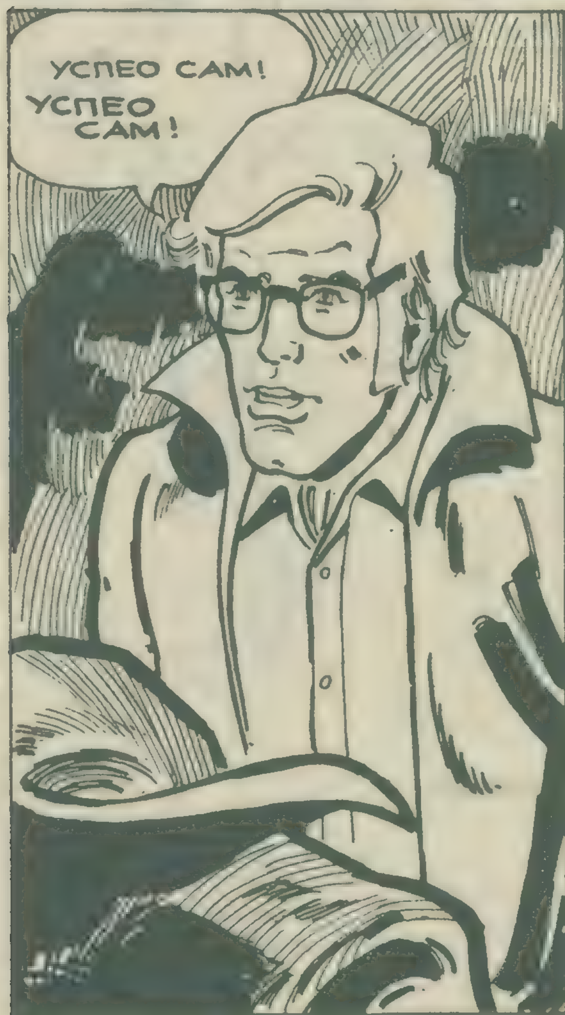
УСПЕО САМ!
УСПЕО САМ!

УНИШТИО САМ РОБОТА! А ТО ЗНАЧИ ДА НИСАМ САЊАО НИ ДАМАРИС!

СВЕ ШТО МИ СЕ ДОГОДИЛО ИСТИНА ЈЕ!
...
ТЕК САДА САМ СЕ УПЛАШИО...

И ЗАШТО БАШ МЕНЕ ДА НАПАДНУ ? ЗАШТО МИ ДАМАРИС НИЈЕ ПОМОГЛА ? ЗАШТО ?

НЕ !

33
ТЕТКА МОНИКА И МОЈА СЕСТРА КИТИНА !

ШТА ДА РАДИМ С'ОВИМ ЧУДОВИШТЕМ ?

ЦИИИН !

УУУФ! АААХ!

ОСТАВИЋУ ГА НА ТАВАНУ!

ЦИИИН!
ИДЕМ !

ОХ, ТО СТЕ ВИ! КАКО СТЕ, ТЕТКА МОНИКА ?

ЗАР НЕЋЕШ ДА МЕ ПОЉУБИШ, КИТИНА ?
ПОЗДРАВИ СЕ С ВИЛВИЈЕМ, КИТИНА !

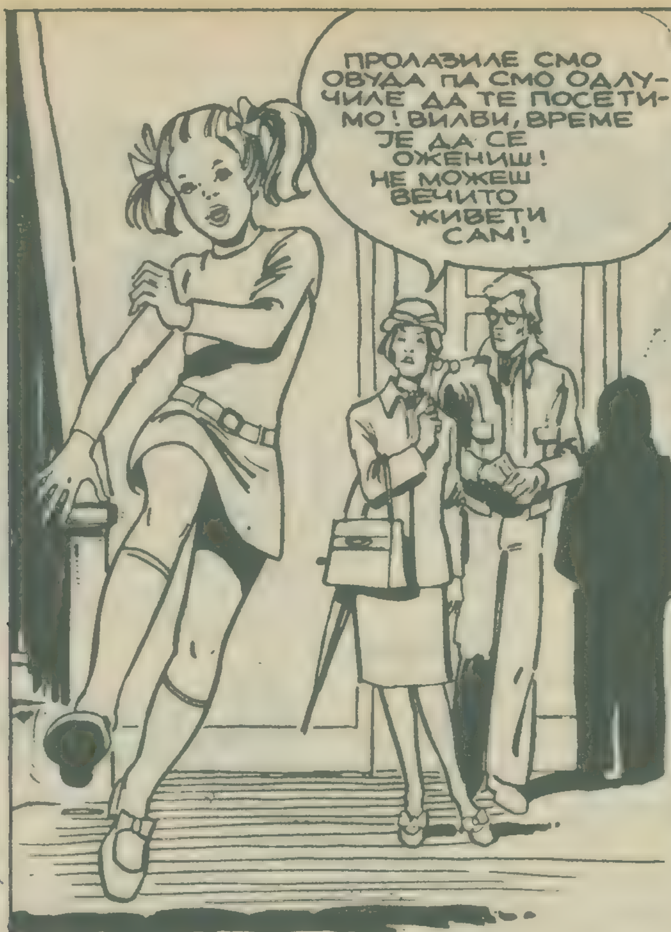
ПРОЛАЗИЛЕ СМО ОВУДА ПА СМО ОДЛУЧИЛЕ ДА ТЕ ПОСЕТИМО! ВИЛВИ, ВРЕМЕ ЈЕ ДА СЕ ОЖЕНИШ! НЕ МОЖЕШ ВЕЧИТО ЖИВЕТИ САМ!

ПОГЛЕДАЈТЕ ШТА САМ НАШЛА!
ВИЛВИ, ШТА ЈЕ ТО?

НИШТА... ДЕЛОВИ СТОЛИЦЕ КОЈУ САМ ИСЦЕПКАО ЗА ПОТПАЛУ!
АЛИ, ВИЛВИ, ТУ СТОЛИЦУ ТИ ЈЕ ПОКЛОНИЛА ТЕТКА ПРУДЕНСИЈА!

ТОМЕ СЕ ЗАИСТА НИСАМ НАДАЛА ОД ТЕБЕ!
ОВАЈ... У ПРАВУ СТЕ... АЛИ, ГДЕ ЈЕ КИТИНА?

ОСТАВИ ЈЕ НА МИРУ! ЖЕЛИМ ДА ГОВОРИМ С ТОБОМ НАСАМО!
КИТИНА!

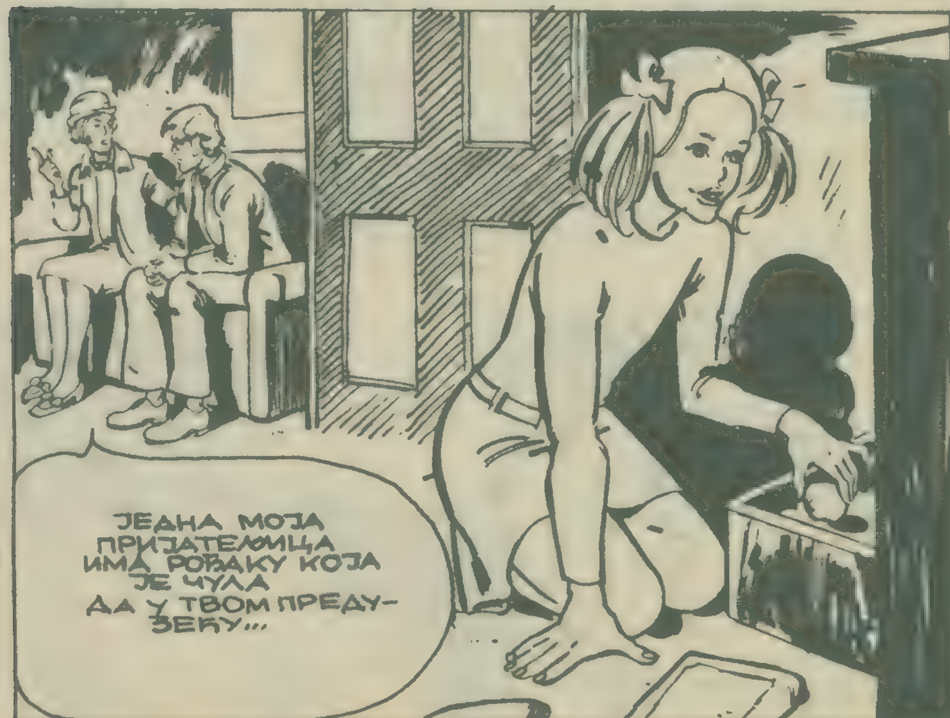
ЈЕДНА МОЈА ПРИЈАТЕЉИЦА ИМА РОЂАКУ КОЈА ЈЕ ЧУЛА ДА У ТВОМ ПРЕДУЗЕЋУ...

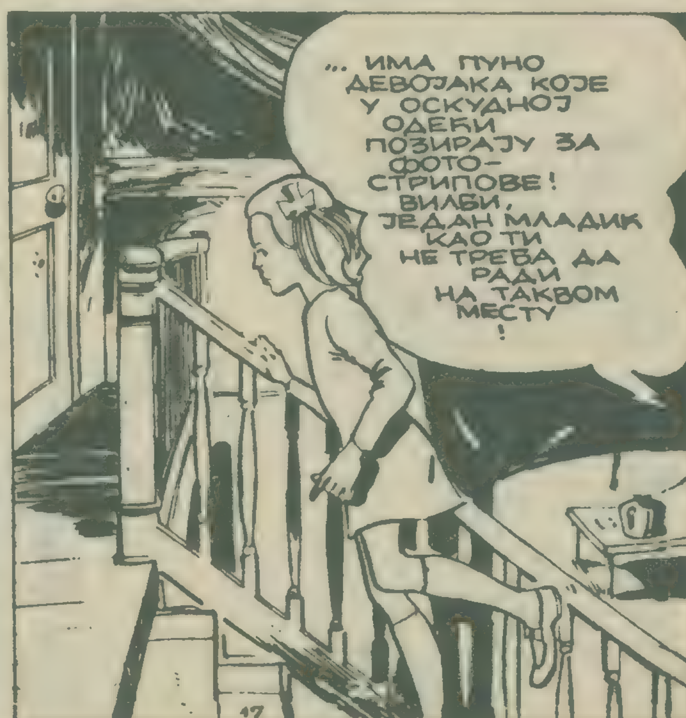
... ИМА ПУНО ДЕВОЈАКА КОЈЕ У ОСКУДНОЈ ОДЕЋИ ПОЗИРАЈУ ЗА ФОТО-СТРИПОВЕ! ВИЛБИ, ЈЕДАН МЛАДИЋ КАО ТИ НЕ ТРЕБА ДА РАДИ НА ТАКВОМ МЕСТУ!

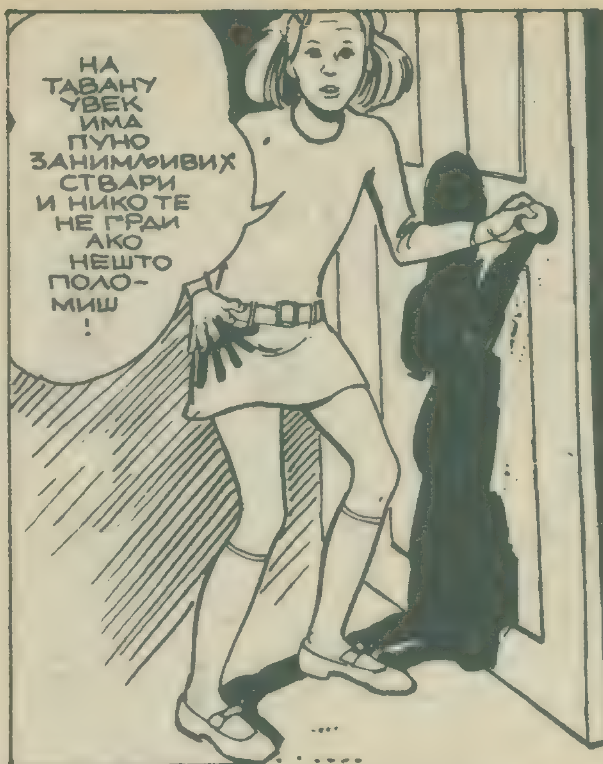
НА ТАВАНУ УВЕК ИМА ПУНО ЗАНИМЉИВИХ СТВАРИ И НИКО ТЕ НЕ ГРДИ АКО НЕШТО ПОЛОМИШ!

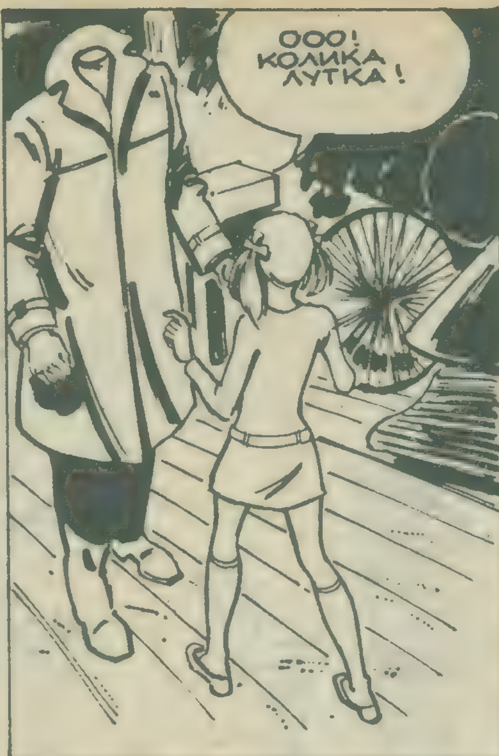
ООО! КОЛИКА ЛУТКА!

ЕВО И ГЛАВЕ!

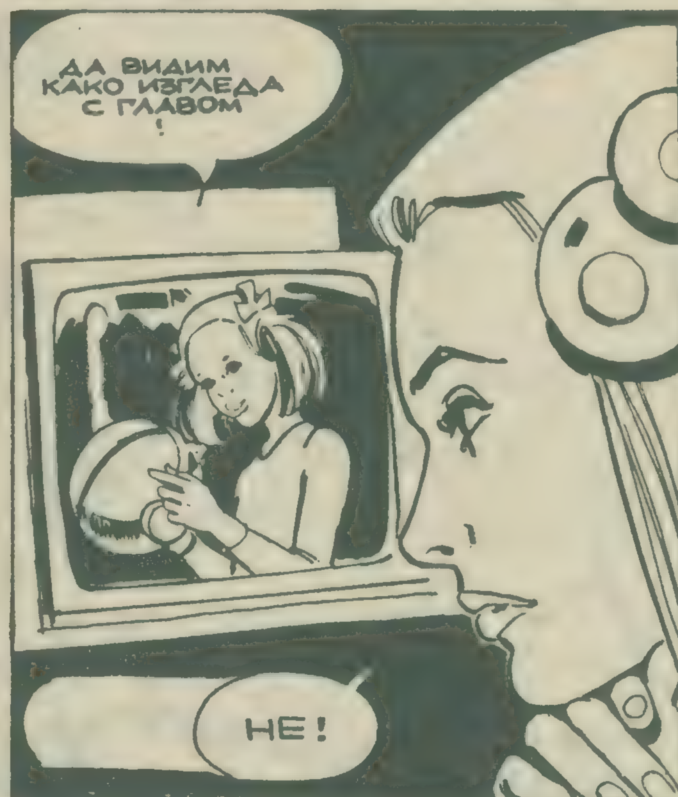
ДА ВИДИМ КАКО ИЗГЛЕДА С ГЛАВОМ!
НЕ!

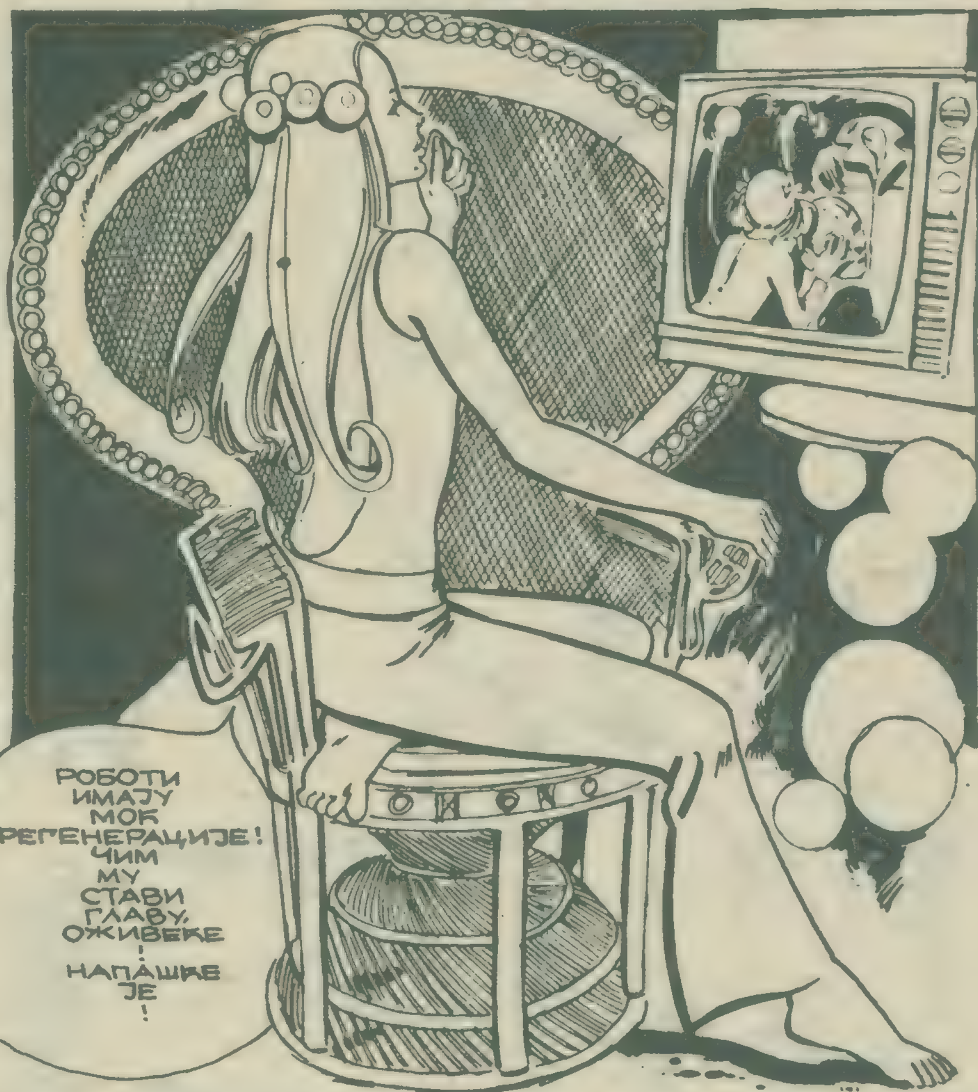
РОБОТИ ИМАЈУ МОЋ РЕГЕНЕРАЦИЈЕ! ЧИМ МУ СТАВИ ГЛАВУ, ОЖИВЕЋЕ! НАПАШЋЕ ЈЕ!

ЈОШ САМО МАЛО ЛУТКИЦЕ!

ТАКО!

ГЛЕ, ОЧИ ЈОЈ СИЈАЈУ!

ОНА СЕ КРЕЋЕ !

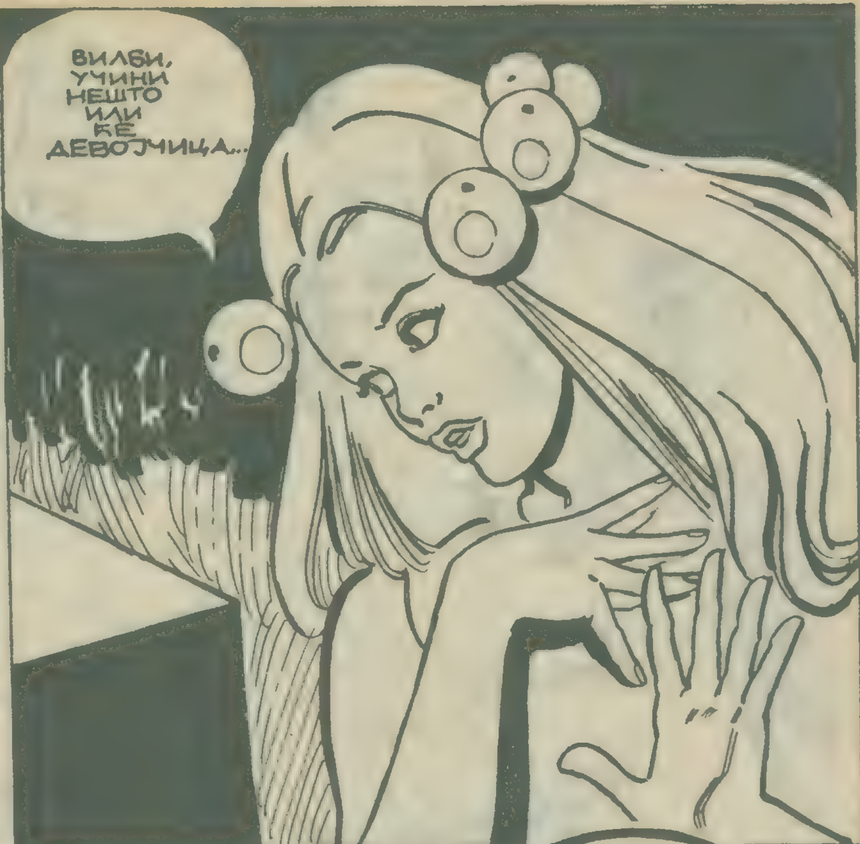
ВИЛБИ, УЧИНИ НЕШТО ИЛИ ЋЕ ДЕВОЈЧИЦА...

ОДЛУЧИЛА САМ ДА СЕ ЈА ПОБРИНЕМ ЗА ТЕБЕ! ЈЕДАН РОЂАК МОЈЕ ДОБРЕ ПРИЈАТЕЉИЦЕ, НАЋИ ЋЕ ТИ ПОСАО У...

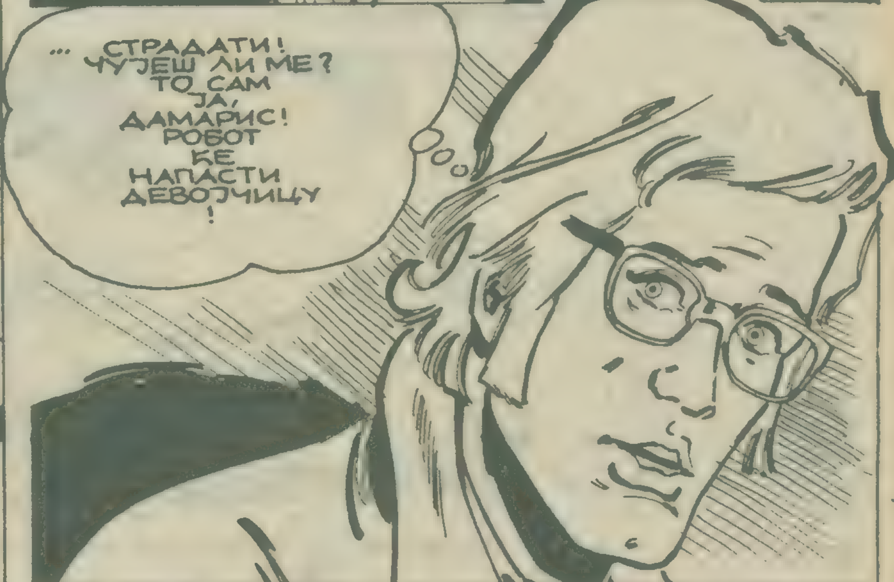
... СТРАДАТИ! ЧУЈЕШ ЛИ МЕ? ТО САМ ЈА, ДАМАРИС! РОБОТ ЋЕ НАПАСТИ ДЕВОЈЧИЦУ !

ОДМАХ СЕ ВРАЋАМ !
ШТА ТИ ЈЕ ОДЈЕДНОМ ?

ОСТАНИТЕ ТУ !

ВИЛБИ, БАШ ЈЕ ЗАНИМЉИВА ОВА ТВОЈА ЛУТКА !

БЕЖИ ОДАВДЕ !
КРЕЕЕК

НЕЋУ ! ХОЋУ ДА СЕ ИГРАМ С ЛУТКОМ !
ИЗЛАЗИ ОДМАХ !

КИТИНА, БУДИ ДОБРА ! ПАЗИ ДА НЕШТО НЕ ПОЛОМИШ !

ДУУУМ

БАШ ЈЕ НЕОБИЧНА ТА ТВОЈА ЛУТКА !
СИЛАЗИ С ТАВАНА !

МОРАМ ГА УНИШТИТИ !

ШТА РАДИТЕ ГОРЕ ВАС ДВОЈЕ ?

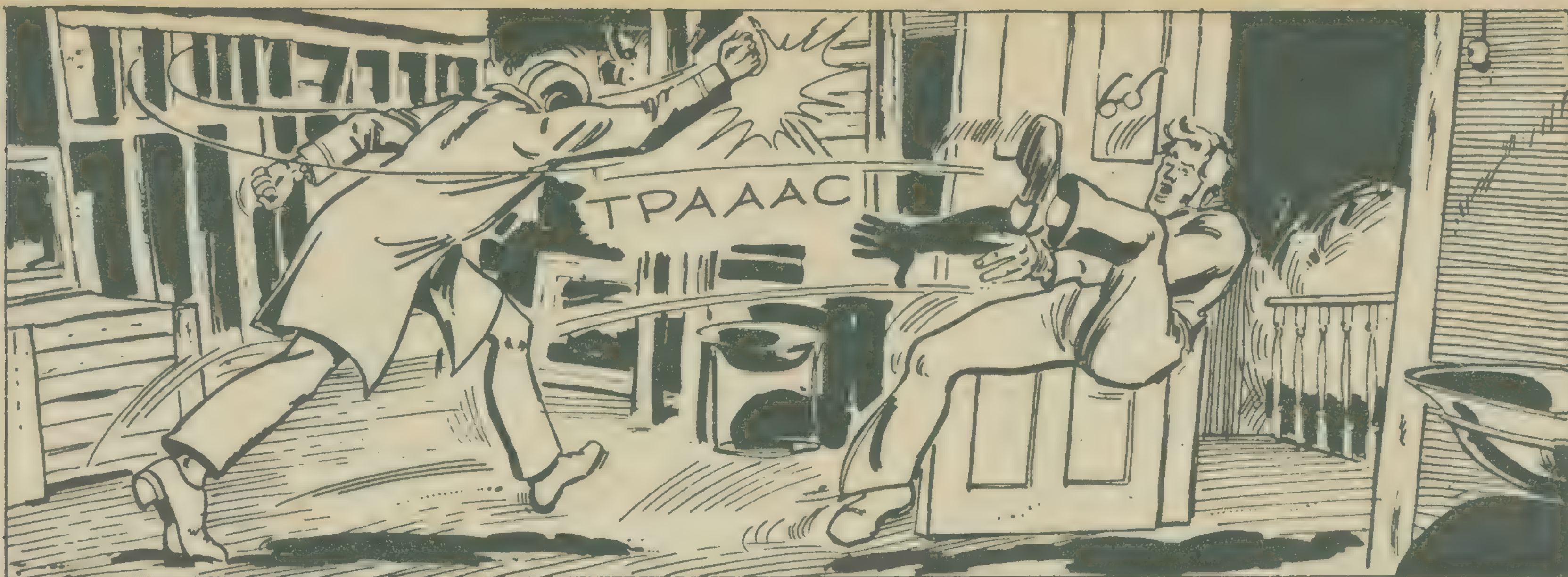
ТРАААС

ВИЛБИ! ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

НИШТА, ТЕТКА... СПРЕМАМ ЧАЈ... ОСТАНИТЕ ТУ!

ОДМАХ СЕ ВРАЋАМ!
НИСАМ ЗНАЛА ДА ТИ ЈЕ КУХИЊА НА ТАВАНУ!

ВИЛБИ, НЕ СВИЂА МИ СЕ ВИШЕ ТВОЈА ЛУТКА! РЕЦИ ЈОЈ ДА МЕ ПУСТИ!

УЖАСНУТО САМ ПОСМАТРАО КАКО РОБОТ УПИЈА БИО-ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ИЗ ЊЕНОГ ТЕЛА...
НЕЕЕ!

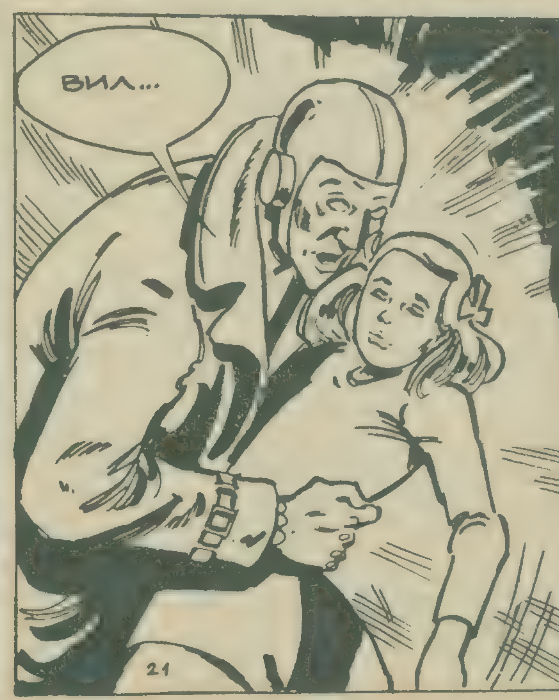
ВИЛ...

ПУСТИ ЈЕ !

ДУУУМ

ПУСТИ ЈЕ !

ИЗГЛЕДА ДА ТИ КИТИНА ДОСАЂУЈЕ, ВИЛБИ !

СКЛОНИ СЕ, ВИЛБИ !

ФЗЗЗЗЗЗЗЗЗ

ХВАЛА ТИ, ДАМАРИС... !

НИСАМ МОГЛА РАНИЈЕ ДА ДОЂЕМ !

А ДЕВОЈЧИЦА?

БИЋЕ СВЕ У РЕДУ! КАДА СЕ ПРОБУДИ, НИЧЕГ СЕ НЕЋЕ СЕ-ЋА-ТИ !

22

ГДЕ СТЕ ?

ОХ! ВИЛБИ ЈЕ С НЕКОМ ДЕВОЈ-КОМ !

!!

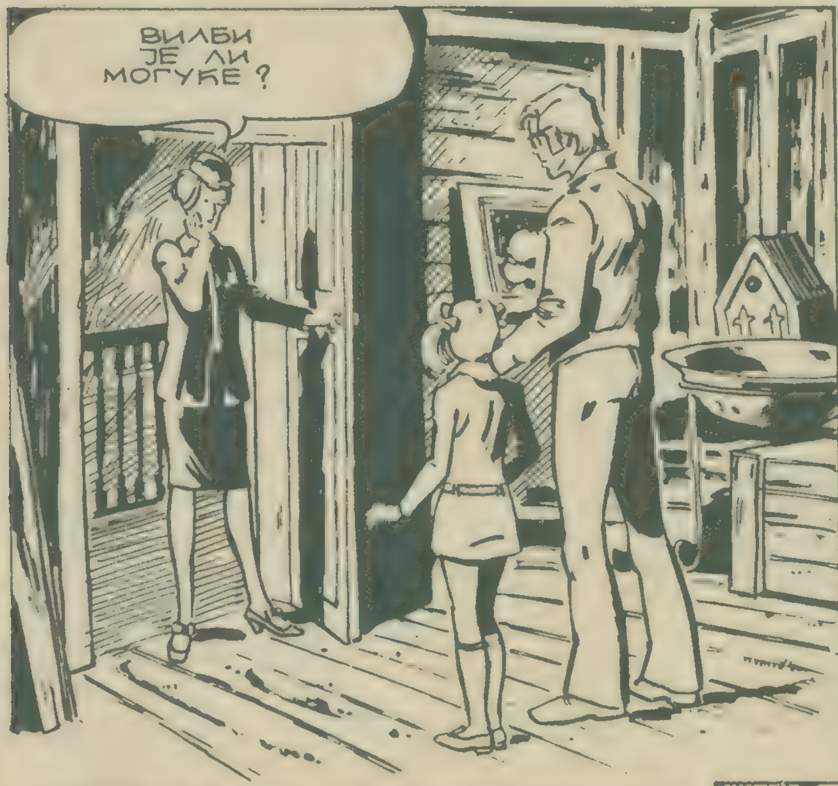
ВИЛБИ ЈЕ ЛИ МОГУЋЕ ?

КИТИНА ЈЕ ПОЦЕПАЛА ХАЉИНУ, ПА СЕ САД БОЈИ ДА ЋЕТЕ СЕ ЉУТИТИ...
АЛИ, ГДЕ ЈЕ ОНА ?

КО ?
ОНА ДЕВОЈКА! ВИДЕЛА САМ ЈЕ !

МИСЛИМ ДА ВАМ ЈЕ ПО-ТРЕБАН ОДМОР, ТЕТКА!
АЛИ, СИГУРНА САМ...
И МЕНИ! ТАКО САМ УМОРНА!

ВИЛБИ, КАД ЋЕШ ДА КУПИШ НОВ АУТО? МОГАО БИ И КУЋУ ДА ОКРЕЧИШ!
ДА, ТЕТКА... ДА, ТЕТКА...

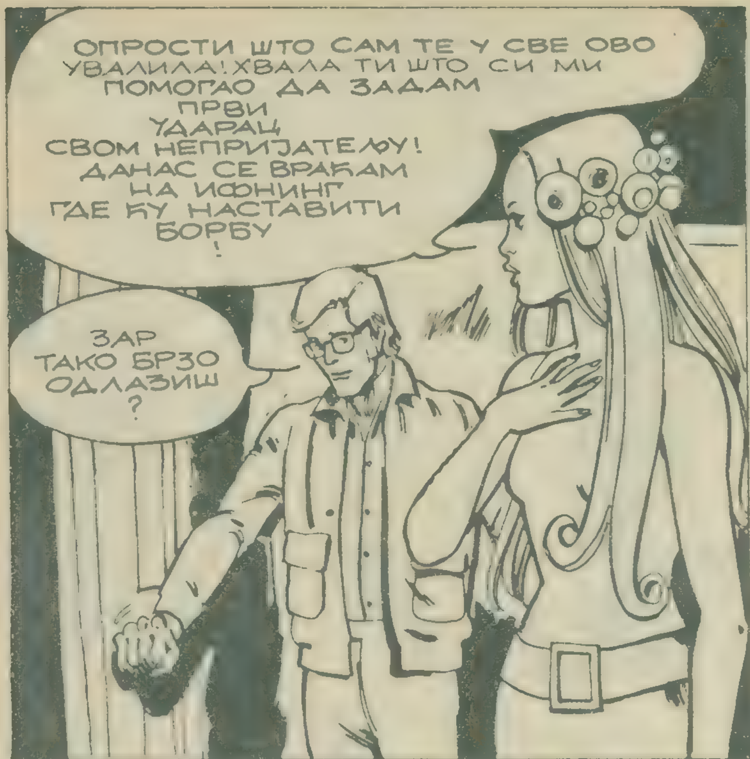

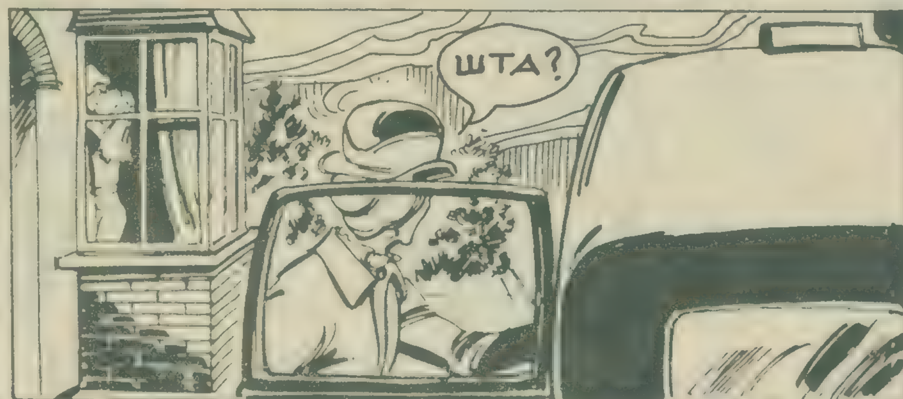

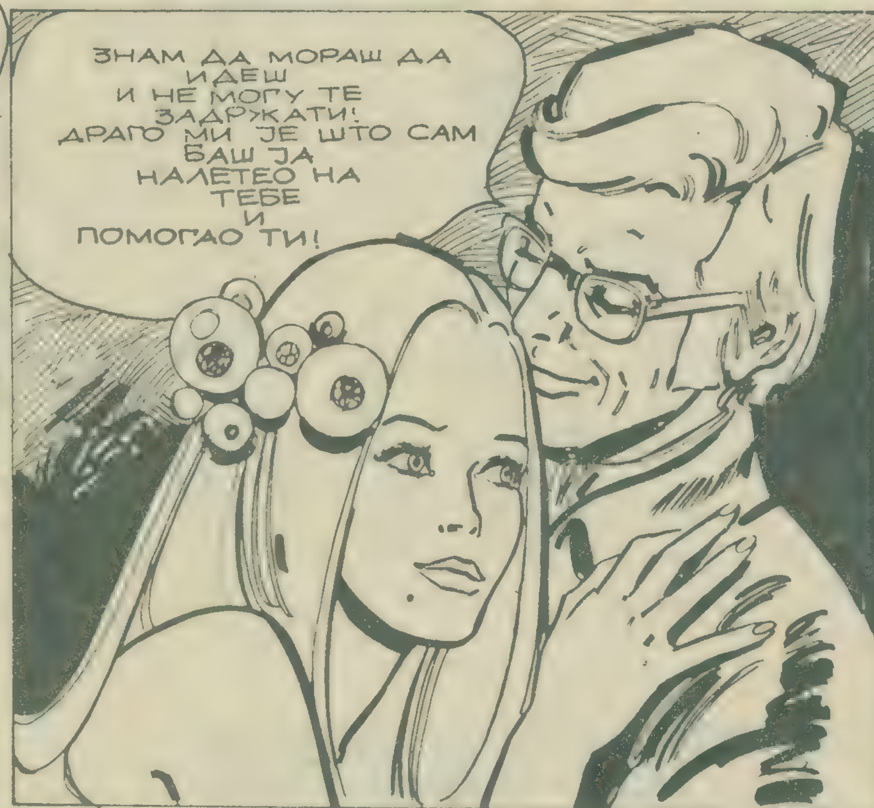

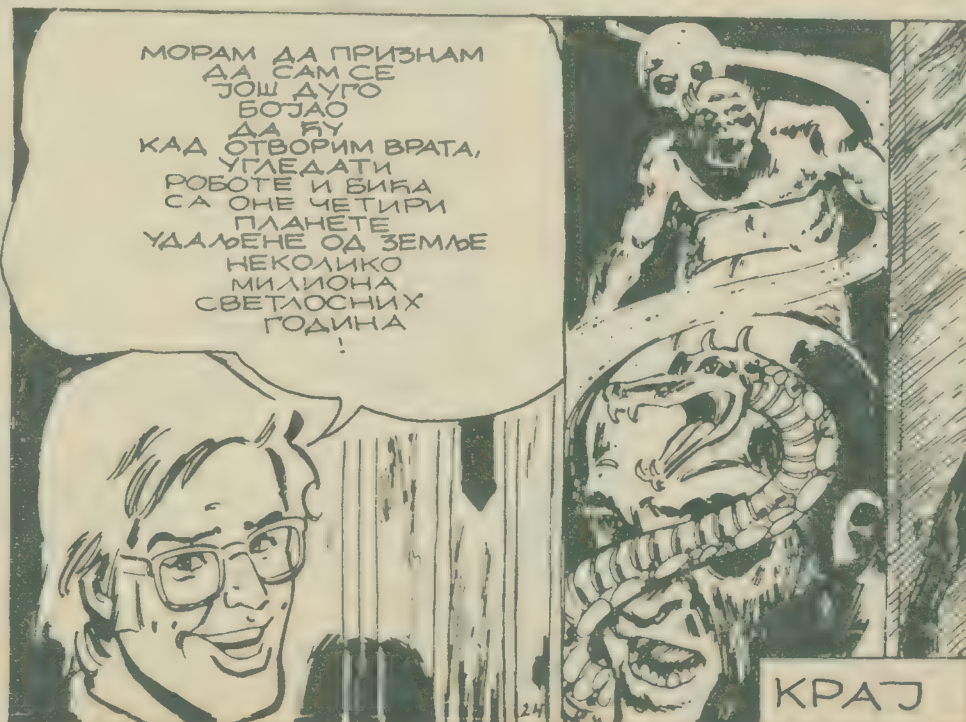

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **флаш гордон**

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

ЈЕ Л' ТИ МЕНЕ СТВАРНО ВОЛИШ?
ПА ВОЛИМ ТЕ! ВОЛИМ ТЕ К'О... К'О ДЕСЕТ КИЛА СПАНАЋА!

САМО К'О ДЕСЕТ КИЛА СПАНАЋА!
ЈЕСИ Л' СКОРО БИЛА НА ПИЈАЦИ? ЗНАШ ЛИ ТИ ПОШТО ЈЕ СПАНАЋ?
?
?

ВОЛИШ ЛИ МЕ ТОЛИКО ДА БИ УРАДИО СВЕ ШТО ТЕ ЗАМОЛИМ?
НЕГО! СИГУРНО! ОВАЈ... ПРИЧЕКАЈ МАЛЧИЦЕ!

ХЕЈ, БАЦО!
ШТА ТИ ТРАЖИШ У МОМ СОКАКУ?

!
?
ДУМ
ТРАС

ТАКО, ОЛИВА... А САД, ШТА СИ ОНО ХТЕЛА ДА ТРАЖИШ ОД МЕНЕ?
© King Features Syndicate, Inc., 1974. World rights reserved.

ПИХ!
ПЉАС

ХТЕЛА САМ ДА ЗАМОЛИМ ДА ПРОВЕДЕМО БАР ЈЕДАН ДАН... А ДА СЕ ТИ НЕ ПОТУЧЕШ!
?
?
?
BUD SAGENDORF

БРОДОВИ ЗА ВАЛХАЛУ

СУРОВИ ОБИЧАЈИ

На неким сачуваним викиншким бродовима налазе се цртежи девојака у мини-хаљинама и нашминканих очију: ето, ни то није производ нашег времена!

Четрдесет хиљада Викинга спремало се да нападне Париз 24. новембра 885. године. Налик на огромне, тамноцрвене птичурине које су се спустиле на воду, њихови бродови преплавили су Сену на дужини од око четири километра. Била је то највећа војска која је икад напала франачку земљу.

Видећи пијане ратнике, јер Викинзи су тако деловали, краљ Готфрид и његов брат Зигфрид помислили су да неће бити тешко одбранити град од таквих нападача. Али, каква заблуда!

Више од четири стотине дана потрајала је немилосрдна опсада и Парижани су храбро, стално подупирући своја утврђења и барикаде, издржавали нападе.

Од самог почетка опсаде могли су да виде, увек у првим борбеним редовима, високу прилику једног риђокосог и светлопутог Викинга: борио се храбрије од свих и очигледно био вођа.

Једне зимске вечери тај човек који је одолевао ватри и гвожђу, пао је погођен франачком стрелом. У његовом табору настала је пометња и не дуго после тога могли су Парижани да виде како се викиншки бродови покуњено повлаче низ Сену.

Како је био обичај, победници су почели да пљачкају жртве, оне који су покошени лежали испод њихових зидина. **Када су збацили одећу са храброг викиншког вође, доживели су не мало изненађење: била је то жена!**

АЛВИДА И ЗМИЈЕ

Данас, када се о Викинзима, том необичном северњачком народу, више зна, не изгледа толико чудно оно што Франци нису могли ни да замисле: жене код њих нису биле само супруге, мајке и домаћице. Оне су, потпуно равноправно са мушкарцима, биле чуварке имања, ратнице, морнари — нешто као северњачке Амазонке. Можда зато и није чудно што су у данашњем свету баш скандинавске жене најеманципованије!

Према легендама које су допрле до нас и према археолошким открићима, Викинзи су били неустрашив, ратнички народ. Путовали су рекама и морима, открили Исланд, Гренланд, Америку коју су звали Винланд — „Земља вина“ јер је у њој било лозе...

Није био редак случај да целу ратничко-освајачку посаду неког брода сачињавају жене. Тако се очувала легенда, додуше са под смешљивим завршетком, о лепој Алвиди, кћери једног готског краља. Она је живела у дворцу који су чувале змије и говорила да ће се удати само за онога ко успе да дође до ње.

Такав се и нашао: био је то Алф, наследник једне викиншке државе на територији данашње Данске. Он је поубијао све змије и стао пред Алвиду.

Али, ето женске ћуди! Алвида се толико ражалостила и разбеснела што више нема драгих јој гмизаваца, да је одбила принца, себе и све своје пратиље преобукла је у мушко одело, наоружала и напустила дворац. Укрцале су се на брод и почеле да сеју страх и трепет.

Викиншки краљеви одлучили су да стану на пут Алвидином терору па су опремили брод правим ратницима на чијем се челу налазио — Алф. Заметнула се жестока битка прса у прса. **Када се Алвида нашла пред својим противником, била је толико опчињена његовом снагом и храброшћу, да му је — истог часа пала у загрљај: не беда је била на мушкој страни.**

Ускоро је прослављена и свадба...

НАЈЛЕПШЕ ИДУ У ГРОБ

Ипак, те жене, макар биле и најсуровији ратници, волеле су лепо да се облаче, судећи по цртежима нађеним на викиншким бродовима-гробницама. Носиле су дуге, набране хаљине, а преко њих кратке тунике причвршћене великим, украсним копчама на грудима. По хладноћи су преко свега пребацивале огртач налик на данашње пелерине.

Археологе највише изненађују цртежи девојака у мини-хаљинама, као да ни то није изум нашег времена! Око врата су носиле златне и сребрне огрлице, а очи шминкале.

Али, викиншке жене биле су толико пожртвоване да су умрлог мужа обично пратиле у гроб. Уопште, то је обичај који се среће код многих примитивних народа широм земљине кугле: тако су радили азијски народи-скитачи, па афрички и амерички урођеници...

КО ЈЕ БИО ПЕТРИЦА КЕРЕМПУХ?

НАГРАДА ЗА ЋУТАЊЕ

Он није ни домишљати Ера „с оног света“, ни мудри Вук Дојчевић, ни Насрадин-хоџа из источњачких бајки. Он је једноставно Петрица Керемпух, спадало, обешењак, ера олај. Овај јунак из народних кајкавских анегдота, приповедања и пошалица уме и те како да се нашали и да мудро изигра и исмеје и скрутне феудалце и сасвим припросте грађане, сељаке и занатлије.

Али, ко је, у ствари, Петрица Керемпух, одакле је дошао и зашто је тако омиљен у кајкавским крајевима?

Историјско спадало

Јаков Ловренчић, стари хрватски списатељ, штампао је „лета 1834. ву Вараждину“ на кајкавском дијалекту малено дело под насловом „Петрица Керемпух — илити чини (доживљаји) и живљење човека прокшеного“ (домишљатога). Ово дело постало је одмах веома популарно, а његов главни јунак прихваћен као личност која збија шале, али и на груб начин поучава своје земљаке да би им се потом — громко насмејао.

Међутим, Петрица Керемпух, који и данас у Хрвата, нарочито оних који говоре кајкавски, представља омиљеног шалџију који сме и уме да исмеје све, није оригинална творевина ни споменутог Јакова Ловренчића ни народне маште. Ловренчић (1787—1842) је преузео свог Керемпуха из популарне немачке књижевности. Он је непосредни духовни потомак Тила Ојленшпигела, оног истог Ulenspigela који се у 16. и 17. веку прославио у Холандији и Фламанској као вођа сељачког покрета против шпанских завојевача. И тај „несташко, враголан и ђаволан“ ушао је кроз Ловренчићево дело не само у хрватску књижевност већ и у хрватски народ.

Тил је праотац нашег Петрице Керемпуха. Списатељ Ловренчић у својој преради књиге о Тилу Ојленшпигелу пресадио је свог германског враголана у хрватску средину, локализовао га, чак му дао и ново име које је прихваћено уопште за сва спадала.

Необично име

Одакле је име „Керемпух“? Према једном објашњењу таква реч означавала је у Ловренчи-

Викинзи су веровали да после смрти човек одлази на други свет који су звали Валхала и мртваца су, заједно са свим његовим богатством стављали у његов брод, а затим или спаљивали или покривали тумулусом.

У бродовима-гробницама археолози су проналазили женски накит, сигуран знак да је жена пратила свог мужа у Валхалу.

А ако покојник није био ожењен, с њим би у гроб одлазила једна од његових робиња која је сама на то пристајала: била је то нека врста посмртног венчања којим је он у другом свету стицао сапутницу, а она достојанство слободе и удате жене што у животу није имала, јер викиншко друштво било је строго подељено на класе.

Робови нису имали никаква права: легенда нам говори о богатом младићу који је, добивши први мач од родитеља желео да га испроба. Узјахао је коња и одсекао главу првом робу на којег је наишао, да би је понео кући као доказ добро извршеног подухвата!

Богати су зато могли да имају све, па чак и хареме за које обично мислимо да потичу са Истока. Додуше, нису се тако звали, али остало нам је сведочанство о једном викиншком краљу који је стално имао на располагању четрдесет жена.

Судбина омиљених робиња из тих „харема" није била баш најсрећнија: када би господар умро, оне су морале са њим у гроб. **За њима се бродски поклопац затварао и оне су умирале унутра. Свакако страшно, осим ако то нису сматрале почашћу, нечим што је, у окрутном свету у којем су живеле, било највећа врлина.**

М. К.

њевом имену отприлике шкембе, дроб и „благородан трбух". Ловренчић је именом Керемпух хтео да означи човека који радо једе и пије, изелицу и испичутуру.

Петричине пустоловине углавном се поклапају с Тиловим, али се догађају у Хрватској. Најзад, свако у овом месту могло је да пронађе такво спадало, бистрог ума и оштрог језика.

„Петрица Керемпух" овог старог хрватског писца доживео је неколико кајкавских издања, затим прерађен на савремени српскохрватски језик, да би се на крају задржао у — књигама за децу.

Врхунац свог уметничког уобличења досегао је Петрица Керемпух у истоименим баладама Мирослава Крлеже. Баладе о Керемпуху, Крлежа је испевао на старом кајкавском дијалекту из 16. и 17. века. Али, Крлежин Петрица Керемпух није само спадало које својим шалама изазива смех, већ је пун горчине, сатире.

И. Лончар

ГРЕШКА ИЛИ ЗЛОЧИН

СЛУЧАЈ БЕЗИМЕНЕ ЖЕНЕ

Маркиза од Дуоа са којом се судбина чудно поиграла

Војвоткиња од Полињака много је помогла маркизи

Када се пробудила, маркиза је схватила да се налази у лудници. Узалуд је доказивала да је посреди забуна: нико јој није веровао.

Седамнаестог октобра 1791. године жена отменог држања, одевена у црно, приближавала се замку Шампињел који се налази неких четрдесет километара далеко од Огзера. На капији је стајао чувар. Жена забаци вео који јој је до тада покривао лице и рече му:

— Погледај ме добро, Жакине! Препознајеш ли ме?

Чувар побледе и зној поче да му се слива низ чело и слепоочнице. Успео је само да промуца:

— Дух госпође маркизе!

„Маркиза" га потапша по рамену и благо му објасни:

— Не, Жакине, не бој се, нисам ја никакав дух. Ево видиш, жива сам и здрава и долазим својој кући.

Али, Жакине никако није могао да поверује својим очима и ушима: да је његова господарица коју су пре три године лепо сахранили и оплакали — жива! Није се усудио да је пусти у замак изговарајући се да господин гроф, а то је био њен брат, није ту и да се неће вратити бар неколико месеци.

Маркизи није преостало друго него да се врати истим путем у село и смести се у гостионицу. Убрзо су људи почели да је препознају и настала је права пометња! Неки су сујеверно тврдили да је то дух покојне маркизе, а други су схватили да је реч о некој мистерији, али којој?

КО ЈЕ САХРАЊЕН?

Маркиза од Дуоа наследила је од оца замак Шампињел у којем је живела заједно са мужем све док он марта 1787. године није умро. Тада је маркиза наследила и његово богатство које је било замашно. Њен брат гроф од Шампињела живео је бурно, углавном у Паризу, трошећи немилице свој део наследства.

У децембру 1787. године маркиза је пошла на пут у Париз да би регулисала сва питања око мужеве заоставштине и тамо је требало да се нађе и са братом. Али, када је заноћила у Орлеану, у дому извесног господина од Лорда, почеле су да се догађају чудне ствари.

Прво, пробудила се са страховитом главобољом у некој чудној соби, окружена још чуднијим женама! **Ускоро је схватила да се налази у лудници и да јој се особље обраћа као Ани Бирет. Узалуд је маркиза доказивала да је посреди нека грешка, да се она зове Аделаид Мари од Дуоа и да је кренула код брата у Париз: нико јој није веровао.**

Нису вредела ни писма која је из луднице послала неким пријатељима и адвокату, јер сви су већ присуствовали њеном погребу у Шампињелу и с поштовањем коментарисали како је, ето, умрла брзо од туге за супругом, мада је била у најбољим годинама ...

ЗБОГ БРАТА

Маркиза је имала једну веома блиску пријатељицу с којом је одрасла. Била је то госпођа од Полињака која је имала и доста утицаја на двору, у највишим круговима. Када јој није преостало ништа друго, маркиза од Дуоа обратила се пријатељици и остало је заувек нејасно зашто то није учинила много раније, зашто је чекала да проведе годину и по дана у лудници?

Било како било, госпођа од Полињака није се оглушила о старо пријатељство. Поверовала је у искрено јадање у маркизином писму и одмах јој помогла да изађе из луднице. Али, то није био крај њеним мукама!

У замак који је после њене „смрти" припао јединoм наследнику, њеном брату, нису је пуштали да уђе. Мада јој је постало исувише јасно коме је била потребна њена смрт, нашла се у још тежем положају: морала је преко суда да доказује да је жива, како би могла да се врати у свој дом.

Подигла је оптужбу против брата који ју је једноставно прогласио мртвом да би дошао до њеног дела наследства и наставио да се проводи како је био навикао.

ПРАВДА ЈЕ ГЛУВА

Један од најбољих адвоката тог времена господин од Сеза одлучио је да јој помогне и свим срцем ставио се на њену страну. Али, њен брат гроф од Шампињела окупио је веште људе који су имали доста интереса да се ставе на његову страну. На суду је почело беспоштедно лоптање доказима.

Маркиза напушта лудницу, али заплет тек почиње

— Маркиза од Дуоа је мало храмала, погледајте добро како хода — говорио је Сез и маркиза је морала да се прошета судницом.

— Храмање се може и подражавати — била је упорна супротна страна.

— Маркиза је имала ожиљак на левој руци — гласио је други непобитан доказ да је то заиста она. Поред тога, на стотине сведока потврдило је да се пред њима налази заиста маркиза од Дуоа.

Али, суд је донео запањујућу и поражавајућу одлуку: маркиза Аделаид-Мари од Дуоа је мртва и сахрањена, а особа која се представља као она у ствари је Ана Бирет!

Маркиза се жалила на пресуду и процес је обновљен. После многих перипетија успела је да докаже да она није Ана Бирет, али не и да је маркиза од Дуоа! У то суд није био спреман да поверује и тако се сирота маркиза нашла одједном без грађанског статуса.

Када је неколико година касније умрла, на њеном надгробном споменику — није уклесано ништа. Остала је безимена жена, а ко се налази у гробу с њеним именом, и да ли се уопште неко налази, никада није утврђено.

М. К.

ПУТОВАЊА МИША МИЈЕ

Издавачко предузеће „ВУК КАРАЏИЋ",
Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем књигу „ПУТОВАЊА МИША МИЈЕ" ЗА ГОТОВО-ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени од 80 динара (плаћање поштару приликом пријема књиге).

Име и презиме ______________________

Поштански број и место ______________________

Адреса стана ______________________

____
Потпис купца

ЗА МЛАДЕ РАДОЗНАЛЕ ПУТНИКЕ

„Славни путник, храбри Мија, радознали миш делија, хитар, увек у покрету, путује по белом свету. Наша прича отпочиње овде где миш започиње свој боравак у Шпанији... Препустимо, дакле, Мији да нас води с много знања кроз чар својих путовања... У земљама скоро свима пријатеље Мија има — с њима је сада друг и знанац Хуан Мигел, мишић Шпанац. Пред њима је, ту сред мора, брод Колумба Кристифора..."

„У Велику Британију пут нанесе нашег Мију. У јутарњем првом блеску стигао је у Енглеску. Заспао је у вагону, освануо у Лондону. Већ на станици Лондона Мија спази миша Џона..." „Куда то наш Мија лети? Француску ће да посети. Авион је у висини, а путник на осовини. Тај путник је храбри Мија, седиште му сасвим прија. Чега има да се стиди, овако још боље види..."

И да не дужимо више, овако Мија путује по земљама Европе: Француској, Шпанији, Великој Британији, Немачкој, Белгији, Холандији и Италији, а своје доживљаје, зготе и незгоде, утиске, своју радост и пријатеље, рад је да подели са вама, младим и верним читаоцима ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА.

Мијине згоде инспирисале су песника Лазу Лазића да напише ову књигу у стиху, а илустратора Ивана Гонгалова да све обоји јарким акварелом.

Књига је штампана ћирилицом, луксузно је опремљена у првокласној вишебојној техници, тврди повез са пластифицираним корицама у боји, великог је формата 25,5 x 31,5 cм.

ЦЕНА КЊИГЕ ЈЕ 100.— ДИНАРА

ЧИТАОЦИ ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА УЖИВАЈУ ПОСЕБАН ПОПУСТ, ТАКО ДА КЊИГУ ДОБИЈАЈУ ЗА 80.— ДИНАРА. Купци из Београда могу подићи књигу сваког радног дана до 15 часова у предузећу „ВУК КАРАЏИЋ", Краљевића Марка 9, телефон 620-371.

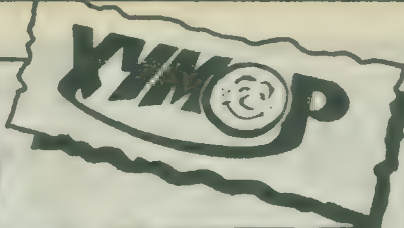

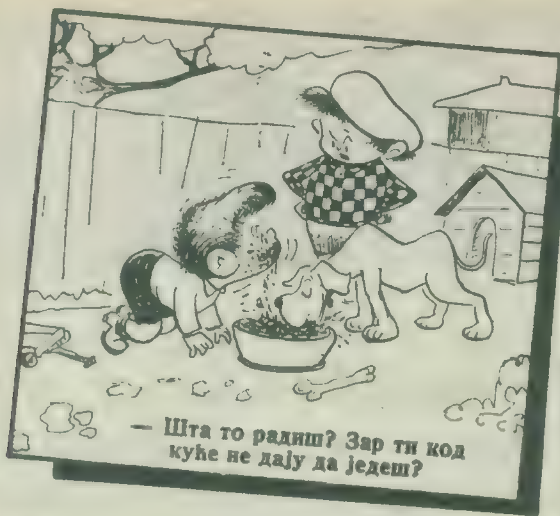
— Шта то радиш? Зар ти код куће не дају да једеш?

— Нисам успео да видим да ли је то била баш моруна, али сам сигуран да је много велика.

— Био је и остао велики шампион.

— У згради преко пута су канцеларије нашег највећег конкурента.

— Будимо опрезни! Изгледа да је осетио присуство тигра!

— У стара времена ово се место звало Пиза...

— Није баш тако добар као што се прича! Засад ја водим са 4:3.

ЧОВЕКУ С ЉУБАЛ

НИШТА НИЈЕ У СТАЊУ ДА ПОКОЛЕБА ОДАНОСТ ПСА ПРЕМА ЧОВЕКУ: ОН УВЕК ОСТАЈЕ ЊЕГОВ НАЈБОЉИ ПРИЈАТЕЉ.

Сматра се да је пас, до пре неколико десетина хиљада година само једна од низа дивљих звери, припитомљен још у старије камено доба. Од тада, потомак вукова и шакала је најоданији и највернији човеков пријатељ: ништа није у стању да поколеба његову љубав и привржeност. Заједничке особине припадника породице паса су округле зенице у уској, дугуљастој глави и веома снажне чељусти са 42 зуба. Тело им је жилаво и окретно али с врло мало знојних жлезда због чега стално дашћу и држе исплажен језик. Спадају у животиње с развијеним психичким способностима и асоцијативним пам ћењем које им и омогућава успешну дресуру. Укрштањем и одабирањем човек је успео да створи око 400 врста. Према систематици Међународне кинолошке организације пси могу да се поделе на 4 групе: у прву спадају овчарски пси, пси чувари и пси за одбрану, у другу ловачки пси, у трећу пси за разоноду а у четврту хртови.

РУСКИ ХРТ — БАРЗОЈ

Хладан и неповерљив, али мирољубив, **руски хрт** се држи даље од осталих паса.

РОТВАЈЛЕР

Некада узгајан за лов на дивље свиње, **ротвајлер** се данас користи за полицијску службу.

НЕМАЧКИ БОКСЕР

Немачки боксер је веома живахан и борбен пас, нарочито мирољубив према деци.

РУСКИ ХРТ — БАРЗОЈ — Барзој припада старој пасмини која је веома дуго била омиљена у Русији. Користио се за лов на зечеве, лисице и вукове. Глава барзоја је дугачка, с уском лобањом и губицом, тамним очима и малим ушима. Врат на прилично кратком трупу је умерено дугачак и витак, леђа заобљена а трбух увучен. Ноге су му дугачке с овалним шапама. Барзој има дугачку, сјајну таласасту длаку која је на глави, ушима и предњој страни ногу кратка.

РОТВАЈЛЕР — Сматра се да ротвајлер, пас широке и средње дугачке губице, потиче од римских пастирских паса. Очи су му тамне, поглед доброћудан, мале и троугласте уши обешене. На кратак труп са широким и дубоким прсима и заобљеним ребрима наставља се снажан и округао врат. Ноге су му дугачке, са снажним костима и широким шапама. Ротвајлер је веома послушан, веран и привржен пас, равне, оштре кратке и грубе длаке.

НЕМАЧКИ БОКСЕР — Благо савијене лобање с јасно израженим чеоним прелазом, снажном, кратком, широком и дубоком губицом, немачки боксер не спада баш у најлепше псе. Уши му стоје високо на глави. Има дубока прса, ребра добро заобљена, леђа кратка, равна и широка. Ноге које се завршавају шапама налик на мачје, умерено су дугачке. Длака му је кратка и тврда, најчешће жуте боје с белим мрљама.

ШПИЦ — Шпицеви се користе за лов, као пси чувари, браниоци ста

ВЉУ

ВЕЛИКА ПУДЛИЦА

Длака **велике пудлице,** омиљеног кућног пса, је густа, вунаста и коврџава, често дугачка и по двадесетак сантиметара.

ШПИЦ

У шаторима номадских племена деца радо спавају уз шпицеве јер их њихово густо крзно пријатно греје.

КРАТКОДЛАКИ ЈАЗАВЧАР

Краткодлаки јазавчар, густе и сјајне длаке, користи се за лов на видре и јазавце.

НЕМАЧКИ ОВЧАР

Пажљив, живахан, добар чувар, кад затреба и веома борбен, немачки овчар се користи за војну и полицијску службу.

да али исто тако и за ношење терета и вучу саоница. Лају и на најмањи сумњив знак и спремни су да одмах пређу у акцију ако је то потребно. Одани су пријатељи човека и живо их интересује све што се збива у кући у којој живе.

НЕМАЧКИ ОВЧАР — С умерено широком лобањом, дугачком губицом тамним, бадемастим очима, немачки овчар одаје утисак врло живахног и интелигентног пса. Уши су му велике и стоје усправно, прса дубока, са мало повијеним ребрима. Ноге са снажним костима ослањају се на кратке шапе. Длака равна, густа и тврда обично је једнолично црна, жуто-црна или сива.

КРАТКОДЛАКИ ЈАЗАВЧАР — Интелигентан и весео, непослушан, тврдоглав али привржен, краткодлаки јазавчар је и добар чувар. Глава му је дугачка и мршава а губица помало издужена и фина. Има округле очи тамноцрвеносмеђе боје и равне, обешене уши. Труп краткодлаког јазавчара је дугачак с видљиво избаченом прсном кости и ослања се на кратке и јаке ноге. Дугачак реп обично носи обешено.

ВЕЛИКА ПУДЛИЦА — Црна, смеђа, бела сребрнастосива велика пудлица достиже висину и до 55 сантиметара. Има дугачку, не много широку главу и краћу али снажну губицу. Очи су јој тамносиве, црне или боје ћилибара. Велика пудлица има дугуљаст труп с доста широким прсима и леђима. Ноге су јој дугачке и завршавају се малим, округлим шапама.

ХИТ СТРАНА

ТИХОМИР ПОП-АСАНОВИЋ

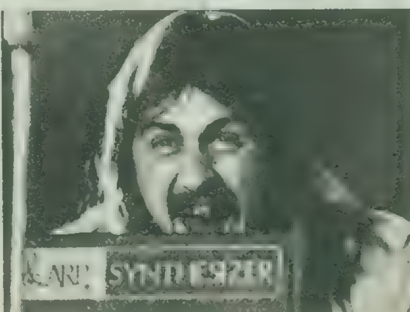

Други самостални албум Тихомира Поп-Асановића, једног од најбољих домаћих оргуљаша, који се недавно појавио у продаји изазвао је велико интересовање јавности и већ је добио повољну оцену.

Први албум, издат 1973. године под називом „Мајко земљо", продат је у тиражу од преко 15.000 примерака тако да су одговорни из „Југотона" без размишљања одлучили да Асановићу укажу нову шансу. ЛП са Асановићевим композицијама реализован је у сарадњи са тренутно водећим југословенским музичарима што му свакако даје и нови квалитет. Као вокални солисти појављују се Зденка Ковачичек, Дадо Топић и Јанез Бончина о чијим провереним квалитетима није потребно говорити. Први пут у својој дугогодишњој каријери музичара, Асановић се појављује и као певач. Симпатичне песме „Ја сам плејбој" и „О људима данас, о људима јуче", представљају нам Попа у новој светлости. Зато ову плочу препоручујемо љубитељима рок-музике, уз напомену да албум представља ново освежење на пољу домаћег поп-стваралаштва.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

О ЉУДИМА ДАНАС, О ЉУДИМА ЈУЧЕ

Музика: Тихомир Поп-Асановић
Текст: Дадо Топић
Извођач: Тихомир Поп-Асановић

Људи се роде, дођу и оду
а време им трагове брише
мало их заслужи да живе вечно,
да о њима у књигама пише.

О људима јуче, о људима данас
не можеш знати све
јер све оно вредно скривају
у себи
и временом забораве све.

Јер јуче су били
данас можда јесу а сутра
не зна се
Зато ми реци, драга
да ли ме волиш ти
времена нема много
живот брзо лети
а још смо сами ми.
Заборави јуче, ми живимо данас
јер успомене крију боли,
волели смо јуче, волећемо данас
свако мора некога да воли.
О љубави јуче, о љубави данас
тешко је знати све
када је највеће кратко траје
и брзо умире.

ЧИ КОЛТРЕЈН (CHI COLTRANE)

Чи Колтрејн постала је позната у свету поп-музике готово преко ноћи када се појавила њена сингл-плоча са нумером »Thunder and Lighning« (Грмљавина и севање). Чи је рођена 16. новембра 1948. године у Рејсину, у савезној америчкој држави Висконсин, а почела је да пева 1973. године. Њен рок пијано и фасцинантни глас критика је примила изванредно, што је веома важно за сваког почетника. После снимљеног албума »Let it Ride« потпуно се повукла и почела да бави продуцентским пословима и компоновањем. Али, Чи се увек враћа поп-сцени тако да ускоро можемо да очекујемо нова остварења ове талентоване певачице.

АДРЕСА: CHI COLTRANE c/o CBS Bleichstr. 64—66-a, 6000 Frankfurt 1.

ГРУПА СЕПТЕМБАР

Већ најављени први ЛП југословенске супергрупе СЕПТЕМБАР је испунио очекивања. Велика плоча групе СЕПТЕМБАР, настала као плод музичких размишљања Јанеза Бончине и његових пријатеља доноси нам музику у изразу свежу а по стилу веома специфичну. Мада је основна идеја плоче дело композитора и певача групе Бончине, у музици коју нам група презентира снажно је присутан карактеристичан стил сваког појединца овог састава који својим свирањем и тумачењем обликују звук и стил СЕПТЕМБРА. То је, у ствари, збир музичких искустава појединих музичара, јер су корени из којих се развио састав много раније постојали.

Чланови СЕПТЕМБРА су и раније с времена на време сарађивали, да би коначно септембра прошле године организовали нов састав. Сличних погледа и музичких схватања, која се заснивају на вези између џеза и рока са једне и личних изражавања појединаца са друге стрне, чланови групе су успели да у југословенским оквирима пронађу нов израз.

Идејне вође и оснивачи СЕПТЕМБРА су Јанез Бончина-Бенч и Тихомир Поп-Асановић који су се пре неколико година срели

у иностранству у групи GENERALS. Бончина је прво наступао у Југославији са групом МЛАДИ ЛЕВИ, једном од најбољих у то време и то као соло-гитариста, певач, а касније и као композитор. Кад се овај састав распао Бенч је прихватио позив GENERALSA и на кратко време отишао у иностранство. По повратку оснива ансамбл СРЦЕ с којим је имао доста успеха, Но, и ова група се распада, тако да Бончина извесно време ствара сам. све до позива да приступи југословенској ПОП-СЕЛЕКЦИЈИ, где је и рођена идеја о стварању СЕПТЕМБРА.

Његов пријатељ Поп-Асановић одлази као веома млад у иностранство где се убрзо прославио као један од најбољих југословенских органиста. После наступа у GENERALSIMA враћа се кући где са Дадом Топићем оснива групу TIME која је у то време била у самом врху југословенске поп-музике. Идеја о ПОП-СЕЛЕКЦЈИ је његово дело а такође и први самостални албум „Мајко земљо" у чијој су реализацији учествовали скоро сви чланови СЕПТЕМБРА. Нарочиту пажњу у групи заслужује и мултиинстрменталиста Перо Угрин, познат као први трубач Југославије мада је на Музичкој академији у Љубљани завршио студије клавира и виолине. Бубњар Ратко Дивјак, студент Музичке академије у Грацу, годинама је успешно наступао широм Европе да би коначно са Асановићем нашао заједнички музички језик. Врацо Доблекар се музиком бави најдуже. После многих инструмената на којима је свирао, коначно се одлучује за удараљке. Басиста Чарли Новак, веома цењен као музичар, био је својевремено оснивач прве рок-групе у Словенији.

То би, укратко, била слика најбољег југословенског састава којем смо посветили оволико простора сматрајући да је то потпуно и заслужио својом лонг-плеј плочом „Задња авантура".

НОВЕ ПЛОЧЕ ПГП

ЗЛАТНИ ПРСТИ

Први солистички албум групе ЗЛАТНИ ПРСТИ одлично је примљен. Од композиција које се налазе на плочи издвајамо песму „Желим" која заслужује да постане домаћи хит.

JAMES LAST

Оркестар Џејмса Ласта, који углавном свира већ познате композиције у новом аранжману и на новом албуму »Make the Party Last« није одступио од свог стила. Плочу у сваком случају треба имати у дискотеци и слушати је у часовима одмора.

VASDO DE LOS RIOS

Још једна плоча коју препоручујемо за часове одмора. Познати пијаниста Валдо де лос Риос и овога пута је у новим аранжманима представио дискофилима неколико изванредних композиција Бетовена, Вивалдија, Шопена, Хајдна, Моцарта итд.

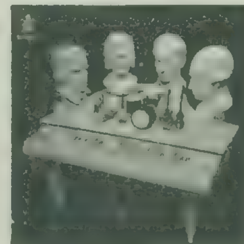

STATUS QUO

Нови ЛП групе СТАТУС КВО под називом »Blue for You« свакако ће обрадовати све љубитеље рок-музике, јер је један од најбољих које је ова група до сада издала. Поменимо још и то да се на плочи налази и композиција »Rain« која је недељама била на свим светским листама популарности.

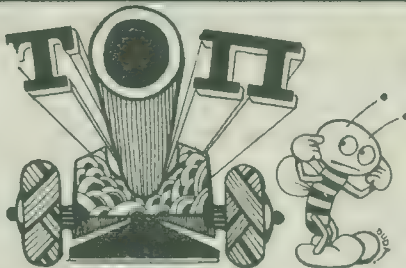

СТРАНА ТОП-ЛИСТА У ДОМАЋОЈ ПРОДУКЦИЈИ

1. SUNSHINE DAY — Osibisa — ЈУГОТОН
2. NO REGRETS — Walker Brothers — ПГП РТБ
3. YESTERDAY — The Beatles — ЈУГОТОН
4. SAVE YOUR KISSES FOR ME — Brotherhood of Man — СТУДИО Б
5. RAIN — Status Quo — ПГП РТБ
6. YUPP DU — Adriano Čelentano — ПГП РТБ
7. RIGHT BACK WERE WE — Maxine Nightingale — РТВ ЉУБЉАНА
8. HELLO, NADINE — Mungo Jerry — ПГП РТБ
9. BOHEMIAN RHAPSODY — Qeen — ЈУГОТОН
10. SATISFACTION — Rolling Stones — ЈУГОТОН

ИТАЛИЈА

1. ANCORA TU — Lucio Bettisti
2. S.O.S. — Abba
3. SANDOKAN Oliver Onions
4. FLY, ROBIN FLY — Silver Convention
5. UN ANGELO — Santo California
6. SENZA PAROLE — Luciano Rossi
7. GLI OCCHI DI TUA MADRE — Sandro Giacobbe
8. COME DUE BAMBINI — Bottega dell' Arte
9. PREGHIERA — Cugini di Campagna
10. GIMME SOME — Jimmy Bo Horne

ДОМАЋА ЛИСТА

1. НОЋ ТИ ДИРА КОСЕ ЦРНЕ — Мишо Ковач — SUZY
2. КАД ЈЕДНОМ ЗАЖЕЛИШ — Златко Пејаковић — ПГП РТБ
3. HALLO, Mr. ELTON JOHN — Зденка Ковачичек — ПГП РТБ
4. ДОСТА МИ ЈЕ ЊЕНОГ ХЛАДНОГ ОСМЕХА — Мини Јевремовић — ЈУГОТОН
5. САТЕЛИТ — Смак — РТВ ЉУБЉАНА
6. ЦИЦИБАН — Код — РТВ ЉУБЉАНА
7. ГДЕ СИ БИЛА, ЛЕПА КЕЈО — Сунцокрет — РТВ ЉУБЉАНА
8. ТАМАРА — Борис Бизетић — РТВ ЉУБЉАНА
9. ТАКО ПРОЂЕ КО НЕ ПАЗИ КАД ГА ПАРНИ ВАЉАК ЗГАЗИ — Парни ваљак — ПГП РТБ
10. ЛУДУЈ С НАМА — Септембар — ЈУГОТОН

СВАКА ПЛОЧА ПРИЧА СВОЈУ ПРИЧУ

РОД СТЈУАРТ (Rod Stewart) — Меги Мej (MAGY MAY)

Било је потребно време да се Род Стјуарт (Rod Stewart) пробије у сам врх певачких звезда британске поп-сцене. До '71. године, која је уједно била и прекретница у његовој певачкој каријери, може се слободно рећи да је био један од многих који су покушавали да се пробију као солисти. Његова два солистичка ЛП-ија снимљена пре тога уопште нису била запажена. Онда је Род снимио композицију „Меги Меј" (Magy May) којом се пробија у сам врх и самим тим у најужи избор кандидата за најпопуларнијег певача Велике Британије. У песми Меги Меј има доста аутобиографских података: говори се о дечаку који се несрећно заљубљује у старију жену не баш високог морала. Због ње напушта школу и суочава се са до тада за њега непознатим стварима. Ова песма учинила је Рода славним, а сингл и албум „Свака слика прича причу", на којој се налази и ова композиција, постају плоче број један у Великој Британији и у Сједињеним Америчким Државама.

ФОТО-ВРЕМЕПЛОВ

У данашњем фото-времеплову покушаћемо да вам у неколико занимљивих снимака представимо Мика Џегера, највећу живу звезду светске рок-музике, који је средином јуна месеца први пут посетио нашу земљу.

Мик Џегер, вокални солиста РОЛИНГСТОУНСА са гитаром на којој је свирао у почетку своје каријере. Снимак је начињен пре десет година.

Ансамбл с покојним Брајаном Џонсом, гитаристом, који је у почетку био прва звезда групе. У почетку пријатељи, касније он и Мик постају противници како у групи тако и код девојака.

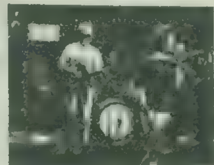

Прва промена у групи. Гитариста Мик Тејлор наследио је јуна 1969. године преминулог Брајана Џонса.

Прва звезда групе и једна од најинтересантнијих на свету, Мик Џегер добија и прве понуде за снимање филмова.

Мик као филмски глумац. Први филм „»Perfomance« и прва главна улога.

У Аустралији снима свој други филм „Нед Кели одметник". Игра главног јунака који се бори против закона.

Миково венчање у Сан Тропеу 12. маја 1971. године. Међу званицама су Миков друг из групе Кејт Ричард и познати редитељ Роже Вадим.

На турнеји по Европи 1973. године.

КУТАК ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ

НОВЧАНИК – ЧАРАПА

Да прављење моде не захтева увек и много новца показује вам наш данашњи прилог — новчаник направљен од дечије шарене штрикане чарапице који се носи око врата на разнобојном гајтану.

Ако желите једноставан модел овог новчаника, провуците гајтан кроз ивицу горњег дела чарапице, затегните да се отвор затвори и ставите око врата преко летње хаљине или мајице. Међутим, ако желите да новчаник буде практичнији просеците отвор на табану и на прорез ушијте рајсфершлус, да бисте лакше вадили новац. Да вам се чарапа на месту које сте прорезали не би парала, пре него што направите прорез опшијте густим ланчић-бодом као што видите на цртежу број 1. Затим маказама направите прорез (црт. 2). И на крају, не парајући ланчић опшијте прорез као на цртежу 3, и на ивице прореза пришијте рајсфершлус (црт. 4).

Пазите: табан од чарапе мора да буде толико велик да можете да ушијете рајсфершлус од 10 сантиметара, пошто је то најмањи који се може купити.

НАПРАВИТЕ САМИ

Ако немате чарапицу од вуне можете је сашити и од штофа. Искројте два парчета у облику чарапе величине коју желите, прошијте као што видите на цртежу 5, само пазите да део који не шијете буде дугачак 10 сантиметара, да бисте ту ставили рајсфершлус (црт. 6). На један крај пришијте гајтан (црт. 5). Гајтан можете направити и сами од једнобојне или шарене вунице: узмите неколико струкова вунице па један крај уврћите на једну, а други на супротну страну (црт. 7). Вртите тако све док можете, то јест док не буде добро уврнут. Пресавијте га затим напола (црт. 8) па ухватите оба краја и пустите средину — вуница ће се сама уврнути још једанпут и тако ћете добити прави гајтан (црт. 9).

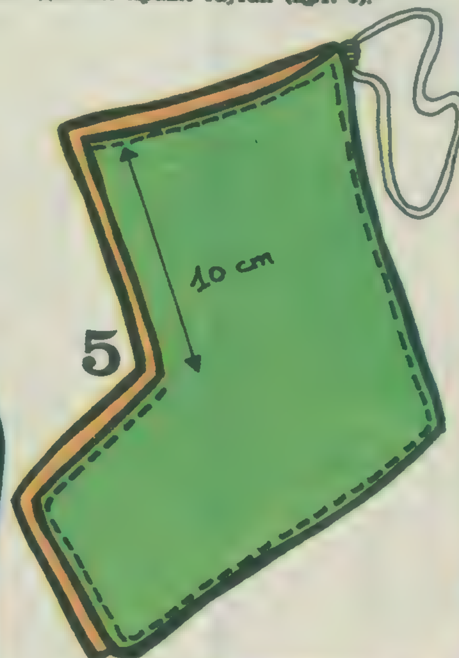

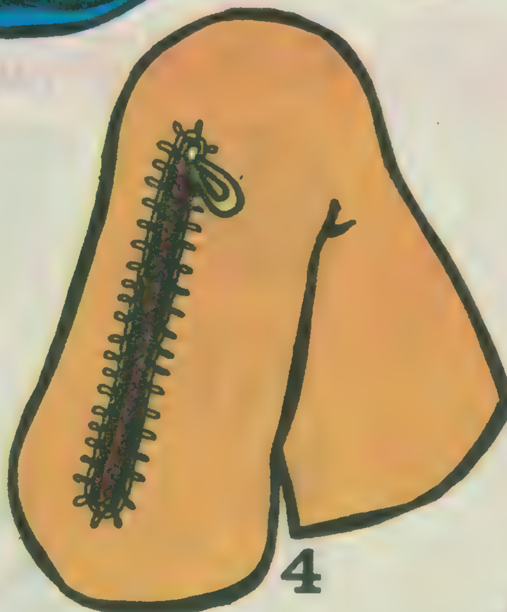

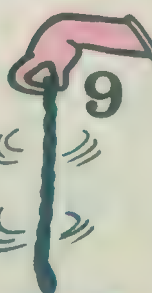

Прашком против тужиоца

Из многих замрачених продавница тајанствене ног изгледа које су поређане дуж улица Јоханесбурга, у Јужној Африци, преко целог дана допиру слађушави и опојни мириси. У њима довитљиви продавци нуде муштеријама, углавном странцима, разне прашкове направљене од сасушеног лишћа, иструганог корења егзотичних биљака и ко зна чега још, а мирис тих препарата „штити" човека када се нађе у невољи. Све те мешавине називају се једним именом мути и, како тврде њихови творци, имају — чаробну моћ!

ШТИТИ ОД ХАПШЕЊА

Један од најпознатијих власника овакве необичне апотеке је средовечни Стив Пилеј који каже да је упућен у многе тајне јужноафричких врачева и надрилекара. Он тврди да му посао иде веома добро, јер су купци мушкарци и жене, различите старости и друштвеног угледа.

— Најбоље се продаје жути прах чију тајну справљања нико сем мене не зна, а који помаже људима да постану симпатични и шармантни — каже овај сналажљиви продавац. **— Чим помиришу овај прашак, они постају неодољиви и у њих се одмах заљубљују. Правим га од лишћа и корења биљке мути која расте само у сушним пределима.**

Иако не даје никакву гаранцију за дејство тих мешавина, Стив Пилеј, наводно, за последњих десетак година није добио ниједну жалбу или рекламацију на продату робу.

У његовој радњи добро се продају и средства која омогућују брз успех у послу, као и прах који штити од — хапшења!

— СВАКИ ЧОВЕК МОЖЕ ПОСТАТИ СИМПАТИЧАН И ШАРМАНТАН АКО ПОМИРИШЕ ОВАЈ ПРЕПАРАТ — КАЖЕ ДОВИТЉИВИ »АПОТЕКАР«.

Онај ко направи прах по овом рецепту неочекивано ће у некој пустој улици пронаћи новчаник препун новца или ће већ сутрадан добити вест да му је богати рођак оставио у наслеђе цело своје имање.

Уз помоћ једног средства које је направљено од биволље масти, перја орлова лешинара, лављег сала и ...

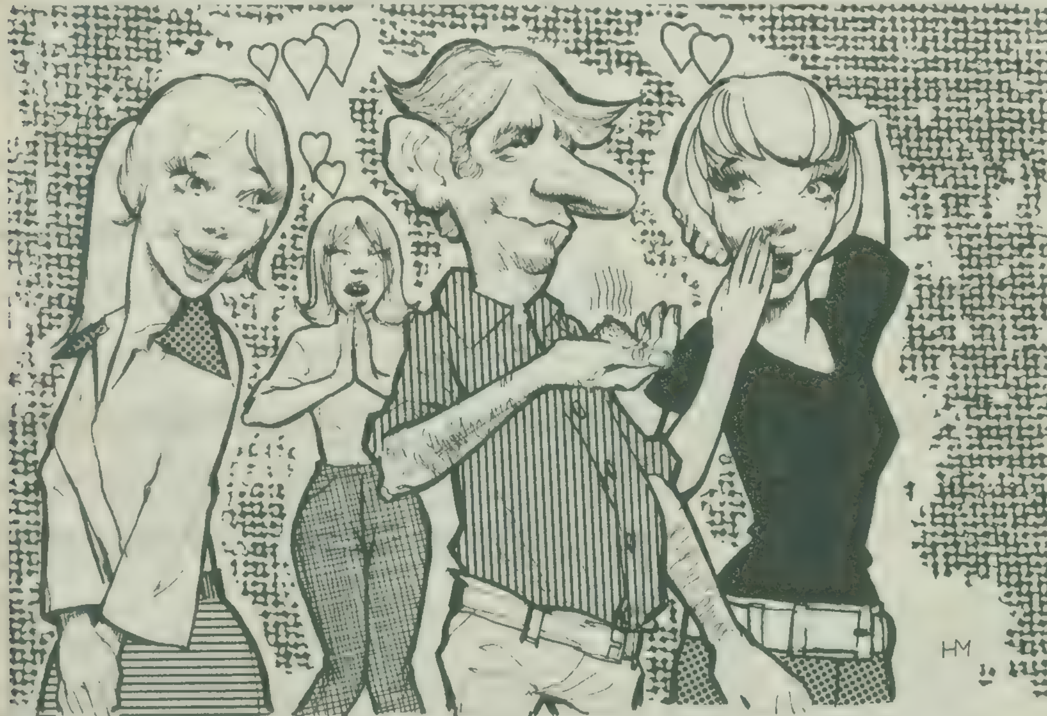

Најбољи и најскупљи препарат, тврди Пилеј, је онај који се користи само у судским дворанама. Човек који одговара пред законом због злочина или крађе треба да понесе неколико грама праха направљеног од самлевеног корења **мугаран-дарунга**, биљке која „одузима глас" главном тужиоцу тако да он није у стању да изнесе доказе против окривљеног. Потребно је само прах посути по судијином столу и од суђења ништа неће бити.

СПАСОНОСНИ МИРИС

У својим рафовима Стив Пилеј има и чаробно средство за брзо богаћење. То је смеша начињена од сала нилског коња и иситњених костију птице коју треба „спалити на домаћем огњишту чим зађе сунце".

...век који бежи пред полицијом купи парче крокодилске коже намазане неком машћу и стави га у џеп, полиција га никада неће ухватити.

...мутовог лишћа може се постићи да неподношљива ташта једноставно без трага ишчезне из куће. Довољно је мало намазати улазна врата стана и несносан мирис почеће да се шири по соби. Тада ће ташта, због неког непознатог и чудотворног дејства овог препарата, већ после десетак минута заувек отићи својој кући или ће изнајмити други стан.

Стив Пилеј има још један рецепт који открива само у изузетним ситуацијама: рог од антилопе у којем се налази смеша прашкова чију формулу овај продавац држи у тајности и мало биволље масти затвори са пчелињим воском и стави под капут. И тим ротом пљачкаши могу, на пример, успешно да обију банку јер ће у току „операције" међу службеника банке или стражара једноставно да их заобилазе. Ако човек ...

О моћи ових Пилејевих прашкова нема поузданих доказа. Он сам их није пробао, чак ни за рекламу, а његови суграђани их не купују јер могу и сами да их направе. Многи лаковерни туристи нису у стању да га пронађу када схвате да су обманути, Пилеј им не оставља адресу зато што често сели своју продавницу. Јер, што је сигурно — сигурно је, можда му ни сви његови прашкови не би помогли ако би му преварене муштерије покуцале на врата.

Б. Ј.

РАТ БУРА И ЕНГЕЛЗА

ПРВИ КОМАНДОСИ

У 19. веку на југу Африке, између река Вал и Лимпопо, живели су Бури — потомци првих холандских колониста, који су се на овај континент доселили две стотине година раније.

Од 1806. године Британци су почели са освајањем холандских колонија, тако да су Бури ушли у састав Британске Империје. Бури овим нису били задовољни јер је енглески прописан као званичан језик а биле су им одузете све јавне функције. Једном британском одлуком, 1834. године црни робови били су осуђени тако да су Бури изгубили и главну радну снагу на коју су се много ослањали. Ово је довело до емиграције Бура на север и исток где су после великих борби са племеном Кафери основали самосталне државе Натал, Орање и Трансвал. Овом емиграцијом Бури нису умакли британском утицају, јер је британска влада објавила да важи старо начело по којем сва освајања британских поданика припадају Великој Британији.

Тежња Британаца да ове три самосталне бурске државе ставе под власт Империје довела је до бурског рата, 1899. године. Прве победе однели су Бури, који су били рођени војници и признавали само три ствари: Библију, пушку, и независност своје земље. Били су изванредни стрелци и јахачи и, распоређени у групама од стотинак људи, представљали су праву напаст за британске освајаче.

Британци, међутим, нису попуштали па су за ове борбе мобилизовали

готово 450.000 људи. Против толике војске герилски начин ратовања није долазио у обзир, па су Бури прешли у фронталне нападе, за које нису били спремни. Трупе бурских војника, једна по једна, опкољаване су и уништаване, тако да се и последњи генерал Коњер предао код Падеберга.

Један од бурских војсковођа Ђуит пружио је отпор до 1902. године, када су самосталне државе потпале под власт Британске империје.

(Рат Бура и Енглеза стр. 30 — 31)

ПРВИ КОМАНДОСИ

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

РАТ

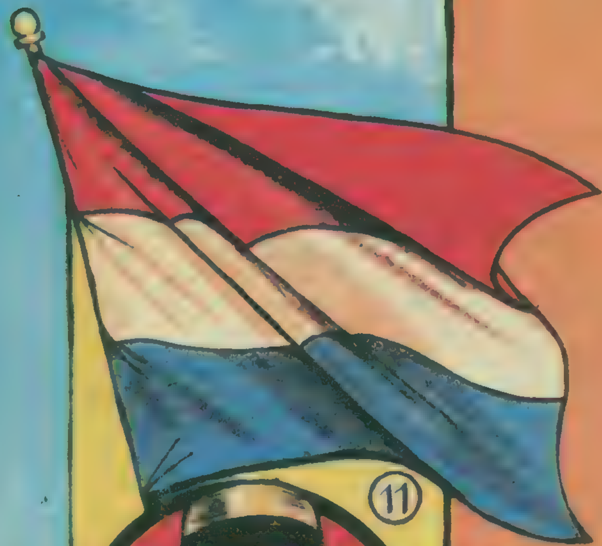

I ТЕРИТОРИЈА НА КОЈОЈ СЕ ВОДИО РАТ

1. Први напад Британаца на Трансвал Коленсоа и Лејдисмита, 2. Јоханесбург, 3. Преторија, престоница Трансвала, 4. Блемфонтејн, престоница Орања, друге бурске независне републике.

ВАЖНИЈЕ ЛИЧНОСТИ У РАТУ

5. Енглез Сесил Родс, први министар колонија у Африци, 6. Доктор Џејмисон, организатор првог напада на Буре, 7. Бурски председник Кригер, 8. Виљоен 9. Кроње, 10. Ђуит — бурски генерал 11. Бурска застава, 12. Бурска лула и кесица за дуван, 13. Брзометни карабин употребљаван у рату, 14. Копље енглеских коњаника, 15. Митраљез „максим“, 16. Бурски шешир, 17. Добош енглеске пешадије, 18. Артиљеријски шлем, 19. Драгонска сабља, 20. Енглески топ, 21. Гајде, 22. Енглески пешадинац у ратној опреми, 23. Енглески добошар, 24. Шкотски војник у служби британске војске, 25. Кућа бурског сељака, 26. Бурска ратна запрежна кола са: 27. шест пари волова, 28. пратњом, 29. гоничем и 30. водичем.

II НАПАД БУРСКИХ КОМАНДОСА НА ЕНГЛЕСКИ КОНВОЈ

КОМАНДОСИ су биле групе коњаника које су нападале непријатеља на његовој територији. 31. Бурски командоси, 32. Млади бурски сељак као водич код командоса, 33. Бурски коњаници носили су карабине на посебан начин, 24. Коњоводац, 35. Командоси у акцији.

ЕНГЛЕЗИ

36. Шкотски војник, 37. Драгон, 38. Копљаник, 39. Пешадија, 40. Интендантска запрежна кола, 41. Кола за успостављање телеграфске везе, 42. Енглески логор, 43. Планина Спион Копје где су Бури страховито поразили Енглезе.

12

27 28 26 29 30 31 32 33 39

БУРА И ЕНГЛЕЗА

Излет у ДВАДЕСЕТХИЉАДИТУ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

БРОЈ СТАНОВНИКА НА ЗЕМЉИ СМАЊИО СЕ НА СТО ХИЉАДА И СВИ СУ ОНИ, БЕЗ ИЗУЗЕТАКА, БИЛИ БЕЗВОЉНИ

ЏЕК РИЧИ

Дакле, ви тврдите да сте спасли људски род од потпуног уништења? — упитао је професор Лејтон.

— Да — одговорио сам. — Посредно.

Професор је био скептичан.

— Ако могу веровати вашим речима, компликована машина коју видим у овој просторији требало би да је времеплов. Ви је по својој вољи шаљете у прошлост или у будућност, зар не?

— Не. Машина остаје овде, а у будућност шаљем само неко биће или предмет. У стању сам да га пошаљем на било коју тачку на Земљи и у било које време.

Да будем искрен, професор Лејтон ми никад није био много симпатичан, мада сам се дивио његовој ерудицији и научној оштроумности.

— Али, будућност је неизменљива. На њу се не може утицати. Је ли тако? — упитао је Лејтон, као да сам неки од његових студената.

— Нисам у стању да схватим све аспекте свог питања — рекао сам — али, углавном, изгледа да је тако.

Пас мог пријатеља

Своје прве експерименте изводио сам са обичним предметима који су ми били при руци. Сећам се чиме сам почео: то је била књига „Воденица на Флоси“. Ставио сам је у центар круга за лансирање и помислио да неће бити ненадокнадива штета ако је касније не вратим; прочитао сам је ко зна колико пута, а могу је и поново купити ако ми баш буде недостајала. Дакле, лансирао сам је у 2.176. годину. Кад сам је, неколико минута касније, вратио у садашњост, била је мало влажна. Очигледно, тада је тамо падала киша.

После тога сам у будућност слао лампе, столове, столице и друге ствари, и увек сам их враћао без иједног инцидента.

Кад ми је ово постало неинтересантно, почео сам да лансирам жива бића. Прво сам упутио у будућност теглу пуну воде у којој се налазила једна златна рибица. Кад се риба вратила жива и здрава, послао сам свог папагаја Рикија, а затим пса којег ми је љубазно позајмио један пријатељ.

Пса сам послао заједно са својом најмилијом фотељом. Везао сам га за ногу фотеље, да не би лутао по будућности; хтео сам да будем сигуран да ћу га вратити. Шта бих рекао пријатељу, који није имао појма зашто му тражим пса?

Послао сам га чак у двадесетхиљадиту годину, и кад сам га, десетак минута касније, вратио у наше време, изгледао је сасвим добро. Чак је зевнуо, као да му је тамо било досадно.

Биљке и људи

На основу мојих прорачуна, тај пoиh је био у двадесетхиљадитој години, али како сам могао бити сигуран да је з а и с т а био тамо?

Постојао је само један начин да то проверим. Замишљен, држао сам на длану мали командни уређај и посматрао га. На који век да наместим казаљку? На хиљаду година од данас? Или би било боље да будем опрезан и да се задовољим са десет година, највише двадесет?

Сећам се да сам једном почео да се осмехујем. По свој прилици, није било никакве разлике да ли ће то бити десет, или стотину, или десет хиљада година.

Тако сам наместио казаљку на 20.000 година и притиснуо дугме...

Професор Лејтон је запалио цигару и упитао:

— Па, у каквом свету сте се нашли?

— Прво што сам запазио било је да је предео обиловао зеленилом. Касније сам сазнао да је у то време било прошло читавих 14.000 година откако се оно догодило. Свет се био готово сасвим обновио, бар што се тиче вегетације.

— Не разумем — намрштио се професор Лејтон. — Рекли сте: откако се о н о догодило. Шта је то било?

— Атомски, хидрогенски или кобалтни рат... или тако нешто.

Лејтон ме је подсмешљиво погледао.

— Могао сам очекивати да ћете ми нешто тако рећи. Дакле, биљни свет се био прилично опоравио после те катаклизме. А људи? Јесте ли видели људе?

— О, да — одговорио сам. — Видео сам их.

— Јесу ли били исти као данас, или је дошло до неких промена под утицајем радијације?

— Колико сам могао да видим, били су готово потпуно исти као ми сада, само... само што су много умирали.

— Шта? Значи, атмосфера је још била загађена?

— Не. Атмосфера је била сасвим чиста. Ваздух је био свеж; удисао сам га са уживањем. Узрок је био у њима самима. Можда у њиховом мозгу.

— Шта би то могло бити?

Осмехнуо сам се као да се извињавам.

— Па... имао сам утисак да је људска раса некако уморна од света, да јој није било стало до живота. Лансирао сам себе у десетак разних области Земље и утврдио да је ситуација свуда била мање-више иста. По мом прорачуну, укупан број становника на Земљи није износио више од сто хиљада.

Занимљива недеља

Лејтон је провукао прсте кроз своју прилично проређену косу.

— Претпостављам да сте ступили с њима у везу. Којим језиком су говорили? Енглеским?

— Не. Изгледа да су, што се језика тиче, ужасно назадовали. Испуштали су неке једноставне грлене звуке. Упркос томе, могао сам да в и д и м да је интелигенција још била ту. Изгледало је само да је њихова воља да раде, да уче, да живе била сасвим ишчезла.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Знање мора да срасте с човеком.

(Аристотел)

Лејтон се одједном узнемирио и почео да млатара рукама.

— И ви тврдите да сте... да сте успели да... — Савладао се и наставио мирније: — Колико сте времена провели с њима?

— Недељу дана. Било је веома занимљиво. У извесном смислу осећао сам се као туриста.

— Недељу дана? — Професору су од нервозе опет почели да се грче мишићи на лицу. — Претпостављам да је том приликом дошло до концентрације простор — време. Недеља дана у будућности одговара једном трену у садашњости.

— Не — рекао сам мирно. — На повратку сам утврдио да је овде била протекла такође недеља дана. Дакле, један сат у нашем времену једнак је једном сату у будућности, једна наша година једнака је једној њиховој години, један живот данас временски је исти као и живот у двадесетхиљадитој.

Још хиљаду година

Видео сам да се професор спрема да ми противуречи, али се у последњем тренутку уздржао и рекао:

— Шта сте радили за тих недељу дана?

Одговорио сам са осмехом:

— Не можете ни да замислите шта је за њих значио мој долазак. Одмах су ме изабрали за свог поглавицу... у недостатку бољег, претпостављам. Извршавали су свако моје наређење, из очију су ми читали сваку жељу. Укратко, постали су сасвим други људи. Ни трага од оне тадашње безвољности. Ја сам им, ако тако могу рећи, вратио вољу да живе. Да вам одмах кажем, и мене је то веома зачудило.

Лејтон је просто гризао своју цигару.

— Колики је највећи домет ове ваше машине? — упитао је.

— Двадесет и једна хиљада година. Ако се казаљка постави на даљи период, машина не реагује.

— Тако сте се ви, значи, обрели у двадесетхиљадитој години и констатовали да је људска раса била на путу да нестане?

— Тачно.

— И, наравно, то вас је забринуло?

— Веома.

Професор је направио такву гримасу да га је просто било непријатно гледати.

— У том случају, уместо да се бринете, зашто се нисте једноставно, уз помоћ своје машине, пребацили за још хиљаду година у будућност. Тако бисте сазнали да ли је људски род нестао или је преживео тај тешки период.

— То сам и учинио.

Завладала је тишина, док ме је он сумњичаво гледао.

— Па? Је ли човечанство преживело?

Климнуо сам главом.

— Да. Вила им се вратила животна радост.

Лејтон ме је оштро погледао.

— То сте успели да постигнете за сву једну недељу дана?

Одмахнуо сам руком.

— А, не. Да би се спасла људска раса, био је потребан цео живот.

— Ви сте и то учинили?

— Не.

Набрао је чело и придигао се у столици, која се налазила тачно у средини круга за лансирање, мада он то није знао.

— Онда... ко је то учинио?

— Ви — одговорио сам. И притиснуо дугме.

ХУМОР

— САД У ТРК И ВИЧИ „ВАТРА, ВАТРА"!

— ОВОГ ПУТА, МАЛИ, НЕМА НИШТА ОД РИТАЊА И УЈЕДАЊА!

— БРЗО, АНА, ЗОВИ ХИТНУ ПОМОЋ!

— ДА НИСИ ЗАБОРАВИО НЕШТО, ПЕРО?

укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) Ефикасно средство против маларије, 6) врста тропског туштера, 11) река у Јужној Америци, 13) назив за храмове у Индији и Кини, 14) производ сапуна, 15) планина у Истри, 17) речни рибар, 18) име америчке џез певачице Фицџералд, 19) врста сове, 21) стари Словен, 22) показна заменица, 23) дизалица, 24) ауто-ознака за Титоград, 26) скраћеница за „ад акта", 27) држава у Азији, 28) птица селица, 30) римски император, 32) јело од кукурузног брашна, 34) позив, 35) главни град Колумбије, 36) два самогласника, 37) америчка скраћеница за „све у реду", 38) такмичење у брзини, 39) омладински кошаркашки клуб (скр), 40) ударац у боксу, 42) летовалиште у Истри, 44) ознака, 45) лако ломљиви, 46) узвик, 48) два сугласника, 49) ати, 40) ауто-ознака за Вировитицу, 51) припадник једног словенског народа, 53) рубови, 55) префикс за дубоку старост, 56) енглески научник (Њутн), 58) ауто-мото клуб (скр.), 59) понос, 60) бес, 62 планински масив у Белгији, 64) врста часовника, 65) преноћиште.

УСПРАВНО:

1) Официрски чин, 2) полупаразитска биљка, 3) роман Емила Золе, 4) позади, 5) ознака за број, 6) ауто-ознака за Ваљево, 7) стара турска титула, 8) улога, 9) град у Турској, 10) школско предавање, 12) део пушке, 13) друг из клупе, 16) фестивалски град у Француској, 19) радиоактивни елемент, 20) корална острва, 23) горњи део куће, 25) упитна реч, 27) припадник северноамеричког индијанског племена, 28) дрвени плутови, 29) додатак (мн.), 31) грчки баснописац, 32) савез између држава, 33) украс на народној ношњи, 35) део угла, 38) текстилни радници, 39) јединични вектор, 40) стара држава у Малој Азији, 41) радио-Нови Сад, 42) ниско бодљикаво биље, 43) брод који је потонуо на свом првом путовању 1912. године, 45) геометријско тело, 47) руски и мађарски војник вишег реда, 49) један зачин, 50) врста птице, 52) украс на чизми (мн), 54) јединица за мерење електричне струје, 55) лобина, 57) животињски пород, 59) муслиманско мушко име, 61) предлог, 63) рукометни клуб (скр).

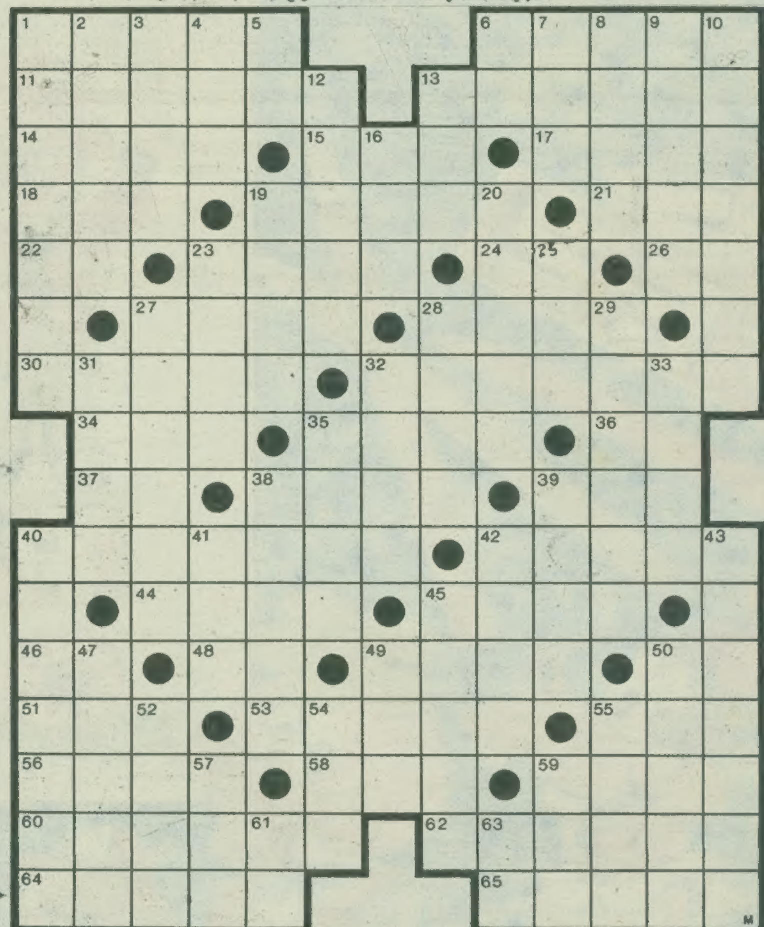

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Крива, 6) трома, 11) регата, 13) Арапин, 14) азот, 15) Миг, 17) март, 18) пар, 19) Селен, 21) кна, 22) ич, 23) лаба, 24) Ир, 26) ан, н, 27) Јава, 28) Спал, т, 30) Адана, 32) стонога, 34) ане, 35) кран, 36) НЛ, 37) лт, 38) симс, 39) уже, 40) планина, 42) трина, л, 44) рана, 45) Оран, 46) аш, 48) ла, 49) Амон, 50) Ви, 51) тек, 53) јелен, 55) Газ, 56) Ириг, 58) тег, 59) сало, 60) невоља, 62) Амазон, 64) атила, 65) брана.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живород Стојановић. Уредници: Крinko Виторовић, телефон 324-191/525, Нурцихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: годишња 220,00 дин, полугодишња 110,00 дин, тромесечна 55,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 440,00 дин, полугодишња 220,00 дин, тромесечна 110,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 64.—, Долар 25.—, Фф. 110.—, Шфр. 66.—, Шкр. 108.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/II, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ДЕЦО, PEZ ВАМ ПОКЛАЊА 20 PEZ ХАЉИНИЦА!

Обуците ваше PEZ фигурице и играјте се још лепше!
Како ћете их добити? Једноставно.
Направите допадљиву слику са вашим бојицама и са неколико PEZ омота PEZ бонбона.
Слично као што је на слици.
Досетите се нечег лепог

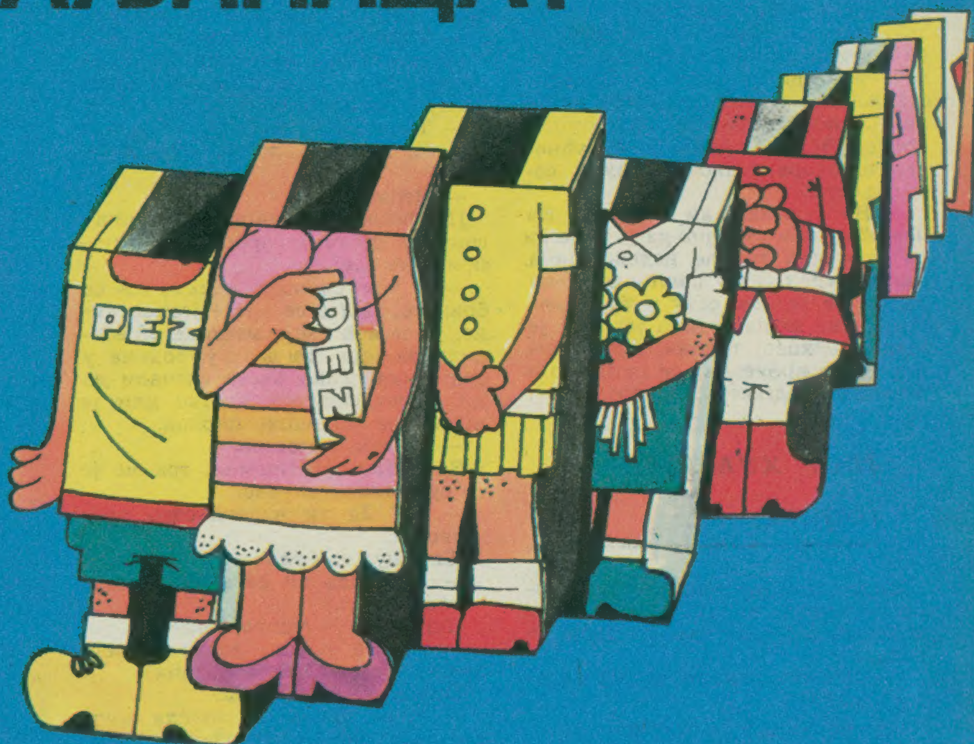

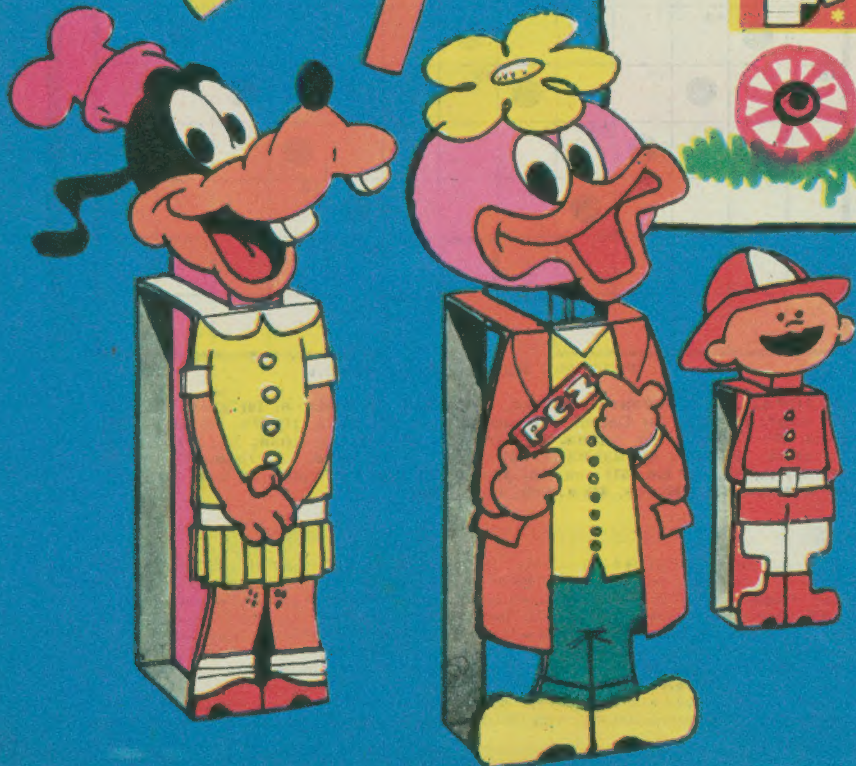

ПАЖЊА!

На задњу страну цртежа читљиво напишите своје презиме и име и адресу, и све заједно пошаљите на адресу ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, 11000 БЕОГРАД, Македонска 29 (PEZ хаљинице).
За неколико дана добићете поштом 20 PEZ хаљиница. И то бесплатно!

ЖЕЛИМО ВАМ ПРИЈАТНУ ЗАБАВУ!

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ВЕРАН И ДАНАС

Када му је те суботе, 5. јануара 1952. године, тата купио први послератни број „Политикиног забавника", Београђанин Предраг Шпадијер је постао један од највернијих читалаца.

— Од тога дана не пропуштам ниједан број Забавника — каже Предраг. — Дешавало ми се да ми неки број промакне, али се никад нисам предавао. Јурио сам другове, долазио у редакцију или документацију „Политике" и никада ми се није догодило да број који ми недостаје не пронађем.

За Забавник га вежу и успомене из ђачке клупе:

— Кад бих у школи попустио у учењу добро се знала најефикаснија казнена мера: нису ми дозвољавали да читам Забавник. Увек сам се брзо поправљао у учењу.

Данас велики део Предрагове собе заузимају комплети Забавника и он се често маши старих бројева и лепих успомена.

ИКАР НАД БЕОГРАДОМ

Помози ми да сазнам ко је код нас први летео авионом.

Маја Тројановић, Београд

На свом авиону двокрилцу „Еда-1" **Едвард Русјан** из Горице крајем новембра 1909. године успева да прелети растојање веће од 500 метара. Са својим братом Јосипом Русјан изграђује још три нова типа авиона и своје умеће приказује у околини Горице.

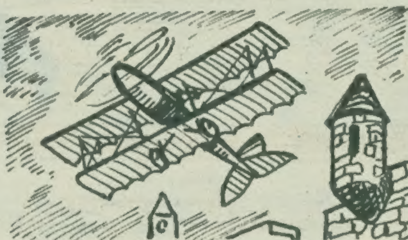

Заједно са Михајлом Мархепом Едвард Русјан гради у Загребу нову летелицу и после јавних летова пред загребачком публиком пријатељи одлазе у Београд. Деветог јануара 1911. године ветар над Београдом ломи крила и авион се се стрмоглављује на бедем Калемегданске тврђаве, тако да Русјан постаје и прва жртва југословенског ваздухопловства.

РЕЧ МАГИЈЕ

Желио бих да знам шта значи ријеч АБРАКАДАБРА коју сам чуо да изговарају многи мађионичари.

Жељко Ковачевић, Котор

Речи **абракадабра** многи су још од средњег века приписивали магичну моћ. Сматра се да потиче из арејског језика од речи **abhadda kebhadra**, што би у преводу значило **нестани на ову реч.**

Дуго времена исписана на таблици у облику троугла ова реч носила се око врата као амајлија да би „заштитила" власнике од болести, посебно од зубобоље, грознице и озледе.

ОДГОВОР СВИМА

Интересује ме да ли Мала пошта објављује сва писма?

Драгољуб Милутиновић, Нови Београд

Сва писма која стигну на адресу Мале поште уредно се читају и сортирају. У мноштву питања која свакодневно стижу у редакцију одвајамо и објављујемо она која интересују шири круг читалаца. Многа питања, међутим, односе се на интересовање појединаца или врло уског круга читалаца па у таквим случајевима најчешће одговарамо лично.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Мијењам поштанске марке, стрипове и старе бројеве Забавника за значке. Мијењање по договору. **Зоран Зеновић, Прчањ 48, 81335 Бока Которска**

Имам око 100 бројева Забавника које бих поклонила. Пошто сам стара неко би требао да дође по поклон. **Врлинић, Мештровићева 1/15, насеље Браће Јерковић, 11000 Београд или телефон 463-546**

Желео бих да ми се јаве сви Забавникови читаоци који поседују стрипове о Алану Форду од броја 1 до броја 50. За замену бих дао велики број Политикиног забавника, ТВ забавника, неких других стрипова и доста налепница. **Јован Милалиновић, Цара Уроша 50, 11000 Београд**

Мијењао бих старе бројеве Политикиног и Микијевог забавника за старе стрипове „Лунов магнус" и „Златна серија". Заинтересовани нека се јаве на адресу: **Василије Продановић, Цетињска 14, 57000 Задар**

Хоби ми је сакупљање значака. Молим све читаоце Забавника да ми помогну. Заузврат шаљем марке, старе и добро очуване плоче народних песама или нешто друго по договору. **Жељко Каранкић, Поповићи 66, 81350 Бар**

Сакупљам поштанске марке СФРЈ. У замјену дајем стране маркице, постере, значке и разне сличице. Заинтересовани нека се јаве на адресу: **Павле Палић, Подујина 6/I, 58000 Сплит**

WALT DISNEY
МИКИ

ПРОСТО ОСЕЋАМ КАКО САМ ГЛАДАН И ЖЕДАН КУЛТУРЕ И ЗНАЊА!

И ЗАТО СИ МЕ ОВАМО ДОВУК'О?
АХА...

ВЕЋ ОСЕЋАМ КАКО ПОСТАЈЕМ ПЛЕМЕНИ-ТИЈИ!

ЛЕПО СУ УРЕДИЛИ ОВУ ИЗЛОЖБУ! УМЕТНИЧКЕ СЛИКЕ ЧУВЕНИХ МЕСТА...
ПИРАМИДЕ
Distributed by King Features Syndicate.

ЗНАМЕНИ-ТОСТ ПАРИЗА!
АЈФЕЛОВА КУЛА

ВЕЛИКИ КА-ЊОН!
ЊОН

НИЈАГАРИ-НИ ВОДО-ПАДИ!
НИЈАГАРА
Copyright © 1976 Walt Disney Productions World Rights Reserved

ПРОСТО ЧУЈЕШ КАКО ВОДОПАД ГРМИ... А ШИЉО?
ШИЉО?
НИЈАГАР

ШИЉО! ШТА СИ УРА-ДИО?
КУЛА У ПИЗИ

БАШ НИШТА! САМО САМ ИС-ПРАВИО ЈЕДНУ КРИВУ СЛИКУ!
КУЛА У ПИЗИ
80/36